

006-

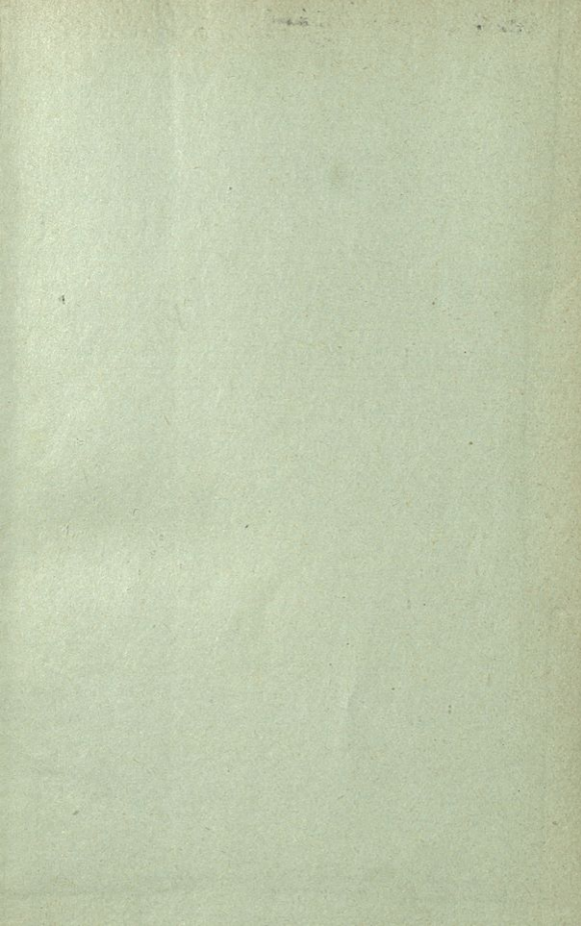
7

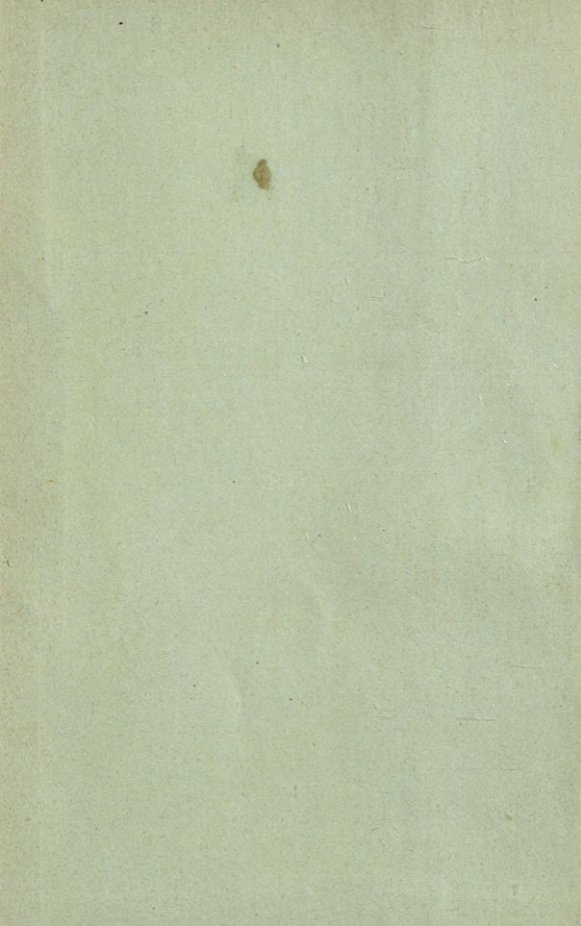
7

ance

II.

24.006 II Cg.

ŠMARNIC
MARIJE DEVICE.

Šesti
VII. ~~Šesti~~ letnik.

Spisal in na svitlo dal
L. Jeran,
duhoven ljubljanske škofije.

V LJUBLJANI 1878.

Založba Matija Gerberja. — Tisek J. Blaznikovih
dedičev.

Z dovoljenjem visokočastitega
ljublanskega škofijstva.

F.V.
D. (25.4.45)

100=03000 7609

V v o d.

V letošnjih Šmarnicah bote vsak dan slišali: 1. eno lastnost Marije Device na naše življenje obrnjeno; 2. tri vprašanja; 3. sklep; 4. kratko molitvico; 5. bote dobili Šmarnico za dom. Vse bolj ob kratkem.

Pojasnilo. Pisavec naznanja, da v tem delu kje pripovedovane milosti, čudežne reči, razodenja itd., kolikor niso od sv. Cerkve poterjene, imajo le človeško veljavo; tako tudi naslovi „svet“, „zveličan“ itd. le veljajo, kolikor so poterjeni od sv. Cerkve, ter vse v zmyslu cerkvenih določil sploh in posebej Urbana VIII. od l. 1634 in 1641.

Pervi dan.

Marija zgled nedolžnosti.

Bela barva, to je kaj lepa reč! Pravijo, da v začetku so bile vse gošavke, vertnice ali gartrože lepo bele. Če so res take bile ali ne, to nam ni mar, ampak nekaj drugega se nam pri tej povesti v spominu budí. Kaj pravite, kaj? To, da je bila človeška duša v začetku bela, nedolžna prišla iz roke ljubega Stvarnika, in je v nedolžnosti kakor golobica pred njim živela. O kako je bilo to prijazno in lepo! Vendar pa ternje, ki obdaja tudi belo gošavko, nas le prehitro spominja na tisto ukletje, ki je zadelo zgubljeno nedolžnost, kadar je mogla iz sv. raja bežati; ukletje namreč: „ternje in osat ti bo zemlja rodila!“ K sreči pa je že takrat usmiljeni Bog prerokovaje naznanil, da bo žena kači glavo sterla, in potem takem ne le nedolžnost ima upanje k zveličanju, ampak tudi zagrešenost s solzami pokore lepo in čisto omita. O Bog,

kako si ti vender dobrotljiv in usmiljen! Tedaj imamo dvé poti v nebesa, namreč pot nedolžnosti in pot pokore. Le samo prvo dajmo danes malo in kratko premisliti, namreč nedolžnost.

Na Angleškem je bila leta 1453 vojska med belo in rudečo vertnico ali gošavko. Kako je bilo to? Pod vlado Henrika VI je bil namreč neki mlajši Edvarda III, angleškega kralja, vojvoda iz Jorka, ki je imel še bližnjiši pravico do kraljevskega sedeža kakor pa kralj sam; torej se je s kraljem za kraljevi prestol vojskoval. Vojvoda iz Jorka je imel v znamenju (gerbu) belo gošavko, Henrik VI, iz rodovine lankasterske, pa rudečo vertnico. Po teh raznobarnih gošavkah ali vertnicah se je ta prepir in kavs imenoval: vojska med belo in rudečo rožo. Ktera bo neki zmagala?

Bitva pri Bosvortu 1485 je skončala strašno vojsko: obnemagala je bila bela roža. Škoda, škoda za njo! —

Na duhovnem bojišu divjá in razsaja enaka vojska, ker bela roža nedolžnost se mora vedno vojskovati s pozele- njem mesá in z vročo kervjó, ali z rudečo rožo. Rudeča roža s svojo počutljivo žerjavico, s škerlatom svojih lic, s terni svoje mičnosti in vabljivosti se neprenehoma zo-

per čistost upira in le prevečkrat poteptá in pokoplje belo rožo nedolžnosti, da se sto- in stokrat Bogu usmili! O da bi pač angeli tega ne dopustili! — Torej je resnica in ostane resnica, da vojska za nedolžnost je naj daljši in naj težji vojska. Skušnjave zoper sveto čistost dostikrat človeka skoraj v obup ženejo, kar vidimo nad sv. Frančiškom Salezijem, ki je mučen od teh skušnjav zbolel, se hujšal in se je že bližal smerti. Kako potrebna je torej serčna vojska, da bi se tako predragi zaklad nedolžnosti ne zapravil! Ali nimamo nič pomočkov v tej prehudi vojski?

Imamo kaj močno in imenitno pomočnico. Sneženo-bela lilija, neomadežana Devica Marija, ki jo sv. Atanazij belo rožo imenuje, ta je naša pomoč. In pa kako močna, imenitna in serčno ljubeznjiva pomoč!

Pisavec Plinij naznanuje, da blizo Krotona se je bila svoje dni naključila ta posebnost, da v neki čisto nerodovitni, le z osatom in plevelom obrašeni pušavi se je kar precej razcvetel bel gošavski ali vertnični germ. Kar je tamkej natora prečudno obrodila, to so l. 1854 od Duha Božjega vladani sv. Oče v Rimu Pij IX v pričujoči solzni dolini dopolnili, ko so Marijno

neomadežano spočetje za versko resnico razglasili, ali je to morebiti brez pomena? Ali ni v nobeni zvezi s sedanjim rodом na zemlji? Le samo slepi bi mogel kaj takega tajiti. Ob hudih časih Bog po svoji dobroti ljudem tudi močne pomočke daje za ohranjenje nedolžnosti in sploh čednosti. Ravno naše dni, ko se mesenost tako silno razširja in ko pregreha mesa in poželenja kakor ternje in kokalj razbuhtivo rasejo in se nezmerno množijo, so rimski papež neomadežano spočetje povzdignili v versko resnico, ter so grešnemu človeštvu tisto nežno belo rožo Marijo v svitlobi njenega neomadežanega spočetja pred oči postavili.

O nedolžnost! češenje do neomadežanega spočetja je prav posebno tvoje opravilo, ker to češenje ima opraviti z lilijato-belo nedolžnostjo, z njenim ohranjenjem, olepševanjem, z njenimi srečnimi nasledki in prelepim sadom. Kdor na to prvo skrivnost presv. Marije Device le pobožno misli, že nekako posebno lepo dišilo čistosti v sé sprejema. V tej skrivnosti Cerkev na to meri, da naj človek greh studi, posvetnost zaničuje, poželjivost sovraži, Boga ljubi in samega sebe posvečuje. Zato je pa lahko zapopasti, da nobeno Marijno

počeševanje ali opravilo Božji Materi ni tako ljubo in dopadljivo, kakor ravno to. To pa zavoljo nas in zavoljo Nje. Sej s tem češenjem je naš namen: kerstno nedolžnost obvarovati, svojo dušo in telo vsacega oskrunjenja braniti in se z vso silo za tisto čednost poganjati, ki je Bogu najljubši, nas pa Njegovi neomadežani Materi naj bolj podobne dela. Ravno to pa je najpriserčniši vošilo Marije Device.

Marija tudi nikoli pozabiti ne more, koliko hvalo je Bogu za to dolžna, da ji je pred vsemi drugimi ljudmi dodelil prednost in milost neomadežanega spočetja, s katerim vred je tudi sprejela vse bogastva in darove nepopisljivo imenitne cene. Torej Marija želi, da naj tudi mi svojo hvalo z njeno sklepamo, ter Boga preslavljamo in hvalimo za milost, ktere velikost in lepoto pač dobro pozna ona. Od tod izhaja vsih časov prav posebno goreče preslavljanje in češenje te skrivnosti neomadežanega spočetja. In to češenje je veljalo za gotovi pomoček, si pridobiti dopadajenje Marije Device, kakor tudi čezobilno mero milost in dobrot, ki je ona njih hranivka in delivka po Božji milosti. Še prav posebno pomaga pa ta pomoček, si *nedolžnost in čistost* ohraniti. Sv. Francišk Salez., sv. Te-

rezija, sv. Alfons Lig., sv. Anzelm, blaženi Alfons Rodrigec, zveličani Janez Avila in premnogi drugi svetniki so govorili le samo iz skušnje, kadar terdijo, da češenje do skrivnosti neomadežanega spočetja je naj varniši in naj boljši pomoček, da človek zamore nedolžnost ohraniti in po tej poti v nebesa priti, kamor je prišla Kraljica vsih Devic, katero Pij IX imenuje „naj ljubeznjivši paradiž nedolžnosti!“

Trojno vprašanje.

1. Ali sem čistega serca in si prizadevam skerbno tudi grehov v mislih se varovati? — 2. Ali se varujem skerbno priložnosti greha? — 3. Ali sem dosihmal kterikrat prav natanko in resno prevdaryl, kako velike cene je nedolžnost in čistost serca?

Sklep.

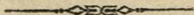
Zanaprej hočem vsako nečistost iz serca studiti in s pomočjo Božjo iz ljubezni do Jezusa in Marije brezma-
dežno živeti.

Molitvica.

O vsa lepa prijateljica Božja, Marija vselej Devica, ki ni madeža v tebi! iz serca se veselimo tvoje lepote in resnično želimo, da bi vsi ljudje imenitnost in visokost te čednosti spoznali in trojnoedinega Boga za njo hvalili. O sprosi nam milost pri Bogu, da bomo vse madeže, s katerimi smo nespremišljeno ali pa hudovoljno svojo dušo oskrunili, s solzami resničnega kesanja omili in tebi v čistosti serca čezdalje bolj enaki prihajali. Amen.

Šmarnica.

Opravite trikrat do jutrišnjih šmarnic znani z odpustiki sklenjeni zdihljej: „O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki k tebi pribežimo!“

Drugi dan.

Marija tolažilo spokornikov.

Neka prav ljubeznjiva prilika pravi: Kadar je bil božji Zveličar od smerti vstal in je bil spremenjen, je pozdravil in blagoslovil svoje nebo in svojo zemljo. Njegov pogled se je obernil pa tudi na ternjevo krono, ki je ležala na zemlji. Oti britka tovaršica mojega terpljenja, je djal Zveličar, zdaj pa le zopet zelêni, cveti in poganjaj! In zadel se je krone s svojim čudežnim perstom, terni pa kar neutegoma mezijo, pérje poganjajo in cvet se prikaže izmed bersta. Ko pa ta cvetica ugleda rane, ki jih je Jezus na svojem telesu ohranil, zdajci obledí, omahne, v brezbarvini lepoti kine s svojo glavico. Zakaj? Spomnila se je sirotica, da je k Kristusovemu terpljenju pripomogla. O kako je zdaj žalovala in prežalovala zavoljo svoje velike nesreče! Gospod pa se je usmiljeno na njo ozerl in rekel je: Od-

pušeno ti je vse tvoje zadolženje; vender pa ti bom pustil za vselej tvoje milo obledenje! Da ti škerlatna rudečica ne bo očitala terpljenja, ki si ga meni napravila, se pa razcveti vsako spomlad kakor lučni žark in bodi čista, neomadežana podoba pokore, bodi bela vertna roža (bela gartroža)!

O prelepa prilika, za koliko sto in sto duš je v tebi presladko tolažilo! V tej priliki je globok pomen, da tudi pokora je pot k Jezusovemu sercu, pot k milosti, pot v nebesa. O Jezus, kako si ti usmiljen, kako si ti dobrotljiv! Ako tudi je nedolžnost zgubljena za vselej, se vender ta zgubljena nedolžnost zamore še razcvesti v belo vertnico ali rožo gošavko. To se zgodi s solzami pravega skesanja v skrivnosti svete pokore po usmiljenju Gospodovem. To jasno vidimo nad Magdaleno, torej se tudi bele vertne rože imenujejo „magdalenske rože“ ali „magdalenke“. Djal je Bog in Zveličar, da noče grešniku smerti, temuč da se spreoberne in živi; da ni prišel ugasovat tlečega stenja in lomiti nalomljenega tersta: ne pogubljat, ampak vse zveličat; pisal je sodbo prešestnici v pesek, da bi se lahko zamogla zopet zbrisati; on je skesano Magdaleno

tako dobrotno sprejel, kakor ljubljenca učenca Janeza, in tako preserčno kakor njega jo zročil v varstvo svoje preljubljene Matere. Jezus na križu je vidil, kako jo sercé bolí, ker je k njegovemu terpljenju z grehi pripomogla; dotaknil se je je z roko svoje milosti, solze najbritkejšega kesanja so jo oblile, kakor aposteljna Petra, in ta grenka voda je očiševala njeno dušo, obledíla pa je škerlatno rudečino posvetne ljubezni, ter jo spremenila v snežno-belo obleko resnične pokore.

Neomadežana Devica je sprejela veliko grešnico v svoje preusmiljeno serce, in v rodovitni zemlji tega serca, ki je toliko časa ležala neobdelana, je sadila cvetlice, ki so svoje cvetne kronice nebesom odpirale. Ti dvé duši ste bile od tistega časa kakor z demantovimi verigami zvezani, ko ste pod križem stale, in te vezí je le smert sama zamogla razločiti. Marija se ni več ločila od Magdalene, in Magdalena je zapustila svojo domovino, kakor nekđaj Ruta svojo domačijo in svoje ljudstvo, in šla je z Marijo čez morje v mesto Efez. — O koliko tolažilo je to za tiste, ki po zgubljeni nedolžnosti hodijo po poti pokore! Usmiljeni Jezus jih z ljubeznijo sprejme, Marija — pribežališe

grešnikov — jih ne zaverže. Kdor koli po sv. pokori ostane v spokornih mislih, svoje poprejšnje življenje grenko objokuje, on bo skusil nad seboj besedo Gospodovo: Blagor žalostnim, ker potolaženi bodo, potolaženi in odžaljeni tamkej, kjer ni več žalovanja in ne bolečine; — tam, kjer nam bo vsaka solza z oči zbrisana, to je, v svetih nebesih! —

Pokora je tedaj pot v nebesa. O ti srečna pokora, o ti zavidovanja vredna pokora! Zdaj pa, ljubi kristjanje, bote vprašali v skerblijivosti: kdo poskerbí za to kesanje in serčno bolečino, kdo napravlja tega spokornega duha, kdo pridobi gnado, da bi na potu pokore ne opešali? To je tista Mati, v ktere naročji je Magdalena ostala spokornica do smerti, — Marija je, besednica, pribežališe, bramba vsih grešnikov! Marija, ki se je sama tolikanj jokala, ne zavoljo svojih grehov, ker jih ni imela in ne storila, ampak zavoljo grehov svetá; ona je tista, ki oslajšuje solze tvojega kesanja, bolečine tvojega potertja mečí, in ti sprosi od Boga tistega spokornega duha, tiste spokorne misli, ki so po besedah sv. Avguština zanesljivo zna-

menje opravičenja, po izreku sv. Janeza Zlatousta pa ravna pot v nebesa.

Zdaj tedaj spokorne duše, le na noge! Vé, ki imate želje po poti pokore v nebesa priti, ker po poti nedolžnosti več tje gori ne morete; obrnite se do Marije, prosite jo, kličite k nji in zdihujte, naj vam pri Bogu pridobí pravo spoznanje zadolženja, pravo obžalovanje, dar solz, duha pokore, odkritosrčno spoved, stanovitnost in nekadaj večno zveličanje. Tudi Marjeta Kortonska je po Mariji dosegla nebesa na poti pokore. Devet lét je pregrešno živela, dokler je ni čudna dogodba zmodrila. Njeno skesanje je bilo zdaj tako globoko in njene spokorne solze tako resnične, da je Gospodu dopadlo njeno serce storiti stanovanje sv. Duha, katero je bilo poprej sedež nar bolj sramotnih pregréh; in sv. Duh jo je peljal k naj višji popolnamosti. Brez števila krati jo je preblazena Devica tolažila v njenih dvomih, poterjevala v pokori in ji zagotovljala, da je v milosti pri njenem božjem Sinu. Jezus Kristus sam, kakor se bere, je velikrat z njo govoril in ji naznanoval, da ji je odpustil vse njene grehe. O kako čez vse tolaživo za psokorne in stanovitne duše je, kar ji je neki dan Zveličar obljubil! Rekel ji je

namreč, da jo bo postavil na tisti kraj, kateri je odločen za svete device, ktere povsod spremljajo neomadežano Jagnje. Temu se je svetnica čez mero čudila in djala je: Kako je to mogoče, o Gospod! ker sem zgubila belo rožo nedolžnosti? Gospod pa ji je odgovoril: Jest sem tvoj Bog in rečem ti, tvoje neprenehljive solze in ostra neprejenljiva pokora so madeže tvojih grehov omile, in zvenjena roža nedolžnosti se je zazcvetla v belo rožo pokore. — Marjeta je umerla čez tri in dvajset lét ostrega in pokorilnega življenja 22. sveč. 1297, — umerla smerti, ki je bila draga pred Božjim obličjem.

Trojno vprašanje.

1. Med katerimi se jest znajdem: med nedolžnimi, spokorniki, ali med grešniki? — 2. Če sem med grešniki, ali se pripravljam resnobno k pokori ter k spovedi brez odlašanja? — 3. Če jo prederzno odkladam, ali ne bom morebiti v grehu umerl?

Sklep.

Ker je pokora tolikanj lepa, Bogu dopadljiva in meni zveličavna roža, se ji bom

podvergel še te dni, da je za vselej ne zamudim; in nocoj bom začel izpraševati vést za dobro spoved.

Molitvica.

O presveta Devica Marija! ki si nam od neskončno usmiljenega Boga za pribežališe ubogih grešnikov dana, obrni v pričujočo množico svoje milostne oči in sprosi resnično pokoro brez odloga vsim tistim, kateri v hudih grehih zdihujejo. Amen.

Šmarnica.

Kadar slišiš uro biti, moli češenamarijo, ali pa saj zdihni k Mariji za spreobrnjenje tistega grešnika, ki je s teboj v naj bližnjiši zavezi.

Tretji dan.

Marija naša luč.

Svet je bil v duhovni temi, dokler ni na svet prišel Jezus Kristus, kateri je luč, ki razsveti vsacega človeka, kakor piše sv. Janez evangelist. Marija, njegova Mati, pa nam je to luč prinesla in se torej po pravici imenuje svitlobonôsnica. Zavaljo tega pravi sv. Atanazij, da ona v nas in okrog nas vse svetlo dela, in sv. Bernard meni, da brez Marije bi bil svet tako temen, kakor noč; mi pa smemo Marijo pozdravljati za našo luč. V čem je Marija naša luč? Za danes premislimo, kako nam je Marija luč v veri.

Ko nas je sv. kerst omival in nam nar večji vsih milost pripravljaj, nam je luč gorela, ki pomeni vero. Kerstna goreča sveča tedaj je znamenje vere, ker vera človeka znotraj razsvetli kakor luč. Takrat nismo bili zmožni umeti, kolika je ta sreča, to smo zvedili še le poznejši leta; iz keršanskega nauka še le smo se naučili

in prepričali, da vera je biser, za kterega mora človek pripravljen biti vse darovati, vse terpeti, vsega iznebiti se. Zdaj vsi vemo, da brez luči sv. vere ne moremo biti zveličani, in da na spolnovanji in ohranjenji naše sv. vere je zastavljena naša sreča. Zato nas pa tudi samo po sebi žene, da se bližajmo Nji, ktero sveti Metodij imenuje luč vernikov. Zakaj ta luč storí, da se vera vterjuje in poživlja.

Med dobrotami, ktere se dandanašnji mnogim zgubé, je posebno vera. Če človek ne krade in ne prešeštva, kadar ga drug človek vidi, ali mislite, da bi kaj tacega počenjal, ko bi imel živo vero, da ga trojedini Bog vidi? Če človek ne preklinja, kadar ga njegov vikši sliši, kterega se boji, ali mislite, da bi klel, ko bi imel živo vero, da ga Bog sliši in da bo mogel prav od vsake besede odgovor dati? Poterjenja v veri potrebujemo, in Marija nam je v veri zgled in pomoč.

Kadar se véliki teden v cerkvi pojó molitve, se zverstoma vse sveče ugasé, le ena sama ostane še prižgana; le-tá, kakor pravi sv. Alfons, je znamenje, da Marija nikoli ni v veri omahovala. Cerkev na Marijo obrača besede modrega Siraha (24, 24):

„Jest sem mati spoznanja“, namreč spoznanja razodete vere, kakor pravi Rihard Šentviktorski. Sv. Bernard torej govori od nje, da je bila prva med stvarmi, ki je imela jasno spoznanje zastran vsih posebnih okolišin našega odrešenja, in da je bila posoda vsih skrivnost Božjih. Ta vera je bila v nji tako močna, da ni le sama naj terdnejše verovala, temuč je tudi druge v veri poterjevala. Ne le, da je stanovitna stala pod križem in ni omedlela, kakor bi omedlele druge matere v taci okolišinah, temuč, kakor stare izročila pripovedujejo, so se po smerti Kristusovi tudi boječi aposteljni krog Marije zbrali pod križem, in ona jih je tolažila in v veri poterjevala, da niso omahovali in odpadli. Prav posebno je Marijo ljubil in častil sv. Peter in tudi Marija je bila njemu prav posebna varhinja. Svetniki, in med temi zveličana Marija Agreda, pripovedujejo, da se je bil ta apostelj na Marijno priprošnjo tako hitro vzdignil s svojega nesrečnega padca, v kterega je bilo njega pogreznilo trikratno zatajenje, ter je zadobil odpušenje. Marija ga je posebno zato ljubila, ker je bil odmenjen od Sinú Božjega za podlago in skalo sv. Cerkve. Spremljala ga je po njegovih apo-

stoljskih potih, ga podpirala z molitvami. Ob koncu svojega življenja, piše sv. Alfons Ligvorjan, je posebno sv. Petru, kakor poglavarju sv. Cerkve in namestniku njenega Sina na zemlji, zapovedovala, da naj vero razširja, in obljubila mu je, da mu bo tudi, kadar ona v nebesa pride, še tam prav posebno k temu pripomogla.

Marija je zares vélika pomočnica za močno in živo vero. Takrat, ko je véliki saboto Jezusovo telo ležalo v grobu, je bila vera sv. Cerkve pribežala v Marijino presv. Serce; ko so jeli celó učenci Jezusovi dvomiti, ona sama ni omahovala, ni dvomila. Svitlo in jasno je gorela luč sv. vere v njenem maternem sercu, in to utegne tudi vzrok biti, da se zdaj še ob sabotah prižiga svetilnica pred njenimi podobami. Ravno za to nepremakljivo zvestobo pa jo je Bog kej častitljivo poplašal. Dodéлил ji je milost poterjevati vero v vesoljni Cerkvi in posamezno v sercu vsacega kristjana. S sv. Bonaventuram vred jih je tavžente in tavžente skušilo, da kaka molitev do Marije, ali spomin na njen imenitni zgled vero prečudno poterdi in poživí. Marija je zares naša luč.

Ali ste pa že kterikrat natanko pre-

vdarili, kaj je živa vera? Živa vera je to, kar je živa ali jasna luč. Domača vganka pravi: „Pri nas imamo deklico, ktera v hišo pride in na enkrat skoz vse okna pogleda, — kaj je to? To je luč, kaj ne? Začne se mračiti, zmiraj bolj se temní, ne dá se več ne brati, ne pisati, ne kaj tenkega delati; vse utihne, vse mora počivati; . . . kar neutegoma se prinese luč, ki skoz vse okna, pa tudi po vsem stanovanji posije in pogleda, in glejte! vse se zopet giblje, vse oživí, vse se k delu spravlja. Ali vidite, koliko moč ima luč! . . . Ta luč za duhovni svet je naša vera. Kadar jo „deklica“ Marija prinese „v našo hišo“, v naše serce: kar precej skoz vse okna pogleda, v vsih zunanjih delih se začne kazati. Torej prav in lepo pravi sv. Pavlin, da vera je netilo in živež vsih dobrih djanj. S tem pa ob enem oznanuje, da vera sama ne more človeka zveličati, da mora biti v ljubezni delavna, da vera mora živa biti. O lepa luč — živa vera, kako častitljivo ti svetiš v človeku, kako močno je tvoje sijanje! Skoz vse okna, skoz vse počutke siješ, vse greha varuješ, vse posvečuješ. Ti svetiš iz čistih očí kakor milo solnce; ti se snuješ iz neomadežanih ust kakor svitli biserji; ti

ušesa, roke in noge po jasni svitlobi Božjih zapoved vodiš! Ta prelepa luč sveti vsakemu, ki ima dobrega duha, da z veseljem verske resnice premišljuje, da v spoznanji dojéma in raste; vabi ga, da doma, pri sv. maši, pred in po sv. Obhajilu pogosto obuduje djanje vere; sili ga, da dvome v veri zatira in se nevarnih vertanj v verskih resnicah o giblje; navdušuje ga, da Boga priserčno in velikrat hvali zato, ker je pri sv. kerstu sv. vero prejel in bil postavljen med otroke Božje; navdaja mu želje za razširjanje sv. vere moliti, delati, in močno koperneti po tem, da bi bil skorej en sam hlev in en Pastir.

O Marija, naša luč! kadar se ti prikažeš, kako svitlo gorí luč sv. vere v stanovanji našega serca; kadar ti prisiješ, kako se vname luč sv. vere po mestih in deželah! Kraljestva in deržave, ki so se v tvojo luč podale, so pred vsemi drugimi častitljivo svetile, jasna luč tvojega preimenitnega zgleda je njih vero močno delala, tvoja mogočna prošnja je s čednostmi zališala njih djanje. Prosimo, o Marija! tudi nam bodi in ostani svitla luč, tudi v smertnem mraku se nam nikar ne umakni!

Tri vprašanja.

1. Ali imam jest živo, ali mrtvo vero. — 2. Kadar slišim zoper vero govoriti, ali se za njo potegnem? — 3. Ali obudujem vero, upanje in ljubezen pred in po sv. Obhajilu?

Sklep.

Odsihmal hočem keršanski nauk bolj poslušati in pa večkrat katekizem v roko vzeti, da se v veri bolj vterdim.

Molitvica.

O Marija, naša luč! ker ti nas vse ljubiš in želiš, da bi se vsi zveličali; prosimo te preserčno, dosezi nam od Boga moč in milost, da bo naša vera vselej pred ljudmi tudi v djanji svetila, ter vsi, ki vidijo naše dobre dela iz vere, hvalijo Očeta, ki je v nebesih. Amen.

Šmarnica.

Priporočite trikrat do jutri s „češeno-marijo“ Mariji Devici vse tiste nesrečne vse naše dežele, kateri slabo vero imajo, posebno take, ki so zarad tega naj bližej pogubljenja.

Četrti dan.

Marija naša Zgodnja danica.

Kdo izmed nas ne pozná zgodnje danice? Kako se serce zaveselí, kadar jo zagleda zvečer ali pa zjutraj, naj lepši med vsemi zvezdami, na nebu! Ta zvezda je namreč med vsemi zvezdami (nepremičnicami ali planeti) nar bolj svetla in tako prijazno migljá, tako milo na nas gleda, da se mora tudi nar bolj otožna duša razvedriti, kadar

jo vidi in preišljuje. Serca tatov in razbojnikov, pa tudi divjaških ponočnjakov in grešnikov v nočnem mraku, bi se mógle omečiti in ukrotiti, ako bi očí vpirali, v zgodnjo danico, ki na nebu takó milo migljá.

Ni torej čuda, da se s to prelepo zvezdo Marija Devica primérja, da se tudi ona v litanijah Zgodnja danica imenuje. Kako lepo se ji pa tudi to ime podá! Danica je skoraj naj bližej solnca (med vsemi planeti); kakor drugo solnce danica dan privablja, pod solncem hodi in se nikoli od njega ne odmakne. Ali ni tudi danica Marija enako nar bližej Boga, svojega solnca? „Ti si moja Zgodnja danica, na katero upam“, kliče torej navdihnjen sv. Tomaž Vilanovljan. Zakaj? Ker kadar se ti prikažeš in v sercu posiješ, ni več deleč dan, dan veselja, ljubezni, milosti Božje. Ti si moja Zgodnja danica, na katero upam. Zakaj? Ker kakor je zgodnja danica zmiraj pri solncu, tako je tudi Marija naj priserčniše zedinjena s solncem pravice Jezusom Kristusom, nikoli ni od njega ločena. Ravno to pa je tudi močen, nepretresljiv vzrok našega zupanja v Marijo.

O upanje! kako potrebna je nam ta

čednost! O upanje, kako potrebna nam je vodnica k ti čednosti, ktera je Marija. — Zakaj se z velikim zatajevanjem hudega varujemo? Zato, ker imamo upanje, da bomo za tako zatajevanje stoterno plačilo dosegli. Zakaj s tolikim premagovanjem čednosti skazujemo in dobre dela opravljamo? Zato, ker imamo upanje, da tako premagovanje nam bo silno bogat in neizrečeno prijeten sad rodilo. Kako rad bi se ti večkrat zmaševal, kadar si bitko razžaljen; zakaj to opustiš? Zato, ker imaš upanje, da za tako zatajevanje te čaka obilno plačilo v nebesih. Ali ni tedaj upanje nebeška zvezda, in Marija, ali ni ona naša nezmerno velika dobrotnica, ker je mati našega upanja?

Zares po pravici se Marija mati upanja imenuje, zakaj kakor je ni bilo in je ni vere, da bi bila njeni veri enaka, tako tudi nima noben človek upanja, ktero bi se moglo z njenim upanjem primérjati. Imela je naj vikši spoznanje od zvestobe Božje in torej terdno zastavo upanja, in njeno serce ni bilo v nobeno posvetno reč zadergnjeno, zato se je brez kacega prideržka povzdigovalo k upanju nar boljših nadzemelj-

skih dobrot. Enako upanje budí Marija tudi v sercu svojih otrók na zemlji, se ona je mati sladkega upanja.

Ni prav deleč od Jeruzalema homec, na katerem je tista žena klicala Zveličarju: „Blagor telesu, katero te je nosilo!“ — Pravijo, da ta homec zelení po zimi kakor po leti, njegova trata ni nikoli smetna, ker ves prah, ki ga veter nanese, zdajci spet zbeží. To je pač lepa podoba zaupanja v Marijo D. Kakor homec, na katerem je bila Marija blagrovana, vedno zelení; tako Marija vsak čas — v zimi terpljenja kakor po leti veselja — na nas milo gleda in detinsko zaupanje v nas budí. Njeno materno serce ne more terpeti, da bi v našem sercu ostal prah dvoma in maloserčnosti do njene pomoči, ki jo vedno nam delí. Enako ljubeznivo je to serce vselej pripravljeno nam pomagati, in tako se zanesljivo upanje do njene pomoči v nas vedno vterjuje.

Pravijo, da zgodnja danica skazuje neizrečeno dobrotno moč do naše zemlje, da tudi napravlja prijetno vreme, ko pa druge ozvezdja naredijo veliko merzloto ali pa veliko vročino. O kako ljubeznivo tolaži tudi Marija merzloto in vročino v človeških sercih, merzle vnema

k čednosti, v vročih gasí hude nagnjenja. Ta merzlota in vročina je res tolika, da se pač ni čuditi besedam večne resnice: „Veliko je poklicanih, pa malo izvoljenih!“ Kako se bomo rešili na tem nevarnem morji? Sv. Bonaventura vpraša: „S katero pomočjo morejo barke med tolikimi nevarnostmi v doželeno zavetje varno priti?“ Odgovori pa: „Gotovo z dvojno, namreč z enim lesom in z eno zvezdo, z močjo križa in s krepostjo luči, ki nam jo je prinesla Marija, zgodnja danica.“ Kličimo tedaj po zgledu sv. Alfonsa, preljubi kristjani, z doline solzá: Moja Kraljica, pri tvojih nogah hočem stanovati, ker na te sem postavil svoje upanje. Povzdignimo oko k tisti ljubeznjivi Zgodnji danici, ktera užaljeni duši naznanja tolažilni dan. V terpljenji in težavah, v stiskah in skušnjavah glejmo gori v našo zvezdo danico, kličimo Marijo!

Tri vprašanja.

1. Ali kterikrat pomislim, da je tudi keršansko upanje k zveličanju potrebno?
- 2. Ali ne godernjám nezaupno, če mi

delo po sreči ne gre, ali če se mi kaka nesreča prigodi? — 3. Ker se upanje z molitvijo razodeva, ali opravljam vestno svoje molitve, ob jedi, zjutraj, zvečer, opoldan itd.?

Sklep.

Odsihmal si hočem prizadevati, pri vsih svojih delih bolj zaupati na Božji blagoslov, kakor pa na svoj lastni um in trud.

Molitvica.

O preljubeznjiva naša Zgodnja danica, Devica Marija! dosezi nam milost in pomoč pri Bogu, da v vsih britkostih življenja terdno zaupanje ohranimo, nadloge v svoje zveličanje obračamo, in v tvojem milem sijanju na poti čednosti do smerti stanovitni ostanemo. Amen.

Šmarnica.

Molite enkrat do jutrišnjih šmarnic češenamarijo s pristavkom: „Zgodnja danica,

Marija Devica, za nas Boga prosi!“ To naj bo za tiste, ki so v kacic britkosti in jim upanja primanjkuje.

Peti dan.

Marija naše solnce.

Marija je „izvoljena kakor solnce.“ Kadar to solnce izhaja, otemnijo vse druge zvezde; ona je prva na nebu svetnikov, kakor je solnce prva zvezda na nebesu. -- Kdo pa jo je za tako solnce naredil? To je storil Gospod. V skrivnem razodenji je vidil sv. Janez ženo, ktera je bila s solncem opasana. Ta žena je ravno Marija, ki jo je njen Bog opasal s solncem, ozaljšal z vso

solnčno lepoto in svetlostjo, z vsimi solnčnimi lastnostmi in močmi. Razodevajo se pa posebno tri solnčne lastnosti Marije Matere do ljudi: solnce sveti, greje in vse na zemlji zori; enako naše solnce Marija nas razsvetluje, greje in zori. Te djanja se pa zlasti skazujejo, kadar Marija reveža grešnika prav prijazno in usmiljeno, tako rekoč, za roko prime in ga nazaj pelje k Bogu, ktereга je bil grešnik nesrečno zapustil.

1. Perva solnčna lastnost je svitloba. Gosta tema je po zemlji, delj bi človek segel kakor pa vidi po noči, kadar ne sveti ne mesec in ne zvezde. Kadar se pa solnce vzdiguje iz morja, kakor velika žareča krogla, kadar njegovi prvi žarki verhove zemlje rudeče kakor s cvetečimi rožami, in jih kakor z rumenim zlatom obsijejo: takrat noč beži, takrat se zgublja vsa mračnost, megle se razkade in vse na okrog je svitlo in bistro. — Tema, strašna tema je tudi v sercu grešnika; mračne misli ga obhajajo; rad bi se veselil, pa mu ne gré od serca; rad bi se v tovaršiji vedril, pa zmiraj ga nekaj na duši teži. . . Ko si le ne more pomagati, začne zdihovati: O Marija, pomagaj mi! O Marija, reši me iz té teme! — Zdihovanje ni

zastonj; zakaj v duši grešnikovi se začenja daniti. Že to je milost Božja, da človek v grehu mirú nima, da se v bolnem stanu dobro ne čuti, da spoznava, da je nesrečen, da je globoko padel. Prihaja pa vse zlagoma svitlejše, — temne strasti, mračne poželenja, černe razvade, slepila greha se mu zmiraj bolj pristudujejo, upanje v Božjo milost se mu budí, iz cele duše se kesá zavoljo vsega, kar je huđega storil, in kar neutegoma mu posije misel kakor svitlo solnce: „Vstal bom in se vernil k svojemu Očetu!“ — Kdo, vprašam, kdo mu je pregnal morivni mrak in černo noč? Ti, o nebeško solnce! Ti, o Marija, z žarki svoje dobrotljivosti in usmiljenja; zakaj tvoja molitev razsvetlí noč, kliče sv. Bernard, in tvoja moč prežene temo. Solnčno sijanje Marijne prošnje je grešniku posvetilo na pot, po kateri bo svojega Očeta zopet našel.

2. Druga solnčna lastnost je, da greje. Noč je večí del hladna, ali celo merzla, posebno proti jutru. — Ta mraz pa zgine, kadar se prikaže rumeno, gorko solnce, gorkota prihaja čezdalje večí in narase poslednjič do vročine. — Merzlo, merzlo je tudi v sercu grešnikovem, in pa toliko merzlejši, kolikor globokeje v

greh se je pogreznil. Pri marsikterem sinu se naredí prav kakor merzel led okrog serca, da ves oterpne in več ne čuti. Mati ga lepo prosi: ne pomaga nič! Oče nad njim vpije: je zastoj! Sestra nad njim godernjá: je še hujše! Spovednik mu njegov nevarni stan popisuje: ne opravi nič! — Pač velika je res nesreča, kadar do tega pride. Ali ni nikjer več pomoči? Pač težko za tacega, ki sam za-se in za svojo srečo in nesrečo nič več ne mara. — Vender se pa dostikrat le še pomoč najde. Oh! Po cele ure preklečí užaljena mati razuzdane hčere ali zgubljenega sina pred altarjem Marije Device, ki je pribežališe grešnikov, in prosi za pomoč. — In glejte! — Marija, gorko solnce usmiljenja, je zmožna pomagati, to solnce je dosti močno, ter zamore tudi nar bolj merzlo serce ogreti in stopiti. Oživí mu spomin, kako lepo je bilo v nedolžnem stanu, ko je bil on dober otrok, Bog njemu dober Oče; obudí mu spomin po boljšem življenju; razžgè mu poslednjo iskrico ljubezni Božje, ki ni še čisto vgasnila v njegovem sercu, da se naredí plamen iz nje; in kakor se rosne kapljice o solnčnem izhodu tresejo in leskečejo, tako solnčna gorkota materne Ma-

rijne ljubezni stopí merzlo grešnikovo sercé, da kopní v solzah naj bolj resničnega in prebritkega kesanja. Ponavlja se, kar je pisano: „Šel je ven in se je milo jokal.“

3. Tretjo lastnost ima solnce to, da dodelúje rast, daje ték in vsakeri sad dozoruje. Kaj pa je ta rast v duhovnem pomenu? Ta rast je vterjenje volje, da se grešnik odméni vest očistiti, da določno sklene vsako pohujšanje popravljati, slabo navado opustiti in po vsih pomočkih seči, da bi mogel v dobrem stanoviten ostati, ali da ob kratkem rečemo: vreden sad pokore storiti.

Kdo pa je srednik tega velikega opravila pri Jezusu Kristusu? Ni srednik, srednica je: Marija, mati milosti. To je njeno delo, skoz ktere roke nam usmiljeni Bog pošilja vse nebeške milosti. — K nji se je bil zatekel Avguštin, ko je bil spoznal zmoto in ko je njegovo serce žalovalo zavoljo greha; v goreči molitvi jo je prosil za pomoč, da bi mogel za vselej streti in zdrobiti okove hudega nagnjenja. Marija mu je pridobila moč za njegovo voljo, Avguštin ni več zapustil poti čednosti, in zdaj obdaja krona svetosti njegovo glavo. —

Ali hočete še en zgled v poterjenje te resnice? Prelepa rožica, prava lilija je bila l. 1481 zacvetla v Benedkah, do 15. leta svoje starosti je bila dan na dan Bogú in ljudém ljubeznjivši. S 15. letom pa jo je vihar polomil, slana ji je posmodila pérje, ki je zvenelo in obletélo; le samo golo, obtolčeno steblo je molélo po koncu kakor sterneno žito po hudi toči. — Ta nesrečni in poterti cvetek je bil Jeronim Emilijan. Med vojašino stopivši se je bil do čistega skazil in popačil; bil je sicer pred ljudmí serčan vojšak, ali kaj to pomaga, ker je bil pa pred Bogom ubog in velik grešnik in zato v njegovem sercu ni več cvetela rožica mirú in vsele sreče?

Milost Božja pa se je ozerla na to golo in oklesteno steblo in jelo je zopet zelenéti, še celo cvesti. Čez 15 lét grešnega življenja (l. 1511) je bil v vojski pri Kastelnuovi vjét, na rokah in nogah vklenjen, pa v ječo veržen, kjer mu je bilo vsak trenutek smerti pričakovati. — Kaj pravite, ali ni bil reven njegov telesni stan? Res reven in nesrečen! Pomislite pa, da ta telesni stan je bil le senca proti njegovi dušni sužnosti, proti okovom njegovih pregréh! Zdaj še le je začel

tudi na svojo dušno nesrečo misliti; milo se je spominjal svojih nedolžnih lét, ko je tolikrat molil pred altarjem Marije Device v Trevizi.

Ob tistem času, v tistem prelépem cvetu nedolžnosti se je bil tudi vrednega storil čeznatorne pomoči, ki jo je imel zdaj v silni nesreči vender še doseči. Ves skesan se oberne k svoji tako dobri Materi Mariji, jo milo prosi pomoči, in se obljubi v Trevizo bos na božjo pot, ako mu pomaga, da se reši iz rók sovražnikov. Med gorečo molitvijo in resničnimi sklepi poboljšanja preлива britke solze, kar mu pride neprevidoma pomoč. Kakor je bil nekđaj angel aposteljnu Petru ječo odperl, tako zdaj Marija Jeronimu Emilijanu. Marija se mu razodene, kakor s solčno svitlobo obdana, v tolikem sijanji, da ji ne more v obličje pogledati. Mislil je, da je v sanjah. Še le ko mu presv. Devica reče, naj obnoví sklep poboljšanja in mu ključe podá, s kterimi naj okove in ječo odklene, še le takrat se je prepričal, da je resnica. Okovi so mu odpadli in Marija ga je prečudno skoz trume sovražnikov peljala do Trevize. Tamkaj je svoje obljube rešil, se na kolenih zahvalil svoji nebeški

otetnici in pričel novo življenje, kakor je bil v ječi obljubil.

Pod vodbo razsvetljenega spovednika in s pomočjo Marije Device, kateri se je zmiraj priporočal, je postal najkrotkejši in najponižniši med ljudmi. O neki lakoti 1528 je prodal vse svoje premoženje, da je lačne nasitoval. Cerkve, stanovanja bolnikov in bolnišnice so mu bili najljubši kraji, kjer je opravljal prelepe dela usmiljenja. Sklenil je poslednjič življenje s sveto smertjo 8. svečana 1537.

Trojno vprašanje.

1. Ali si tudi ti od viharja smertnega greha poterta in poteptana rožica? — 2. Ali poslušáš zveličavne navdajanja, ki te k dobremu in k pokori budijo? — 3. Ali kličeš Marijo na pomoč, da bi se rešil iz okovov greha?

Sklep.

Ker je Marija naše solnce, se hočem zlasti, kadar bom solnce vidil, spomniti, da ne smém živeti v temi greha, ampak v solncu čednosti.

Molitvica.

O presveta Marija Devica! ki si navdihnjeno govorila: „Moj duh se razveseljuje v Bogu, mojem zveličanji; tudi mojega duha obrni k nebeškim lepotam, da moje serce grehu in posvetnosti odmerje, in le samo Njega ljubi, kateri sam je vreden vekomaj čez vse ljubljjen biti. Amen.

Šmarnica.

Ker je Marija naše solnce, priporočite se ji trikrat do jutrišnjih Šmarnic, da bi to nebeško solnce vsakemu um razsvetlilo k Božjemu spoznanju, voljo ogrelo k svetemu djanju, dušo ozorilo k zveličanju. V ta namen trikrat molite češenamarijo.

Šesti dan.

Marija naša cvetlica.

V natori je ni lepši reči, kakor so cvetlice. Cvetlice so podoba čednosti in duhovne lepote, zato so jih svetniki ljubili. Sv. Frančišk Asiski jih je imenoval svoje sestrice. — Sv. Ignacij je bil ves navdušen, kadar je vidil cvetlice. — Pravijo, ko so sv. Elizabeto, portugalsko kraljico, k pokopu nesli, da so vse cvetlice po poti, koder so šli, svoje glavice uklanjale. Sv. Roza Limanska je vsako soboto skoz celo leto ozališevala Marijno podobo s cveticami, ki jih je sama v svojem ver-tiču sadila.

Vender pa, kaj so vse pozémeljske cvetlice? Sv. Duh sam jih zavoljo njih minljivosti primérja s človeškim življenjem: Človek je kakor cvetlica, ki se zjutraj razcvete in zvečer zvéne. Kaj so tedaj cvetlice vse proti Nji, ktero sem imenoval Marijo našo cvetlico? Marija

sama se imenuje cvetlico, rekoč: „Jest sem cvetlica na polji.“ — Jezaija jo vidi v preroškem duhu razcvetiti se kakor cvetlica iz korenine Josetove. V visoki pesmi je pozdravljena kakor lilija med ternjem, in v Sirahovih bukvah ko roža v Jerihi. Sv. Epifanij jo preslavlja za nar lepši cvetlico v vertu Božjem.

Od tod pa se malo obrnimo k drugi cvetlici, in vprašam vsacega izmed vas: Kaj je tvoja cvetlica? Mislím, da tvoja cvetlica je tvoja neumerjoča duša; ali ne? Od Marije Device je djál sv. Herman: „Rad umerjem, ako zarés to cvetlico smem svojo cvetlico imenovati.“ Ali ne bo tudi vsaki izmed nas tega poterdil, pa tudi na svojo dušo obrnil, rekoč: „Rad umerjem, ako to cvetlico — namreč svojo dušo — smem zarés svojo imenovati!“ Kdaj pa duše ne smem svoje imenovati? Če jo pogubim, česar me Bog obvari! potlej ni več moja. Rečem ti torej: Reši svojo cvetlico, reši svojo dušo!

Ako samega sebe premišljujem, čutím v sebi nekaj družega, kakor samo telesno tvarino, ki je iz zemlje vzeta, in ki jo moram zemlji enkrat nazaj dati. Jest čutím v sebi nekaj, kar v trenutku preletí od konca do kraja zemlje, kar pre-

seže zemeljske meje, se ne dá nikjer ustaviti, prešine vse ozvezdja in svetove; séže skoz vse hribe, gré v sredo zemlje, se povzdigne k svojemu Stvarniku na vsih višav višave. Kdor bi djal, da to moje truplo dela, on je nevednež in lažnik. Moja duša sama je tega zmožna, in to dušo moram rešiti.

Ta duša, čist duh kakor angeli, je pa po svojem bitju neumerljiva. Kakor angeli, tako je tudi ona bivati začela, tako, da nikoli ne jenja, nikoli biti ne neha. Kadar se bo zgrudilo moje teló kakor zastarana hiša, takrat bo njegova neumerljiva in nevidna duša prah otresla in se povzdignila na mesto, ktereга so ji njene dela, s telesom v edinosti, na tem svetu zaslužile. Zdaj stojim v sredi med dvema potoma, med potom dobrega in hudega. Konec enega pota so nebesa, konec drugega pota je pekel. Na kateri pot sem se podal, na konec tistega pota bom prišel; drugač ni mogoče. Izvoliti moram v svojem kratkem življenji na zemlji, kam hočem priti, in vsa moja večnost je na tem zastavljena, kaj da bom izvolil. Ali hočem, ali nočem, — ali verjamem ali ne verjamem, postavljeno je: vekomaj nebesa, ali pa vekomaj pekel. Le še malo

begočih in minljivih trenutkov imam, pa bo vse razloženo, in razloženo brez preklicovanja, brez povračevanja! Ali se bom z vami veselil, o srečne trume angelov in izvoljenih, ali pa bom mogel zdihovati in ječati v vašem strašnem objemanji, o večne peklerske teme! Vžival bom zveličanje, kterega še ni vidilo človeško okó, pri rajskih studencih, ali pa bo moj večni delež kraj med zaverženimi, kjer je večni jok in škripanje z zobmi. O moj Bog! kje bo moj delež? O moj stvarnik in odrešenik! kaj imam to uro zaslúženega? —

Si zadolžen, si grešnik? Je zve-njena tvoja cvetlica? Ozri se na našo cvetlico Marijo. Le-ta nima le samo prijetnega duha, ampak tudi zdravilno moč. Poslušaj zgled!

V začetku sedanjega stoletja je živel mladeneč, mislim na Laškem, obogaten od Boga z mnogoterimi duhovnimi in telesnimi darovi. V kratkem pa je oskrnil svoje zmožnosti z grehom in zavergel nehvaležnik prijaznost Božjo. Razberzdal je vse svoje strasti in divjaško je stregel vsi pregrehi in nesnagi! Pregreha, ki ni nikoli sita, ga je dervila od brezna do brezna; zapravil je, kar je imel od doma, —

zapravi, kar mu je dajala njegova služba; pridružil se je poslednjič razbojnikom, postal njih glavar, bil deležnik čez dvajset umorov, in ropa do štirideset tisuč škudov ali tolarjev, pa začetnik neprecenljive škode! — Kjé je mogoče, prašam, da bi se tak grozovitnež še kedaj spreobrnil? Pri ljudéh že ne; — le pri neskončno usmiljenem Bogu je vse še mogoče. Njegova sreča, da je v toliki povodnji najstrašnejših pregréh ohranil še neko spoštovanje do Marije — pribežališa grešnikov, in je imel sklenjeno sabotini dan iz spoštovanja do Marije nobene osebe nespodobno se ne dotakniti. — Mati usmiljenja ni dopustila, da bi grešnik v svoji strahovitosti dalje ostal. — Naméri se mu, da posluša neko pridigo, ki ga vsega pretrese, in kar precej sklène spovedati se. Premaga vsak človeški ozir, po pridigi gre k oznanovavcu Božje besede in delivcu ss. sakramentov, prosi za spoved in spové se s tolikim živim kesanjem in resničnim sklepom poboljšanja, da je to pri toliko terdovratnem hudodelniku pravo čudo milosti Božje. Ali ni to, kakor bi iz terdega kamna dišeča roža izrasla? Kdo ne spozná, kako močna je Marijna prošnja za uboge greš-

nike pri Bogu! — O sinovi in hčere matere Cerkve, zaupajte v Marijno pomoč, pa ne prederzno, da bi dalje hodili po poti pregrehe ali v prederznem zaupanju na Božjo milost v grehu ostali, temuč da hitro, kakor uni mladeneč, zapustite široko pot, ki v pogubljenje pelje, in rešite svojo duhovno cvetlico, svojo neumerjočo dušo večne pogube.

Trojno vprašanje.

1. Kako ti strežeš svoji cvetlici, neumerjoči duši? — 2. Ali je njeno cvetje v takem stanu, da je nebeškega sadú pričakovati? — 3. Kako skerbiš za cvetlice družih, ki so v tvoji hiši, ali v tvoji oblasti?

Sklep.

Če me svét, meso al satan skuša,
 Vselej perva skerb bo moja duša;
 Če tud' drugo vse pod nič mi gre:
 Duša se zgubit' nikdar ne smé!

Molitvica.

Prečastitljiva Devica Marija! zavoljo tiste britkosti, ki si jo imela o zgubi svojega preljubega Sina v Jeruzalemu, te ponižno prosimo: pridobi nam milost, da ga mi nikdar po grehu ne zgubimo, ali če smo ga zgubili, da ga po tvoji materni priprošnji zopet najdemo in svojo dušo zveličamo. Amen.

Šmarnica.

Premislite trikrat do jutri, kako bote na smertni postelji želeli, da bi bili svetó svoje pretečene leta preživali; in po tem zdaj svoje življenje vravnajte, da ne bo kesanje prepozno.

Sedmi dan.

Marija naš perstan.

Sv. Brigita, ta velika častivka Matere Božje, je imela nekdam prikazen, v kateri je vidila, kako je nebeška kraljica v nezmerni dobrotljivosti in ljubezni vesoljni svet objemala. Njeno materno serce se je lesketalo kakor dragi kamen rudečin, rubín, roke pa so bile na okrog vpognjene kakor perstan, in so se svetile kakor žareče zlato. Ali vidiš, ljubljena hči, je rekla svetnici, tako kakor milostni perstan jest z bogatim usmiljenjem svet objémam! Ker Marijin milostni perstan seže krog in krog svetá, torej smo povsod obdani z žarki njenih milost in dobrót, kamor koli se podamo ali kjer koli smo, neštivilne milosti, ki nam jih Marija od Boga pridobiva, nas obdajajo, obsevajo, oblivajo, zagrinjajo. — Nauk sv. Cerkve je, da vse milosti od Boga po Mariji prejémamo. Kakor je perstan

okrogel in brez začetka in konca, tako so tudi gnade, ki jih po Mariji prejemamo, nezmérne, neštevilne, neskončne, in ko se ji za eno doseženo milost hvalimo, ima že novo pripravljeno, da bo nas z njo obogatila in obdarovala. —

Ferdinand, katoliški, španjolski kralj in njegova žena Izabela klečita pred čudežnim altarjem Marije Device na imenitni božji poti, hvalita Boga in častita Marijo, da so Saraceni premagani in da je znamenje sv. križa postavljeno na zidove mesta Gránade; in glejte! ravno da sta pobožnost dokončala, že gre v barcelonski zavétnik barka, najslavniši, ki jo je kdaj svet vidil: barka vélikega in pobožnega kolumba Krištofa je, ki je iznašel nov svet (Ameriko) pod brambo križa in Matere Božje, in ki kralju in kraljici naznanja, da sta postala zapovednika velikega kraljestva unkraj morja.

Nekaj ena cega se pa tudi s teboj godí, o ljubi kristjan! Kadar ti Mariji zahvalo naznanuješ, da si z Božjo pomočjo in njeno prošnjo zmagal svoje hudo nagnjenje, svoje skušnjave, takrat te tvoja Mati Marija kakor zlat perstan že z novimi milostmi obdaja. Ljubeznjivo te prosi: O moj priserčni sin, o moja ljubljena hči,

veš kaj ti jest svétvam? „Reši svojo dušo!“ O res, kristjan, reši svojo dušo, kakor ti je bilo že zadnjič rečeno. In ko bi se imelo z naj večim zatajevanjem zgoditi, nič ne dé; le to glej, da rešiš svojo dušo!

Ali te kje kak dvom s svojo smertno senco od tega truda in prizadevanja zadržuje? Prosi Boga za razsvitljenje in stori se vrednega nebeške svitlobe s krotanjem svojih strasti, svojih hudih nagnjenj. Je ne mara prevzetnost, ki te zadržuje, ali sramožljivost, ter nočeš spoznati, da si grešil? . . . Pod nogo s prevzetnostjo! zakaj ona vselej škodo, nikoli pa nič prida ne dela. — Je morebiti nevredno poželenje tvoj napotljaj? Sramuj se sam pred seboj, sklôni se h križu, na persi ga pritisni: božja kri, s katero je oblit, te bo oprostila napada, te bo vmirila. — Ali te strah pred ljudmi v grehu prideržuje? Povém ti, da noben živi človek ne bo za-te umerl, — nobeden namesti tebe k sodbi šel, še manj pa da bi hotel večne kazni terpeti za tebe. Zakaj se tedaj bojiš? Kaj je to, da iz ozira na nespametne ljudi v grehu ostajaš in se hočeš pogubiti? Ali ti ni več na tem ležeče, da si v prijaznosti pri Bogu, pri angelih, pri čistih dušah, kakor

pa na tém, kaj grešniki zastran tebe govoré ali mislijo? Kaj ti more pač mar biti na čislu taci, kterih tvoje sercé ne more čislati? — So pa nemara navade, ki te imajo vklenjenega in omreženega? Če je tó, je pač res hudo! — Vender pa imaš še moč: reši, izvozlaj se, razdéli okove! Pomisli, kako se tica terpinči, kaj vse počne, da bi se rešila, kadar pride v zanke. Z resnično voljo si prizadevaj, in Bog ti bo pomagal. — Reši svojo dušo, moj sin, moja hči! le urno na delo! Ne pozabi, da čas je le še kratek, in pomisli, da smert ne bo mudila, ne bo čakala, ne bo prizanašala! Ti morebiti že dolgo časa za tenko nit visiš nad breznom? — Čas je, da se zbúdiš! Morebiti zadnji čas. — Čas bo nehal in večnost se bo začela; čas je še tvoj, večnost ne bo več tvoja. Čas pravi: rešim te, ako hočeš; večnost pravi: jest nikogar več ne rešim! — Lej grešnik, tako te opominja tvoja mati Marija. — Kaj praviš na to? Ali bi ne bilo prav, da bi se ti k nji obrnil v svoji sužnjosti in jo pomoči prosil? —

Francoski kralj Frančišk I je bil milostni Materi Božji v Montseratu na Španjskem iz sužnosti svoj zlati perstan v dar poslal s pristavkom: „To je edini

dar, ki ga zamore vjét kralj nebeški Kraljici darovati!“ Kmali potem je bil kralj iz sužnjosti rešen. Kralj ji je bil dal perstan, Kraljica nebeška pa njemu rešenje; Frančišk je iskal z edinim darom, ki mu je bil ostal, pri nji pomoči, in Marija mu je zato pri Bogu dosegla rešenje iz sužnjosti. Ta kraljevi perstan je tedaj v resnici perstan milosti; o srečni perstan! . . . Po besedah sv. Leona vélikega pa je vsak grešnik vsužnjen kralj. O čudna reč! Človek, tako imeniten, tako visokega rodú, pravi kralj: pa v sužnjosti, v železji, v okovih greha, nar bolj zaničljive reči! — O nesrečni kralj — ti grešnik — obrni se s prošnjo do Kraljice za pomoč, za rešenje; zakaj Marija je tvoj milostni perstan, perstan usmiljenja te z njo veže; ona te bo rešila.

Ko se dvoje sercé k večni ljubezni pred altarjem sklene v zakramentu sv. zakona, si dasta v zastavo ljubezni eden drugemu perstan. Ta perstan se natakne na četerti perst leve roke, zato ker je staro izročilo, da ena žilica iz tega persta derží naravnost v sercé, ktero je sedež ljubezni. Perstan naše ljubezni pa je Marija, ker iz njenega serca ne teče le ena sama žilica ljubezni, temuč velika

reka dobrót in milost se na nas izlija; kakor zlat perstan, tako nas obdaja njena materna ljubezen od vsih strani. — Po vesoljnem potopu je sedem barvná mavrica v znamenje mirú zemljo obdajala; nas pa obdaja mavrica Marija s svojim maternim usmiljenjem in nas iše vmiriti in spraviti s svojim Sinom. — O ubogi, milovanja vredni grešnik! ozri se na to mavrico, derži se tega zlatega perstana, in — reši svojo dušo!

Tri vprašanja.

1. Ali se v skušnjavi spomniš, da je tvoja duša v nevarnosti in da se Bogú odpoveš, pogubljenje pa zaslužiš, ako te skušnjava premaga? — 2. Ali kličeš Jezusa in Marijo na pomoč, kadar si v nevarnosti greha? — 3. Če se nameri, de se hudo pregrešiš, ali greš precej na prvo nedeljo, če ne še poprej, k spovedi, ker veš, da je ni večí nevarnosti, kakor v grehu živeti?

Sklep.

Zanaprej hočem v skušnjavah posebno

serčin biti, ker vém, da mi greh nikoli nič ne pomaga, zraven tega pa me v toliko nesrečo pahne.

Molitvica.

O Marija, vsa dobrotljiva in preponižna Devica, ti vidiš, da pri vsi svoji revšini in zagrešenosti sem tudi še prevzeten. Pomagaj mi, da spoznam velikost svojih grehov in se s ponižnim in v resnici skesanim srcem spreobrnem k tvojemu Sinu Jezusu Kristusu, kateri se je iz ljubezni do mene ponižal do smerti, do smerti pa na križu. Amen.

Šmarnica.

Nocoj domú, in jutri k šmarnicam gredé saj nektere stopinje pota mislite besede: „Svojo dušo moram rešiti!“

Osmi dan.

Marija naša podoba.

Nekdaj si je bil Bog, naš Zveličar, dal denar pokazati in je prašal: Čigava je ta podoba in napis? Odgovorili so mu: cesarjeva. On pa je djal: „Dajte tedaj cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je Božjega.“ — Ko bi nam pa Jezus pred Marijno podobo to vprašanje dal in bi mu odgovorili: To je Marija z napisom: „Mati Božja“, kaj bi nam rekel dobrotljivi Zveličar? On, ki je s križa Marijo človeškemu rodu mater dal, bi pač gotovo djal: Dajte tedaj Mariji, kar je Marijinega; če je ona Božja Mati in vaša Mati, dajajte, skazujte ji ljubezen, hvaležnost in čiščenje! — Kar ima kdo rad, tisto mu je vedno pred očmi, zdí se mu, kakor bi podoba tiste reči vedno pred seboj vidil. — Ljubezen Marije Device smo, bi djal, seboj na svét prinesli, ker po lepih besedah Fernelónovih je Marija tako rekoč z nami

rojena. — Dragi so nam tisti trenutki, ko nas je dobra mati v prvo „češenamarijo“ učila, prvo Marijno podobico razkazovala, na prvo v cerkev Matere Božje nas peljala. Čez dolge leta lahkomišljenosti in greha se v novo kakor milostne zvezdice vtrinjajo taki trenutki iz mladih lét, in razsvetljujejo temote serca. Tako nas tedaj Marijna podoba povsod obdaja, in je naše prav veliko veselje, presladko tolažilo, globoko spoštovanje. Kakor je pa Marija naša podoba, tako bodimo tudi mi njena podoba, podoba pa s tem, da jo posnemajmo. Kolikor bolj Marijo ljubiš, pravi sv. Efreem, toliko bolj si boš prizadeval ji podoben prihajati.

Veri in sv. pismu je čisto primerno, da keršansko ljudstvo v svojih nadlogah h kaki marijanski podobi za pomoč pribeži. Nova in stara zaveza to poterjuje. — Svet je bil po vesoljnem potopu pokončan; kam so tisti pribežali, ki so si življenje oteli? K tisti barki Noetovi, ki ni bila družega, kakor predpodoba Marije Device. — Izraelci so šli iz Egipta v obljubljeni deželo, v véliki pušavi pa niso poti vedili: kdo jim je pomagal iz sile? Bog in pa Marijna podoba, ker tisti steber, ki je pred njimi šel in je imel po dnevi podobo

oblačnega, po noči pa podobo ognjenega stebra, ni bil nič družega, kakor predpoda Marije Device. — Tacih predpodb bi se dalo še več našteti. Kar je pred Marijnim življenjem in njenim vnebovzetjem v predpodbah kazalo na njo, to zdaj njene prave podobe razkazujejo, in češenje podob je sv. Cerkev v več cerkvenih zborih poterdila in dopustila. — Tisučere kristjanov vsako leto roma na Sveto goro, na Šmarno goro, na svete Vušarije, na Brezje, na Dóbrovo, in tako v vsaki deželi po vsem keršanskem svetu. Enako pa ima tudi skorej vsak dober kristjan podobo Matere Božje v svojem stanovanji, ali v bukvah, ali nosi njen škapulir, njeno svetinjo na vratu. S tem, da pred Marijnimi altarji in podobami pogosto moliš, da jih večkrat ogleduješ in premišljuješ, — s tem si obraz Marije Device, njeno dobroto, usmiljenost itd. globoko vtisneš v svojo dušo, in Marija z vso svojo svetostjo, dobroto in častitljivostjo je tebi vedno pred očmi, te povsod spremlja; takó smeš po pravici reči: „Marija je moja podoba!“

Sv. Leonard Portomavriški je imel posebno vterjeno to resnico nad seboj, torej je večkrat v pridigi poslušavcem rekel:

Ako premišlujem, kolikere in kolike milosti sem prejel od Marije, kolikorkrat koli sem pred njeno podobo klečal, se sam sebi zdim prav kakor cerkev z milostno podobo preblazene Device, kjer povsod po zidovih visé obljubne tablice, in kjer se nič družega ne bere, kakor besede: „Zavoljo milosti — prejetih po Mariji.“

V čém pa je prav za prav vrednost vsega tega za nas in naš prid?.. V tém, da se od svoje tako dobre Matere Marije navzemamo njene duhovne lepote, da se od nje učimo Jezusa ljubiti in greh sovražiti, Božje zapovedi čislati in po potih zatajevanja hoditi. — Zveličani ubožec Benedikt Labre je tudi prelepo molil pred altarji in podobami Marije Device, in obilno je po božjih potih hodil; poglavitna reč pa mu je bilo to, da je njene čednosti posnemal. Od Marije se je bil naučil, da je živel brez graje, čisto kakor angel, da je preziral svét in samega sebe, da je bil zgled poterpežljivosti, pohlevnosti z vsemi drugimi čednostmi. Lejte, zveličani berač Labre je bil s takim življenjem podoba Marije Device, ker Marijno življenje se mu je bilo kakor solnce v dušo vtisnilo; Marija je bila prava njegova podoba, ker imel jo je vedno pred očmi,

po ti podobi se je učil Boga ljubiti, zatajevati se, greh studiti; iz te podobe si je zajemal zgled za vse čednosti; ta podoba mu je bila pomoček k zveličanju. O, naj bo Marija tudi nam podoba!

Tri vprašanja.

1. Sv. Epifanij imenuje Marijo „svetilnik kristjanov;“ ali sem jest v tem Marijna podoba, ali svetim svojemu bližnjemu z dobrim zgledom? — 2. Sv. Bernard jo imenuje „devico na duši in na telesu:“ ali sem jest v tem Marijna podoba? — Sv. Gregorij Čudodelnik pa pravi, da Marija je „prebivališče vsih čednost:“ koliko sem v tem njena podoba? Če le eno čednost čisto pogrešam, ne morem zveličan biti.

Sklep.

Ko podoba mi Marije
 V dušo al okó prisije:
 Za vse čednosti lepé
 Svoje vnemal bom sercé.

Molitvica.

O visokočešena Marija, ti svetilnica kristjanov, ti Devica na duši in na telesu, ti prebivališče vsih čednost! sprosi nam milost, da bomo greh sovražili, čednost ljubili in tako tvojemu Sinu in tebi dopadli. Amen.

Šmarnica.

Kušni trikrat do jutri podobo ali pa svetinjico Matere Božje in reci: Marija, sprosi meni to, da moje serce tvoja podoba bo!

Deveti dan.

Marija naše orožje.

Alfons IX, s primkom Plemenitnik, je bil l. 1212 v veliki bitvi zamorce premagal. Vsa Španija pa je to zmago pripisovala brambi presv. Marije D. — Kako se je bilo to zgodilo? Španjolci so že bežali, turki zmagovali. Razvijejo pa zastavo, bandero žalostne Matere Božje, in — zmaga tistega dneva je bila keršanska. Ti boš moje orožje, je sklical zmagoviti junak, torej naj bo Tebi vsa moja zahvala! — Kar je Marija v telesnih potrebah, namreč orožje, to je toliko bolj v duhovnih vojskah. Po pravici torej pravi sv. Alfons: Marija, tvoje ime je moje orožje! In sv. Peter Krizolog govori: Marija je orožje, s katerim vselej premagamo.

Ali nam je pa orožja potreba? Ali smo res v vojski? — Nobena reč ni bolj gotova, kakor ta. Ni ga človeka na zemlji, da bi ne imel vojske; zakaj, vojska je

človekovo življenje na zemlji, je priterdil že pravični Job. Pred nami v večnost greste dve stavnici, banderi: eno gre po videzno ternjevi in hudi poti, in le premalo jih gre za njim; drugo se prav košato vije po široki poti in viditi je, da se gre za njim po samih rožicah, ko bi le modrásev in káč pod nogami ne bilo! Za une na široki poti se sovražniki dosti ne menijo, zakaj oni sami jim v pest gredó. Toliko bolj pa napadajo zvesto in izvoljeno množico, ki gre za banderom križem po ozki poti. Vsi morajo poskusiti resnico, da nebeško kraljestvo silo terpí in le silni ga bodo nase potegnili. Ne bom vam našteval sovražnikov, ki jih že dobro poznate, temveč pa je ležeče na tem, da se za dobro orožje vsak ogleda. In to orožje, kakor smo ravno slišali, je Marija, ktere ime človeku slabo voljo poterjuje, hudobijo hudobnih ljudi zatré, in satana premaga; Ona je tista, ktere moč vse skušnjave razkropí, vse duhove kovarstva odžene in storí, da si zmožen vse poskušnje premagati z vdanostjo v voljo Božjo. Senjeri, véliki častivec Marije Device, zato pravi: Vojskuj se, kakor dober vojšak Jezusa Kristusa. Taki nima drugega orožja kakor

češenje do Marije; — taki ne nosi drugega meča razun Ave-Marije, ker le takrat se more vojšaka Jezusa Kristusa imenovati, ako njegovo Mater visoko časti in ljubi. Čelada je njemu imé Marija, oklep njegov je ljubezen, Marijna, njegov škit pa priprošnja Marijna. Tako okovarjen bo lahko vsacega sovražnika premagal in v nobeni vojski ne bo omagal; ob koncu svojega življenja pa bo s sladko zavednostjo smel reči: Dobro vojskovanje sem vojskoval, zato mi je prihranjena krona pravice.

Portugiešk zgodovinar pripoveduje to-le dogodbo iz življenja kraljičine Joane. Ta kraljičina je imela vse lastnosti, ktere kraljico delajo slovečo in imenitno. Kakor eden naj lepših biserov na njeni kroni pa se je lesketalo preserčno češenje Marije, deviške nebeške Kraljice. Tisti čas, ko je njen oče kralj Alfons V imel z Berberijo opraviti, da bi si jo z vojsko podvergel, je kraljičina Joana s prečudno modrostjo kraljestvo vladala. Oče se povrača zmagovit iz Afrike nazaj; Joana — doveršena berhkost — pa mu v naj bogatejši in naj lepši opravi naproti gre. Njen kraljevi oče je bil s tem tako silo razveseljen, da je bil pripravljen svoji hčeri vse pri-

voliti, kar bi ga prosila. Bogoljubna kraljičina pa je zastavila prošnjo, ktere bi se noben človek ne bil nadjal, ako ni poznal njene nepresegljive čednosti: prosila je namreč dovoljenja, naj bi smela stopiti v duhovni red ali klošter, da bo Bogu svoje devištvo posvetila. Oče se je prošnje močno prestrašil, ker delal si je neki posvetno upanje s svojo hčerjo, privolil ji je pa — molcé njeno prošnjo.

V mesto Aviero se podá zdaj pobožna kraljičina v samostansko življenje, in skušala je z dušnim veseljem samôtime sladkosti. Kar neprevidoma pa se je móгла poskusiti v vojski, ki je bila zmožna pretresti tudi naj bolj junaške serca. Karol VIII, francoski kralj, je serčno želel imeti v zakon mlado kraljičino Joano in le s to pogodbo hoče mir ohraniti, ako mu Alfons hčer dá v zakon. Zdaj tedaj si neizrečeno prizadevajo, kraljičino pregovarjaje, da naj francoskemu kralju roko dá; posebno pa ji njen brat živo pritiska. Toda zastonj, ker nepremakljiva ostane Joana pri svojem sklepu. Še jo brat s solznimi očmi praša, s čim je zaslužil, da ga v nesrečo izdaja? Joana pa prosi za odlog in pomislik, da se bo s svojo nebeško Kraljico posvétvala,

kako in kaj? Gre tedaj v svojo stanico, poklekne pred Marijno podobo in med solzami preserčno prosi „Mater lepe ljubezni,“ da naj ji pride na pomoč ter naj je ne zapusti v toliki nevarnosti! In glej! ravno da je pričela moliti, že čuti, da nebeški mir in sladkost ji v serce lije, in ves nepokoj ji iz duše zginje. — Naslednji dan bratu pokojna z jasnim srcem naproti pride, ter mu reče, ako je kralj Karol, ki jo je snubil, še živ, da je pripravljena ga vzeti. Tisto uro, kadar je pobožna Joana to besedo govorila, je kralj že pred sodbo stal.

Kaj pravite k ti vojski, pobožni častivci Marije Device?.. To je vojska na življenje in smert! To je vojska za ohranjenje vednega devištva, vojska za naj lepši blago. — In kdo je pomagal deviški Joani vojskovati se? Kdo je bil njeno orožje? — Ali ne Ona, ki se imenuje „devic Devica“, „turn kralja Davida“, „turn slonokosteni?“ Bodimo tedaj serčni v vojski tudi mi, serčni v vojski za čistost, za vsako čednost. Pribežimo v nevarnosti k Mariji; pribežimo pa z velikim zaupanjem, in rešila nas bo, ker Ona je „naše orožje.“

Trojno vprašanje.

1. Ali išeš v nevarnosti orožja zoper greh? — 2. Ktero je tisto orožje? Klicanje Jezusa, Marije, klicanje človeške pomoči, bežanje pred nevarnostjo. — 3. Ali si pripravljen v veliki sili tudi rajši umreti, kakor pa devištvo ali stan gnade zavreči?

Sklep.

Moja bramba, tovaršija
Bode Jezus in Marija;
Klical bom ju na pomoč,
Ko pritiska greha moč.

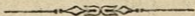
Molitvica.

O Marija, naše orožje! Ne dopusti, da bi omahovali in se v greh pogreznili, kadar skušnjava pride. Sprosi nam posebno dar moči in serčnosti, da zvesti ostanemo banderu sv. Križa, h kateremu smo prisegli pri sv. kerstu; brani nas v naših napa-

dih zoper vse dušne in telesne sovražnike, da stanovitno ostanemo na ozki poti, ki v nebesa pelje, in enkrat v družbi spričevavcev pri tvojem Sinu in s teboj večno veselje uživamo. Amen.

Šmarnica.

Premišljuje do jutri, kako častitljiv in potreben je dar moči, in molite za ta dar enkrat očenaš in češenamarijo.

Deseti dan.

Marija naše pribežališe.

Češka dežela, ko je bila v srednjem véku še samosvojna država, je imela tri begnje ali pribežališa, v katerih je bil vsak varen, ktereга je pravica preganjala zavoljo ka-

kega hudega djanja, ako je pribežal v take pribežališa. Eno teh pribežališ je bilo tudi to, če je mogel prestopnik blizo češke kraljice priti.

Oh, kje pa je za dušo pribežališe, ako je s hudim grehom Zveličarja umorila? Kje je pribežališe kristjanu, kadar ga huda vést preganja? Kje so srečne zavetja? — Pri Mariji, o kristjanje! pri nji, katero sv. Cerkev imenuje pribežališe grešnikov in tolažnico žalostnih. Gospod je govoril svoje dni Mozesu na planjavi Moabski ob Jordanu zraven Jerihe, rekoč: „Zapovej Izraelovim otrokom, da naj odmenijo 6 mest nalaš za pribežališe, ter naj tje pribeží, kdor je kri prelival. Če je bilo pa to v stari zavezi, je Bog naš Zveličar v novi zavezi cerkve, kapele, podobe Marije D. odločil za pribežališa tistim, ki so njenega Sinu umorili. Torej nam kliče Albert Veliki: „Marija je mesto pribežališe; kdor tedaj hoče smerti uiti, naj pribeží k Mariji!“ — In sv. Efrem pravi: „Kdor k nji pribeží, je varen, ker iz naročja te Matere ga nihče ne izterga.“

Bog je Marijo odmenil za pribežališe, ker ona je mati, kér serce materno ima zmiraj nekaj, kar nase vleče, nekaj, kar

strah zmanjšuje in grozo odjemlje; nekaj, kar serčnost dela in budí zaupnost; nekaj, kar izmika kesanje v sercu in solzé v očéh in nar bolj gine k odkritoserčnemu spoznanju. Od tod izhaja, da otroci, kadar so kaj napačnega storili ali kadar njih serce kaka reč stiska, tolikanj radi k materi pribežé, z veliko manjšim strahom, kakor pa k očetu. Gospod, kateri je človeško serce vstvaril, ga tudi nar bolj pozna; in zato je odločil Marijo za našo Mater, in k nji nam je odkazal pot s svojo presveto besedo, kakor tudi skoz usta sv. Cerkve in svetnikov. — Ubogi begovci, pribežite kakor otroci v naročje materno! nas opominja sv. Anton Padovanski.

Povejte pa, ali ni to za nas neizmérno veselo in tolažljivo? O kolikrat ubogi Evini otroci vender potrebujejo pribežališa in tolažila v telesnih in dušnih potrebah! Kako sladek je zdihljaj k Mariji v britkosti; kako tolaživen pogled na žalostno Mater Božjo v nesreči! — Kjé najde mati vtého po zgubi predrazega, morebiti edinega otroka, kakor pri Mariji sedem žalost? In koliko obupanih grešnikov se je že spreobernalo, ko so se spomnili, da v svoji naj večí zaverženosti imajo še Mater, ktera jih rada

še sprejme, jim še želí pomagati; ker ona je „pribežališe grešnikov!“

Začetnik bratovšine Marijnega presv. Serca pripoveduje med mnogimi drugimi tale dogodek. — Štirnajst- do petnajstletno hčer iz ene najimenitniših rodovin spodnje Normandije nam je bila njena mati in pobožna učenica v molitev priporočila. Že več lét so se ji na eni nogi kite kerčile. Bolečine so bile strašne; skrajševanje noge jo je zaderževalo po konci stati; oboje to jo je primoralo, da je bila že več mescev v postelji. Prosili so nas, da naj za njo opravljamo devetdnevno počeševanje k Mariji Devici. Nismo smeli prošnje odbiti, ker milost, ktero je bil eden naših farmanov doségel, nam je bila še preživo v spominu. (17. sušca 1840 je bil namreč ranjki gosp. Dufriš Deženèt (Dufriche - Desgenettes) v molitev vernikom priporočil deržinskega očeta, ki se mu je bila pamet tako hudo zmešala, da so ga mogli v bolnišnico odpraviti, in deržina — žena z dvéma otročičema — je bila v nezmérni žalosti in nesreči, in lejte! precej 18. sušca zjutraj se je zbudil popolnoma miren in ozdravljen.) — V dnevih opravila in češenja, pravi pisavec dalje, so bolečine (une deklice) hujši prihajale; toda bolna se je tega ve-

selila, ker to je razlagala za varno znamenje bližnjega ozdravljenja. V jutro devetega dnéva je bila kar precej in popolnoma zdrava. — Ravno tako, pravi začetnik bratovšine Marijnega sercá dalje, je bil še le undan neko nedeljo zvečer v molitev priporočen fantič, ki ni bilo za njegovo zdravje nič več upanja. Le iz prijaznosti do staršev je prišel zdravnik k njemu še v ponedeljek dopoldne; najdel pa ga je tako zdravega, da je ukazal ga iz postelje vzeti. Otrok je zdaj do čistega zdrav.

To so dogodbe novejših časov, ki so se godile in so popisane v obličji vsega vélikega mesta Pariza, in ki poterjujejo, kako je res Marija naše pribežališe v telesnih potrebah. — Silo veliko več pa je popisanih, kako je Marija naše pribežališe v duhovnih in dušnih nadlogah in boleznih, zlasti sladko pribežališe grešnikov. Ne bom tega dalje razkazoval, ker se zanašam, da ste tudi sami iz veliko lastnih skušenj prepričani, da je Marija naše sladko pribežališe; kličem vam pa s sv. Justinom: „Pridite v to pribežališno mesto vsi, ki ste od kogar koli preganjani; tukaj ste v varnosti!“ Grešniki pa naj si k sercu ženejo besede sv. Jederti: „Komur

je resnica s poboljšanjem svojega življenja, naj si je tudi nar bolj zaveržen grešnik, sprejet bo in ne odveržen, ako k Mariji pribeži in jo pomoči prosi.“

Trojno vprašanje.

1. Ali imaš sladko zaupanje v Marijo, naše pribežališe? — 2. Ali podpiraš to zaupanje z lepim življenjem? — 3. Ali ne grešiš pa morebiti prederzno na pomoč Marije Matere, ki je naše pribežališe?

Sklep.

Bod' si milo al nemilo,
 Naj sem v sreči ali nesreči:
 Le Marija tolažilo
 Mi za Bogom bo naj večí.

Molitvica.

O presladka Marija, naša pomoč
 in naše pribežališe! naj ti bodo danes
 (nocoj) priporočene tiste naše dose-

danje želje in prošnje, ktere morebiti že večkrat ponavljane — dosihmal niso bile še uslišane. Posebno ti priporočimo vse terde serca merzlih in nespokornih grešnikov; omeči jih s svojo materno dobroto, naj tudi oni spoznajo, da si ti naše milo pribežališe, ter zapustivši pot greha, stopijo pod sladki jarem tvojega božjega Sina Jezusa Kristusa. Amen.

Šmarnica.

Sv. Janez Damasčan imenuje Marijo „zdravilo vsih serčnih bolečin.“ Vsak naj priporoči in izroči trikrat do jutri Mariji svoje serčne bolečine in naj reče trikrat: „Sv. Marija, naše pribežališe, prosi za mene!“

Enajsti dan.

Marija naša rumena roža.

Rodrigo, kralj v Kastiliji, je po zmagoviti bitvi pri Senčnem dolu (Vallumbrosa) poslal svoji ženi rumeno vertnico ali gošavko. Na Portugalskem je še vselej navada, da z rumenimi vertnicami veselje naznanujejo, ker pri vsih veselih dogodbah si rože med seboj pošiljajo, in o ženitvanjih se ženinam in nevestam pérje rumene rože gošavke na pot stelje. Naj se že to godí, ker rumena barva spominja na solnčno svitlobo, ki zemljo razveseljuje, ali pa ker je zlató pomen čiste ljubezni, ktera serca veže, to nam ni ravno mar: to pa vémo, da Marija je za nas prava rumena roža in „začetek našega veselja,“ kakor jo pozdravlja sv. Cerkev. Ker pa rumena roža poméni tudi posvetno veselje, se ne bomo ozirali danes na tisto čisto, sveto, neminljivo veselje, ki ga zlasti zaznamuje ta roža, ampak na rožo posvet-

nega veselja, da se prepričamo, kakošno veljavo ima ta roža.

Ruména roža gošavka se poredkoma dobí, po marsikterih krajih je celonajti ni; in ko bi se zasadila, ne rase veselo, in kmali omaga. — Tako je tudi neskaljeno svetno veselje redka dobrot na tem svetu. Ko bi nam mogel izločiti tiste, ki so na veselicah prav veseli, od unih, ki se le vesele delajo, čudili bi se, da je tako malo zarés veselih. Kristjan bi zamogel zarés vesele dni, ure in trenutke skorej na perstih naštetí. Vzrok k temu nam pa pamet daje in pojasnuje, zakaj dvojnih nebes — tù in tamkaj — ne more biti; zató so veselja in prijetnosti tukaj redke in le bolj zató, da bi se večnega veselja spominjali. Podobne so te veselja bliskom, ki za trenutek vse razsvetlijo, pa le zato, da se mrak in černota nočí še bolj pokaže.

V življenju Jezusovem na zemlji vidimo le malo veselja, in kdo bi bil bolj veselja vreden, kakor ravno On? V življenji preblazene Marije Device se najde le redko kako veselje, in ktera med vsimi Evinimi hčerami bi jih bila bolj vredna, kakor Ona? Od obeh nam pripoveduje zgodovina, da ji niso nikoli vidili smejati se. In znano je, da večí del svetnikov je

veselje k večemu s posmehljanjem na znanje dajalo. To je le prejasno razodevalo, kako malo so bili smeha vajeni. Svét je solzna dolina, v kateri se dosti bolj spodobi jokanje, kakor pa smejanje, pravi sv. Gregorij. Zemlja je naše pregnanstvo, in na tujem, kakor sv. Bernard pravi, je veselje pičlo vmérjeno; če tudi sem ter tje v duši hoče posijati, precej zopet zatone s spominom, da smo daleč od domačije.

Rumena vertnica ne diši močno, veliko manjši duh ima, kakor druge rože vertnice. Tudi v tém oziru ima podobnost s posvetnim veseljem. Vsako pravo veselje izvira iz nebés in nebeški duh daje iz sebe; če se pa zemlje dotakne, zgubi prijetno blagodišilo. — Bere se v življenji sv. Jederti, da je od nje izhajal nezmérno prijeten duh, ki ni le njene stanice prenapolnoval, ampak tudi vse samostanske mostovže in prostore. — Kdaj pa? Le takrat, dokler je bila zamaknjena in vsa v nebeškem premišljevanji; berž pa, ko se je k zavednosti povernila, ni bilo več nobene sledi tistega sladkega dišila. — Tako se tudi zémeljsko veselje ne more kaj vstanoviti; zakaj, ravno ko ga dobro občutiš, že je spet minulo; ravno da ga okusiš, že je zginilo kakor péna. — To

veselje pustí za seboj neko dahnjenje po truhnobi, ki na smert opominja, duh z emlje ti pusti, kateri te na smert zavrača.

Rumena vertnica je nepopolnoma, ima majhne, skremžene perésa, ki večidel niso popolnoma zobražene. — Takó je tudi vsako posvetno veselje pomanjkljivo in nepopolnoma. Roža je najberhkejši cvetlica in vender jo tern obdaja, pravi sv. Atanazij, kakor da bi nas zavračala na naše življenje, v katerem se tolikrat tisto malo njegove sladkosti s sosednjim ternjem ogrenjuje. — Cesar Karol V je bil ob svojem času kraljevo krono z glave djal in se podal v samostansko življenje. S solznimi očmi je spoznal pred starašinstvom v Bruseljnu in je djal: „Ves čas, kar sem nosil krono na glavi, nisem imel ne četert ure pravega in resničnega veselja, zmiraj je bilo mešano s stiskami in skerbmí, z britkostmi in bolečinami.

Redkost in nepopolnamost človeškega veselja nam prav jasno razkazuje Kristusovo spremenjenje na Taboru. Tamkaj je bil Kristus v najvikši častitljivosti. Mozes in Elija prideta, ne pa da bi govorila o Njegovem veličastvu, sta govorila le o njegovem odhodu, po katerem je imel v Jeruzalemu odrešenje dokončati. Ali se more

kako govorjenje manj podati, kakor to? V tém, ko se obličje Gospodovo svéti kakor solnce, so uni vsi mračni in temni. V tém, ko so njegove oblačila bolj béle kakor sneg, se sami oblačijo v žalne oblačila. V trenutku njegovega naj večega veselja govore od njegove smerti! — Res tedaj je taka, da na svetu ni nobenega tako odobrótenege veselja, katero bi ne imelo z žalostjo svojega davka plačati. Celo na Taboru veselje ni brez žalosti, častitljivost ne brez stiske. . . Vsako veselje na svetu je nepopolnoma.

Pravega in neskaljenege veselja tedaj zastonj na zemlji išeš v pozemeljskih rečéh; ne najdeš ga v globoki dolini, ne na visoki planini; ni ga pri obloženi mizi, ne v krogu tovaršev, ni ga v bogastvu in ne v imenitnih častéh in službah, ni ga v slamnati koči reveževi, pa tudi ne v cesarski zlati stanici. Na nobeno časno reč tedaj ne smemo serca preveč navezovati, nikjer se nasititi ne more. — Višej, le višej segaj, veselja in sreče lačno in žejno človeško serce! Veselje tvoje pravo na zemlji je skrito v čednosti cvetlici, ktera se bo pa razcvetela še le tamkaj gori nad oblaki v večnih prostorih.

Tri vprašanja.

1. V čem je tvoje naj večí veselje?
 — 2. Ali je v tvojem Bogu, kterega si dolžan nad vse ljubiti in torej nad njim imeti naj večí veselje? — 3. Ali si prizadevaš veselje nad grešnimi rečmi zatirati, nad tako imenovanimi nedolžnimi rečmi pa v pravi meri ohraniti?

Sklep.

Ker je vse na svetu nečimernost, bom rajši v resnici začel iskati modrosti, ktere „začetek je strah Božji.“

Molitvica.

O Marija, Mati Božja! ker nam je tvoj božji Sin nevidne dobrote pripravil, dosezi nam, te prosimo, tako uživanje in rabo časnih dobrót, da zraven njih večnih ne zapademo.
 Amen.

Šmarnica.

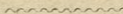
Premislimo saj trikrat do jutri besede

večne modrosti: „Svet prejde in njegovo poželenje,“ in molimo za razsvitljenje 3krat češenamarijo.

Dvanajsti dan.

Marija naša vinska roža.

Med vertnic ali gošavk je tudi ena, ki ji pravijo žolta (rumena) roža, in ker njene peresa imajo nekak vinsk duh, jo imenujejo po nekih krajih vinsko rožo. Ta cvetlica ima na perji rudeče pike, ki nedolžna povedka méni, da izvirajo od kervi Zveličarjeve. Imenujejo jo torej tudi Zveličarjevo ternjevo krono. — Prava vinska roža je pa tudi Marija, ki dahne po grenkem vinu terpljenja in bolečin. Marija je v nekem pomenu Zveličarjeva ternjeva krona, ker Marijna britkost zavolj Jezusa je nasproti tudi Jezusu težave delala, kakor včasi bolnika samega teži, da imajo drugi z njim veliko skerbí in serčnih bolečin. —

Marijna žalost se je sosedla kakor bodeče ternje okrog Jezusove glave in bila mu je kakor ostra krona. Neki pisavec pravi: Rudeče maroge na čelu, na rokah in na obleki sv. Device izvirajo od kervavih kapljic Boga Zveličarja, iz čigar svetih rán so tekle na Marijo. Ako torej sv. Bonaventura pravi: Pogled na Marijo nehoté spominja na bolečine Jezusove, tedaj nas vinska roža spominja na terpljenje Kristusovo.

Marija, pravi sv. Bernardin Bustiški, je vsa zarudečela od kervi Jezusa Kristusa. Tudi mi od nje zarudečimo, preljubi kristjanje, če ravno ne tako kakor Marija. Mi premišljevaje Kristusovo terpljenje zarudečimo od sramožljivosti, ker smo se vdeleževali in se vdeležujemo Njegovega križanja.

Ako si kaj hudega storil in te kdo na to spomni ali posvari, tebi pri tisti priči zarudecé lica z gorko rudečico, neki sramožljiv ogenj te v obličje speče. Pregovor pravi, da ta sramožljiva rudečica se rodi ob dnevu, ob katerem nedolžnost umerje; ako namreč nisi hudega storil, te lice ne bo speklo, če ti tudi kdo očita; ta rudečica je dostikrat izdajavka človeških hudih dél. Ne pa, da bi nas ta rudečica le izda-

jala; ona je tudi še dobro znamenje, ona kaže, da nismo še zgubljeni, da nismo še čisto zaverženi. Zanesljivo znamenje prave zaverženosti pa je, kadar je človek tudi to zgubil, da ga več sram ni zavolj njegovih hudih dél. O sramovanje je grešniku kaj dober pridigar in velik pomoček k poboljšanju in pokori, — samo da je pravo sramovanje. Lažnjiva in pogubljiva sramožljivost pa je tista, kadar človeka ni strah in sram greha delati, sramuje pa se ga spovedati. Sramožljivost, ki se boji greh storiti, je iz nebes; sramožljivost, ki se boji greh v spovedi povedati, je iz pekla!

Dokler se človek greha še sramuje, ki ga je storil, dokler ga rudeče sprelétva, ko misli na zgubljeno nedolžnost, — je še upanje na Božje usmiljenje in na spreobrnjenje grešnika; silno žalostno pa je, kadar je človeka toliko sram, kolikor volka strah, kar pregovor graja.

Kako lepi in priserčni so zgledi prave sramožljivosti! Svetega Bazilija je vselej oblila rudečica, kadar koli je šel memo kakega križa. Svetnike v lice pogreje pogled križanega Odrešenika, ki so le s kako nepopolnomastjo in človeško slabostjo Boga kaj razžalili; kaj bi se moglo goditi o takem pogledu še le s člo-

vekom, ki je z radovoljnimi smertnimi grehi in pa tolikrat Jezusu — Božjemu Sinu rane sekal! O ubogo grešno lice, ali se ne boš v zemljo obračalo, kakor Arzenijevo v pušavi? Ali ne boš, o grešnica, z obema rokama obraza zakrivala, kakor Katarina Sijenčanka; ne več kviško se oziral, o grešnik, kakor Peter Alkantarski; si lica skrivala in bitko jokala, grešnica, kakor Marjeta Kortonska? Zakaj, kakošno kri imamo, ako nam ne zakipí in v lica ne stópi, kadar se spomnimo, da smo prav res ravno mi tisti, ki smo Kristusa Božjega Sinú terpežili in na križ pripravili? Grehi so bili biči, terni, žebli in križ! Nam veljajo besede: Ljubljeno moje ljudstvo, povej, kaj sem ti storil in s čim sem te razžalil? O ljudstvo! za vso mojo ljubezen, za vse moje milosti (gnade) in dobrote si ti mene križalo in umorilo! O ljudstvo, ko bi ti vedilo in spoznalo, kaj je moj namen s teboj, — ko bi ti pomislilo in prevdarilo, kaj sem ti jest pripravil: nikoli bi z menoj tako ne delalo!

Cesarij pripoveduje to-le: Bil je mož naj strahovitiši jezi vdan, — ravno tisti trenutek pa, ko je živinsko udeleval in razgrajal, mu njegova žena ogledalo pred obličje pomolí, rekoč: „Poglej, kakošen

si!“ — Kadar mož vidi v zerkalu svoj tako silno ogerdeni obraz, ga je bilo tako hudo sram, da ni besede več čehnil, in od tiste dobe je bil ves drugi človek. Veste pa, kaj pravi k temu sv. Bernard? Pravi, da tako ogledalo je terpljenje Kristusovo. O milovanja vredni grešnik, ako nočeš družega poslušati, saj tega mi ne odreci: poglej se v to ogledalo, in vidil boš čisto in jasno, kako černa je tvoja nehvaležnost, kako nečedne so tvoje strasti, kako tvoji grehi neizmérno gerdijo tvojo neumerljivo dušo! Premišluj to, in če si v serce pogledaš, mora te gorko v obličje sprehajati in rudeče spreminjati od sramožljivosti! — Rudečica vertne rože se najde v kervavem bičanju naj pohlevnišega rožnatega Jagnjiča Jezusa Kristusa, pravi sv. Bernard; premišluj vse telo Gospodovo in povsod, po vsih njegovih udih najdeš cvét kervavih róž. Ako tedaj, o kristjan, terpljenje Gospodovo premišljuješ, mora odsvit teh kervavih cvetic tudi tvoje obličje porudečiti, sramote moraš zarudeti, ker iz prostega človeka si postal hlapec! Zakaj kdor grehu služi, pravi apostelj, on je hlapec greha. Iz kralja si postal trinog in rabeljski berič; zakaj po besedah sv. Petra si iz kraljévega rodú

po Božjem poklicanju: s svojim grehom pa si Gospoda (svojega Odrešenika) zvezal in pretépal. Iz brata in prijatla Jezusa Kristusa si namreč postal njegov Judež in morivec, kakor judje.

Tri vprašanja.

1. Ali me je še sram mojega grešnega življenja? — 2. Ali je kaj upanja, da me bo ta sramožljivost spreobrnila? — 3. Če sem pa morebiti tudi že sramožljivost zgubil, ali me ne obhaja groza zavoljo prihodnjega pogubljenja, ker sem že zdaj med zaverženimi?

Sklep.

Duh ne smé v pogubo iti,
Če tud' stan je strahoviti;

Dal slovó bom stezam zmót
In nastopil boljši pot.

Večna milost, sveti Bog,
Reši dušo mi z nadlog!

Molitvica.

Ozri se na nas, o usmiljeni Jezus! Zavoljo svojih dušnih in telesnih britkost in na prošnjo svoje presvete Matere Marije nam obudi stud do vsih grehov, globoko sramožljivost, da smo te tako prederzno žalili, dodeli pravo pokoro. Amen.

Šmarnica.

Premišljuje nocoj nekatere minute Jezusovih pet kervavih rán, in obmolite oče naš na čast Jezusovemu presv. Sercu.

Trinajsti dan.

Marija naša vinska roža (v drugič).

Včeraj (sinoč) smo le en sam oddelik premislili, kako je Marija naša vinska roža;

drugi nam je ostal za danes (nocoj). Marija je naša vinska roža, ktera nam kaže, kje teče vino ljubezni. Vino ima po besedah sv. pisma dvojno lastnost, ker vino človeku serce poživlja in pa razveseljuje. Vino in vinsko rožo pa smo sinoč obračali na Kristusovo terpljenje in njegovo premišljevanje, kar tolikanj dobro dé naši duši. Premišljevanje Kristusovega terpljenja daje moč; to vidimo pri Mariji, ki gledaje Kristusa križanega ni omagala, temuč je stanovitno pod križem stala. To premišljevanje daje moč, kar jasno vidimo pri svetih mučenikih, zakaj s plamenom obdani v sredi žerjavice so sladko peli in s križem v roki priserno veselje razodevali. Križanega Zveličarja premišljevati je nam tudi nar močnejši orožje v boju zoper greh, naj terdnejši škit v vojski zoper hudobnega sovražnika. Prav lepo pravi torej sv. Bonaventura, da četert ure Kristusovo terpljenje premišljevati nas tako močne storí kakor je bil David, da smo zmožni premagati in podreti tudi nar večega velikana, kateri zadrege stavi zveličanju naše duše. In ker je ta vojska tolikanj huđa in nevarna, zato se nam velikrat in veliko priporoča, da Jezusovo terpljenje premišljujemo; zato skerbni

kristjanje tako radi molijo Križev pot, si napravljajo primerne bukve, kakor so: „Kalvarija“, „Getsemani in Golgota“ in druge; zato se radi zapisujejo v bratovščino Jezusovega presv. Serca in žalostne Matere Božje. V ta namen je pa še prav posebno pripravna bratovščina, ktera je zedinjena z bratovščino Jezusovega presv. Serca in se imenuje „apostoljstvo molitve.“ Njena podružnica je v ljubljanskem nunskem kloštru, in začela se je ondi l. 1865. O kako dobro se je pomočkov poprijeti, da bi človek tolikanj bolj pogosto na Gospodovo terpljenje mislil in dobil moč zoper znotranje in zvonanje sovražnike, ki išejo njegovo dušo pogubiti.

Na svetu je tako, da se skorej vsako veselje mora z žalostjo odkupiti, z zatajevanjem in mnogim trudom pridobiti. Po pravici se smé reči, da veselje izvira iz terpljenja. Tudi naše duhovno veselje teče iz studenca terpljenja, namreč, iz Jezusovega terpljenja, ako ga premišljujemo. Božji Sin je nezmérno za nas terpel, da bi nas srečne storil; je toliko za nas storil in terpel, da bi nam svojo ljubezen skazal; je toliko terpel, da bi nam terpeti ne bilo treba; je toliko za nas prestal, da bi nas iz sužnjosti od-

kupil, nas na večne čase k sebi dobil in nas napajal iz studenca sv. raja brez konca in brez kraja. Povejte, ali niso to ve-sele reči? Ali vas ne razveseljuje spomin na Jezusovo terpljenje? Kako se razveseli otrok, ako mu mati ključ dá k jabelkom; kako je vesela mladost, ako se ji odpre vert k cveticam! Kaj pa bomo rekli za-stran terpljenja Kristusovega, ki je naš ključ v nebesa? Sv. Pavlin imenuje križ Kristusov nebeški ključ; sv. Gregorij pravi, da Kristusove rane so pečat našega izvo-ljenja; po sv. Tomažu pa je Jezusova kri zastava našega zveličanja. To naj kdo prav do živega prevdari, pa naj reče, če je za nas kje kak slajši studenec ve-selja, kakor je Jezusovo terpljenje. V terpljenji Zveličarjevem tedaj, o kristjanje! išimo moči v vojski zoper greh, in tolažila ter poveseljevanja, zlasti v terpljenji in mnogoterih britkostih, ki nas zadevajo v dolini solz in joka.

Če nam je pa premišljeva je Kristu-sovo terpljenje v lice zarudečeti zavoljo sramožljivosti, kakor je bilo rečeno v si-nočnem oddelku tega premislika; nam je ravno tako zarudečeti tudi zavoljo lju-bezni. Ljubezen se nam mora buditi v sercu zavolj tolake dobrote, in v lice

nas mora speči, ker ljubezni in dobrote nismo z ljubeznijo povračevali. Kralja Selevka so bili svoje dni njegovi lastni podložni pahnili s kraljevega prestola in ga nemilo pregnali iz dežele. Réven in brez pomoči, zapuščen, gol in vsega oropan sedí ubožec kralj na bregu ob morji. Tacega najdejo in spoznajo njegovi podložni, in glejte! serce se jim omeči, v lice jih pogreje, sramujejo se svojega nezdušnega djanja. Rudečica sramožljivosti pa se vse zlagoma spreminja, in spremení se v rudečico ljubezni, solze jim očí zalivajo, bližajo se svojemu nekdanjemu kralju, ga vzamejo na rame, ter ga nesó v zmagosiavji nazaj na kraljevi sedež, s kterega so ga bili pahnili v svoji terdovratnosti in slepoti.

Ali ni res, kristjanje, da tudi nas rudeče sprehaja, kadar pomislimo, da smo z grehom pahnili svojega Kralja Jezusa z njegovega trona, — pahnili ga iz serca! Zavoljo naših hudobij je ostal réven in zapuščen, ranjen, gol in ves nadložin na križu. Zakaj je to Jagnje na križ pribito? Zakaj têče njegova rožnata kri? Zakaj je tako neusmiljeno ranjeno po vsem životu? Čimu ima to ternjevo krono okrog nedolžne glave? — Vse to je terpel Kralj nebes in

zemlje iz ljubezni do podložnih, ki so ga pahnili z Njegovega kraljevega sedeža, — terpel je, da bi jih to premišljevalo ob-
 lila rudečica sramožljivosti in kesanja, in da bi se ta rudečica sramožljivosti v ru-
 dečico ljubezni spremenila.

Trojno vprašanje.

1. Kako sem dozdej delal z Jezusom, svojim Kraljem? — 2. Če sem ga bil ne-
 hvaležno pregnal z Njegovega sedeža — iz
 serca —, ali sem ga že prosil, da bi se
 nazaj povernil, ali sem se že spravil z
 Njim? — 3. Če te dolžnosti nisem do da-
 nes storil, ali mislim še odlašati?

Sklep.

Oh Ljubezen naša večna!
 Duša je le s Tábo srečna;
 Pridi k nam, o Kralj častí;
 Serce le za Té gorí!
 Tebi je odperto zdaj;
 V njem kraljúj na vekomaj!

Molitvica.

Na prošnjo presv. Marije Device vnemi naše serca, o sv. Duh! z gorečo ljubeznijo do Jezusa Kristusa, ki nam je na križu svojo večno ljubezen skazal. Amen.

Šmarnica.

Darujte se trikrat do jutri Jezusovemu presv. Sercu, in zatajite kako jezo ali nejevoljo, ako vas napade, iz ljubezni do Njega!

Štirnajsti dan.

Marija naše sidro.

Precej čez sto let more biti tega, ko serčen slovensk deček iz Komende pri sv. Petru

gre zamišljen čisto sam po dunajski cesti proti beli Ljubljani. Sreča ga na poti prijazen ljubljansk gospod; vseč mu je neki mogel biti mladenček, ker nagovoril ga je in vprašal, kaj da misli početi v Ljubljani. Zaupljivo mladi cvetek odgovorí gospodu, da bi rad šel v šolo in bi študiral. Gospod ga vzame v svojo hišo in dá ga učiti s svojimi lastnimi sinovi vred. To ni kaj posebno novega, zakaj Ljubljana je imela vselej blage serca, kakor tudi ob naših časih brez njih ni. . Ozrímo pa se za trenutek na neko drugo okolišino. — Že je čez sto lét (bilo je l. 1775), ko pride pred malim Šmarnom na božjo pot na Dobrovo neka mati in pripoveduje duhovnemu pastirju, da njen sin Matej Igrišik bo imel jutri, v praznik rojstva M. D, na Dunaju novo mašo. Pristavila je: „Ker ne morem pri njegovem opraviilu pričujoča biti, sem želela iti na praznovanje Marije Device na Dobrovo, da se ji zahvalim, ker z njeno pomočjo je moj sin prišel v duhovski stan. Kako je bilo to?

Matej Igrišik je bil ravno tisti fantič, ki ga je bil uni gospod sprejel, kakor sem ravno poprej pravil, — sin ubožnih kmetiških staršev. Bil se je pa že v prvem razredu začetnih šol svojemu dobrotniku

nekaj zameril, kdo si vé s čim? in gospod ga je iz hiše odpravil. Zapušen in ves užaljen se verne k materi domú. Mati pa ga pelje k Materi Božji na Dobrovo, in obá prosita Marijo za pomoč, potem ga pelje v Ljubljano nazaj k znanemu góspodu. In glejte! brez nejevolje, pozabljivši vse poprejšnje razžaljenje, dobrotnik zopet otroka v milost prejme, Matek pa se nadalje v Ljubljani šola do šeste latinske šole, katero je še tukaj izdelal. Potem se je podal na Dunaj, se srečno dalje učil, in mali Šmaren l. 1775 se je dogodilo, kar je že znano. —

Ako se ozrete na to dogodbo, kristjanje, ali ni človeško življenje kakor čolnič, ki se vozi med mnogimi viharji po morji sedanjega življenja? Komenda, Ljubljana, Dobrova, Dunaj; — revna mati, bistri sinček, usmiljeni gospod: glejte — v kakošni čudni dotiki je vse to! Kdo je peljal čolnič unega mladenča, kdo ga v viharji obvaroval potopa, kdo ga je pripeljal do svetišča Gospodovega? . . . Mladenčeva mati je bila goreča častivka Marije Device, torej ni čuda, da dobrotljiva „Zgodnja danica“ — mila zvezdica — je svetila čolnu mladenčevega popotvanja, bila mu je ob enem zvesta vodnica in

močno sidro na globokem morji življenja. — Sv. Andrej Kretanski imenuje Marijo terdno in nepremakljivo sidro. Kaj pa je to, sidro? Sidro je težek železni kavelj na barkah, ki se tudi maček imenuje, in ima ta namen, da ga ob viharjih in sploh kadar se hočejo ustaviti, mornarji v globočino potopé, ter to železo nekaj s svojo težo, nekaj pa, ker se v tla vsadí, barko derži, da je vihar ne more premetavati. Ali ni tedaj sidro lepa podoba Marije Device, ktera skoz vse morje našega življenja naš čolnič kerni, ako smo njeni pokorni in dobri otroci? Uno sidro na morji je včasih preslabo, je premakljivo; naše sidro Marija pa nas nikoli ne prekani, zmiraj terdno derži v viharji in ne dopusti, da bi se čoln zmajal, prevern timer, potopil. Kliči Marijo, pravi sv. Efrem, in nikokoli se ne boš potopil. Pribeži k Mariji, nas opominja sv. Jožef Kalasanški, ako šumé viharji strást (hudih nagnjenj) krog tebe, ako te napadajo hudobni ljudje ali pa tvoj nar hujši dušni sovražnik...; ona te bo otela, ki je kači glavo sterla, ki je Mati Njega, ki zapoveduje vetrovom in valovom! — Veliko bi se dalo pisati, kako je Marija zlato otevno sidro nedolžnim in pravičnim; ali to bodi zročeno vašemu last-

nemu premišljevanju; zavernil vas bi pa rad z nekterimi besedami le še na to, kako je Marija rešivno sidro grešnikom.

V tako hudem viharji ni noben pravičen, tudi v naj strašnejših skušnjavah ne, kakor je grešnik; torej ni nikomur toliko potreba sidra Matere Marije, kakor grešniku, da bi se ne potopil v večne teme. Marija je pa tudi res grešnikom sidro sladkega upanja in pomoči. Kardinal Hugon pravi: Po Marijini priprošnji je v sv. raju veliko svetnikov, katerih bi ne bilo v njem brez nje. In sv. Antonin priterjuje: Kakor je nemogoče, da bi se tisti zveličali, od katerih Marija odverne svoje usmiljeno oko, tako je gotovo, da tisti, ktere Marija ljubi in zanje prosi, bodo dosegli opravičenje in večno slavo. To je čisto jasno in lahko verjeti, zakaj Marija od nikogar ne odverne svojega milega očesa, od kogar ga Jezus ne odverne, in komur Marija spreobernjenje prosi, tistemu ga Jezus zanesljivo ne bo odrekel.

V naznanilih bratovšine Marijnega presv. Serca se bere med mnogimi družimi tudi tale dogodba. Pred nekimi leti pride v bratovsko cerkev Marije Device zmagovavke v Parizu k opravilu Marijnega presv. Serca med drugimi tudi nemšk modrijan,

filozof. Tam sliši pripovedovati dogodbo, kako se je bil spreobernal v ravno tisti cerkvi po Marijni priprošnji mlad tergovec, ki je ves nejeveren in hudoben malo minut poprej celo v cerkvi še zasmehoval spoved, vero in vse, kar je svetega. — To je modrijana tako presunilo, da je po opraviu prišel k duhovnemu pastirju gosp. Dufriche-Desgenettes-u (r. Dufriš-Deženetu) in je brez ovinka poprosil, rekoč: „Gospod! jest se moram spovedati, pri Vas hočem opraviti, in pa kmali. Vender jutri še ne morem, — pač pa v torek, ako Vam je ljubo.“ Začetnik bratovšine Marijnega Serca, ravno imenovani duhoven, nadalje pripoveduje, da ta mož je učenik ali profesor modrovanstva in višjega številoslovja (matematike) pri kacic 54 letih. Ne pa v torek, ampak že v ponedeljek je prišel in je djal: Odkar ste včerajšnje spreobernjenje pripovedovali, je velik vihar v mojem duhu, mojo dušo terpinči silen nepokoj. Ne morem več prestati in ne do jutri čakati. Prejden vam pa svojo vest odkrijem, bom vam povedal, kako se je z menoj godilo. Bil sem keršansko zrejen, in do osemnajstega leta sem zvesto po tem živel, kakor sem bil zrejen. Nekteri modrijanski (filozofiški) spisi, nekeršanski pogo-

vori, ki sem jih čul, zgledi, ki sem jih pred seboj vidil, in pa zasmehovanje, ki sem ga slišal zoper osebe keršanskega duha, — vse to mi je v tej starosti zbudilo strah, da bi se pred svetom ne zdel pobožen. Strasti so se oživljale. Bral sem le same brezbožne bukve, ker prilegle so se mojemu napuhu in mojim poželjivostim; tako daleč me je zaneslo, da se nisem hotel nobeni veljavi podvreči (to je, nič več nisem veroval, temuč si sam vero po svojih lastnih dozdevah delal). Prebiral sem zdajci vse modrijanstva (ali filozofiške nareke) 18. stoletja, od vsacega sem si odbral, kar se mi je primérno zdelo, in v kratkem času sem bil nejevérnik. Postavljen za učnika v številoslovji in modrijanstvu sem učil tudi svoje učence po svojih modrovavnih dozdevah (idejah). Tako velikanske so bile moje zmote in moje zaslepljenja, da sem menil v tem prepričan biti. To je bil moj dušni stan do nekako pred dvema letoma. Od tistega časa pa so se mi budili dvomi in nepokoj. Nauk, ki sem si ga bil osnoval, se mi ni zdel več tako vterjen. Odganjal sem ta žalivni vtisljej, toda zastonj. To me je spodbôdlo na Francosko popotovati, da bise v Parizu z nar bolj slovečimi modrijani snidel in se

na novo vterdil in kako stanovitnost dosegel v svojih menitvah. Res sem se z njimi soznal in družil; ne pa da bi bili vtolaženi moji dvomi in nepokoji v odločenih pogovorih, temuč moje zbéganje je še le večje prihajalo, ko sem vidil, kako naskrižem v mislih so si ti sloveči možje.

Med tem sem pa ogledoval več cerkev brez razločka, in ginilo me je vselej spoštljivo, véрно obnašanje pričujočih. Zdelo se mi je, da tako obnašanje je veliko, globoko spričalo, da so do čistega, globoko prepričani svojega djanja. Dvakrat sem bil šel tudi v vašo cerkev k večerni Božji službi, in vsakikrat me je v serce ginilo in globoko pretreslo, kar sem vidil in slišal. Posebno sinoč me je živo presunilo spreobrnjenje, ki ste ga pripovedovali. Vso ljubo noč sem na to mislil, in celi dan sem imel neprenehoma z njim opraviti. — Ne dá mi pokoja ta misel. — Zdaj pač dobro previdim, da nisem na pravem potu, in da bi se nanj povernil, se želim spovedati.

To radovoljno spoznanje je bilo prav odkrito in naravnost; kazalo je, da je njegovo serce pripravno resnico sprejeti, ni pa se nam zdelo zadostno prepričanje, da je spreobrnjen, pravi pisavec. Bilo je to nasledek pretresenja, ki je bilo njegovo

serce zadelo, zoper katero se je pa zopet utegnil um vzdigniti, potem ko bi se bilo umirilo prvo pretresenje. Bilo se je tedaj bati, da ta duh je celo spomin na keršanstvo zgubil, ker je bil skoz trideset lét vaje si nekeršanske nauke snovati (sisteme delati), in ki se je bil odpovedal katoliški veri in katoliški resnici. Brez vere pa je nemogoče Bogu dopasti, in prva pogoja tistim, ki se hočejo Bogú bližati, je po besedah sv. Pavla vera; torej smo si šteli v dolžnost, poprej pozvediti, pri čem je njegova vera, potlej še le spolniti njegovo željo. V pogovoru smo se brez truda prepričali, da ima le zmedene in z vsakterimi krivimi mislimi zmešane zapopadke v keršanskih resnicah. . Dali smo mu brati bukve, ki se imenujejo „zmaga evangelija,“ z naročilom, da naj jih prebere z jasnim prevdarkom, in smo odložili do tistega časa vsak pogovor z njim. Čez deset dni nas je obiskal; njegove krive misli so se bile vse razkadile; njegova vera je bila razsvitljena in terdna in živo se mu je zopet ponavljalo v spominu, kar se je v mladosti učil. Potem smo se lotili ga z Bogom spravljeni, in imeli smo serčno veselje, da smo ga obhajali v praznik čistega Spočetja. In prejel je sv. Obhajilo

med zdihovanjem in obilnimi solzami. Naznanil je svoje spreobrnjenje tudi marsikterim, ki so se poprej vdeleževali njegovih zmót, in živo jim je priporočeval, da naj berejo bukve, ki so tudi njemu zmote pojasnile.

O zares! Marija je močno sidro ubogim grešnikom. Če le še mervico dobrega vidi nad grešnikom, išče iz taistega sad pokore obuditi; če je le še kak ud zdrav, da se poprime njene matrne roke, ga ona izleče iz povodnji; če je le še iskrica ljubezni v sercu, ona iz nje naredí velik ogenj ljubezni Božje.

Trojno vprašanje.

1. Je morebiti tudi pri meni vera otemnela z branjem kakih brezbožnih bukev? — 2. Če ne z branjem, pa morebiti z brezbožnimi pogovori? — 3. Če sem na razpotji ali krivem potu, ali saj iščem resnice, kakor ravno imenovani modrijan?

Sklep.

Nad zlató, kadilo, miro
 Cénil bodem sveto vero ;
 Ona sreče je pogoja,
 In brez njé ga ni pokoja,

Ni brez vere smerti srečne,
 Blaženost' brez njé ni večne!

Bog svetóv vsih Gospodar,
 Vterdi nam ta svetli dar!

Molitvica.

O Marija, zvezda na morji in zlato naše sidro v viharjih sedanjega življenja! Priteci na pomoč slabim, podpiraj maloserčne, poživljaj užaljene, prosi za vse ljudstvo, vsi naj tvojo pomoč občutijo, kateri so keršeni na ime tvojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

Šmarnica.

Premišljuje nekoliko do jutri te-le Jezusove besede: „Kdor bo mene pred ljudmí

spoznal, bom tudi jest njega spoznal pred nebeškim Očetom!“ in molite enkrat očenaš in češenamarijo za dar žive vere.

Petnajsti dan.

Marija naša pesem.

Sv. Bonaventura pravi: „Ni ga tako čistega blagoglasja, ni ga tako lepega petja, ni ga tako sladkega miložvenka, kakor je Marija. Sv. Anton Padovan pa kliče: „Tvoje ime, Marija, je méd v ustih in miloglas v ušesih!“ Ozrúmo se na svetnike, in vidili bomo, da so pogosto in prav priserčne pesmi prepevali v čast Marije Device, n. pr., sv. Alfons Ligvorjan, sv. Vincencij Pavljan, sv. Kazimir. Sv. Frančišk Solán je prepeval velikrat hvalo Marije Device, in prepeval jo z naj priserčnišim veseljem. Ozrúmo se pa tudi na naš slovenski narod in njegove pesmi: kakošnih

pesem nar več slišimo? Ali ne Marijinih? Kakošne pesmi delajo najrajši naši pesniki, katerih ni posvetni duh omračil? Marijne, kaj ne? Vse cerkve, vse hiše, vse pota in polja po Slovenskem se razlegajo od Marijinih pesem, vsako katoliško serce rado Marijo prepeva: Marija je res naša pesem.

Poštena pesem in nespotikljiva glasba, muzika, je nebeški dar, ki serce razvedruje, k nebeškim dobrotam povzdiga in veliko hudega odvrča. David je v mladih letih na harpo brénkal in zraven pesmi pél, ki so mračnemu kralju Savlu hude misli odganjale; v starosti pa take, ki so mu duha budile k obžalovanju grehov in k pokori. Dvojna moč pesmi je tukaj zaznamnjana: skerbi in serčne težave razžene, in dušo vpokojí in potolaži. Če ima že to lastnost priprosta pesem, koliko bolj še le, ako se poje Mariji na čast, ako je Marija naša pesem! . Kadar si ti imenovana, se veselje poverne, in kadar se oglasi tvoje sladko ime, beží vsaka britkost, pravi sv. Antonin. Sv. Cerkev je tega nar bolj prepričana, ker Marijo imenuje začetek našega veselja in jutranjo zarijo, ki po noči in po megli nam oznanuje solnčni dan.

Kadar je sv. Frančiška Solana obha-

jala žalost, ko so ga skušnjave mučile, je kar neko pesem zapél v čast Marije Device, in precej se mu je veselje poverilo v serce in mir v dušo, in pa tako obilno, da je na glas zavriskal in k veselju navdušil vse, kateri so ga vidili in slišali.

- Blaženi Jožef Ankieta iz Jezusove družbe je 47 lét neutruden misijonaril med Braziljani. O tistem času je obljubil svoji preljubljeni Materi Mariji, da bo skoval pesem nji na čast, dasiravno ni imel k temu ne papirja, ne črnila, ne peresa. Vtisnil si je torej pesem v spomin; vse življenje češene Device in vse njene skrivnosti je vpletel v naj lepši latinske verstice, ktere je tudi prepeval. Marija ga je pa lepo obdarovala za njegovo serčno češenje, ker obvarovala ga je, da mu tisti divjaki, akoravno so bili človekožirci, vender niso nikoli žalega storili. Ko se je bil pa iz Brazilije povernil, je spisal prelepo pesem, ki je imela 2086 verstic, in posvetil jo je svoji ljubi Materi Mariji. —

Ali je Marija pa tudi tvoja pesem, o kristjan! Ali ne poješ morebiti tudi umazanih, tako imenovanih klafarskih ali kvantarskih pesem? Ali pa jih ne mara poslušáš? — Take pesmi so nar hujši strup! Gorjé pesnikom, kateri jih kujejo, na svitlo da-

jejo! Gorjé tistim, kateri takim umazaním pesmím napeve, viže, skladajo! Gorjé takim, kateri jih natiskajo, razširjajo, prepisujejo, pojejo in druge učé! Nečista pesem je kakor ogenj, ki se razširja od kraja do kraja po vsem svetu; in ta ogenj nikoli več ne ugasne. Poje se taka pesem in serca vžiga in kuži od rodú do rodú. Marsiktere umazanke so stare že več sto lét, — kje so že nesrečne usta, ki so jih perve pele; in lejte! pesem je še zmiraj živa in še zmiraj duše morí! In pesmi, ki jih naše dni nekteri nespremišljeni delajo in celo v natis dajejo, bodo v bukvah in spisih ostale, in pózne pózne čase še zmiraj duše kužile, kadar od pesnikovih kostí ne bo nikjer nobenega drobca več! O uboga duša tacega pohujšljivca, ktereга greh še po njegovi smerti tako nesrečen sad rodí! Ravno to naj si v spomin vtisnejo vsi pisavci, razširjavci, pevci in bravci umazanih in grešnih rečí, pesem in sploh taciñ spisov in bukev. Izmed taciñ, ki so nekoliko bolj izučeni, jih brez števila veliko postane nesrečniñ za čas in za večnost ravno z branjem pohujšliviñ bukev. — Med takimi pohujšliviñ so zlasti tudi tisti ponočnjaki, ki ponoči razgrajajo, vpijejo, nečedne pesmi pojejo itd. Za njimi

bodo prišli mlajši, ki bodo ravno tako delali in oni bodo deležni tega, kar se bo še 100 in več let pozneje godilo, kakor so mnogi, ki že davno gnijejo v črnem grobu, deležni tega, kar vi ponočnjaki zdaj počenjate! Tako se greh zaséva, in taki je njegov sad. Gorjé sejavcem! —

Tri vprašanja.

1. Ali imam tudi jest na vesti kaj umazanega petja? — 2. Ali terpim tako petje v svoji hiši, gostivnici, pri delu? — 3. Ali se pokorím in popravljam z dobrimi zgledi, če sem se kdaj v tem zadolžil?

Sklep.

Moja pesem, moja sladka harmonija
 Ti mi vse življenja dní boš, o Marija!
 Gerdo petje in kvantanje —
 To mi vselej bo gnjusoba;
 Nočno vpitje, vdelovanje
 Z duše studil bom do groba:
 To moj sklep je dan in noč;
 Prid' Marija na pomoč!

Molitvica.

O Marija, lepši kakor jutranja zarja, čistejši kakor solnce! zavoljo svojega svetega devištva in neomadežanega spočetja mi sprosi čistost na duši in na telesu, v besedi in djanji, v misli in poslušanji. Amen.

Šmarnica.

Če si pevec ali pevka, zapoj do jutri kako Marijno popévko; — če si celo pesnik, zloži Mariji na čast majhno pesmico; če nisi ne eno ne drugo, zmoli v slavo Marije Device kako molitvico.

v Šestnajsti dan.

M a r i j a n a š a g l a s b a.

Papež Paškal je bil neko jutro v cerkvi sv. Petra pri Božji službi. Bilo je prav blizo groba sv. Petra. Duhovni so peli juternice, papež pa je z dopadljivostjo poslušal mile harmonije. Ker je bil truden od ponočnega čuvanja, ga premaga sladko zadremanje. Sveto petje se mu razlega kakor daljna muzika naušesa, v silno častitljivi podobi se mu razodene sv. Cecilija, patrona glasbe, in mu naznani, kje je njeno truplo hranjeno, ker do tistega časa niso vedeli zanj. Papež stermí pred to čudno svitlečo nebeško prikaznijo, zakaj bila je nežna devica imenitne lepote in ozališana kakor nevesta Kristusova. Očita sv. Očetu, zakaj je nehal njenega telesa iskati, ker je bil že tako blizo njega. Paškal pa reče: „Že davno je razširjena govorica, da so telo sv. mučenke odnesli Longobardi.“ „Res je,“ pravi Cecilija, dolgo so me stanovitno

iskali, toda milost moje mogočne Gospé, vedno deviške Matere Božje, me je varovala. Ona ni dopustila, da bi me bili odpeljali, in ostala sem na ravno tem kraju, kjer sem zmiraj počivala. Začel si iskati, iši tedaj dalje; zakaj iz ljubezni in v čast tega, kar sem terpela, je Vsegamogočnemu dopadlo, me tebi razodeti. Papež res dá dalje iskati na pokopališu „Pretekstat-u“ in poslednjič najdejo sveto telo v cipresni skrinji. Pokrita je bila z obleko z zlatom vezeno, in t a n č i c e, s kterimi je bila obrisana kri z njenih rán, so ležale zvite pri nogah. Blizo nje ste bili tudi trupli Valerijana, njenega čistega ženina, in Tiburcija, njenega brata, ki sta bila s Cecilijo dosegla krono spričevavstva, marterstva. — 8. majnika 821 je papež Paškál posvetil cerkev sv. Cecilije, ki jo je bil dal popraviti in zlepšati, in v ravno ti cerkvi najdene svetinje je častitljivo vložil pod véliki oltar.

To dogodbo sem nekoliko povzel záto, ker sv. Cecilija, ta tako čista devica in serčna mučenica, je varhinja glasbe in pevsstva. In ker Marija ni dopustila, da bi bili divjaki Longobardi l. 755, ko so Rim oblegali, njeno truplo našli in odnesli, se je ona skazala posebno prijatlico te ča-

stitljive zavetnice glasbe ali muzike, in ne bomo se motili, ako torej rečemo, da Marija je naša mila glasba.

Glasba je ena izmed naj lepših blagih umetnost, ki ima neizrečeno moč do človeškega serca. Glasba se zamore ločiti v cerkveno, svetno in grešno glasbo, muziko. Cerkevna glasba, ako je lepo vravnana, je eden naj imenitniših pomočkov, da se služba Božja častitljivo povzdiga in se serca vernikov ravnajo proti nebesom. Taka glasba je predokus sv. raja in posnema angele, ki v nebesih Bogu slavo pojejo. Treba je pa, da pevstvo in glasbarstvo saj v svojem namenu in mislih sveto mašo spremlja, in da torej muzičnih oddelkov ne opravlja le samo tlačansko, temuč poglavitni namen mora biti češenje Božje. — Svetna glasba čutila blaži in meči, divjaške serca za oliko in človečnost pripravniši dela, otožnost odganja, duha nedolžno zveseljuje in je zmerno uživana velika dobrotnica človeštva. Vender pa glasba ni poklic človeku, ampak le bolj vedrilo po trudnem delu našega poklica. Gosposke hčere, ako bi brez kacega resnega opravila cele dni in tedne le za glasovirom presedele, bi bile nečimerne zapravljivke druzega časa in ne brez odgovora pri Bogu, kateri hoče, da naj

si človek s potom v obrazu svoj kruh služi. Drugač je pri glasbenih učениkih, učenicah, ki s tem svoj kruh služijo.

Poštena muzika se spremeni v pregrešno in prepovedano, ako pregrešnim namenom služi, mesenost in poželjivost draži, ljudi v nevarne družbe vabi itd. Velikrat taka glasba ne služi v olikanje uma in mečenje serca, ampak v podivjačenje, v mesenost, pregrešne zveze in mnogotere nesreče. Koliko pregréh se zgodí dostikrat po pivnicah in družih shodih, kamor nespremišljene ljudi, zlasti mladost glasba vabi — na plese, pijančevanje itd.! Zato si pa tudi taki godci in škripači brez števil tujih grehov na vest nakopljejo, pri vsem tem pa si tudi nič ne opomorejo, ker njih zaslužek je Judežev denar, s katerim se izdaja Bog, nedolžnost, pamet in poštenje! — Na take muzikače, godce in brenkavce je mislil oče blaženega Andrejčka Lehhausenskega, ko ga je bil zavoljo piskanja posvaril. Ta Andrejček je bil namreč posebno dober otrok; keršanski nauk je tako ljubil, da so mogli še bolnega nositi k podučevanju v keršanskem nauku; kar je bilo le senca greha, se je skerbno varoval; staršev nikoli ni žalil. Kadar je molil, je sklepal roke kakor angelček; ni-

koli se ni oziral ali pa šeptal, kakor večkrat poredni otroci delajo. Bil je neizrečeno sramožljiv in nikoli ni kaj spregovoril zoper čistost. Nekdaj o cerkvenem posvečevanju je slišal, kako so glasbarji godli in piskali, gré ves vesel domú, si kupi pišal in se uči piskati, kolikor more. Njegov oče pa mu o neki priliki reče: „Veš, otrok, da malo kak godec v nebesa pride!“ Otrok prestrašen pišal od sebe zažene in nikoli več je niso vidili v njegovi roki.

Tri vprašanja.

1. Ali si nisem v svojem življenji zastran glasbe ali muzike kaj na vest nakopal. — 2. Ali nisem hodil na spotikljive plese? — 3. Sem morebiti otroke, podložne itd. v take nevarne družine spušal?

Sklep.

Kar počutnost draži, niso moje želje,
 Spotikljivega se bom ogibal plesa;
 Glasba, ktera vzdiga mi sercé v nebésa,
 Tá naj meni bode radost in veselje!

Molitvica.

O moj Bog, dodeli mi milost, da svojega glasú in družih močí nikoli ne oskrunim z rabo nesnažnega petja, glasbovanja in plesa; dodeli mi vdeleževati se pa tiste harmonije, ki me bo vrednega storila, kdaj angelskemu pevstvu in miloglasju pridruženemu biti. Amen.

Šmarnica.

Molite enkrat očenaš in češenamarijo na čast sv. Ceciliji, da bi vse vaše mišljene in djanje bilo nebeško glasovanje.

Sedemnajsti dan.

Marija naše lepoglasje.

Lepoglasje je takrat, ko se vsi zadevni glasovi tako lepo vjemajo in natorno zlagajo, da vse glasje ušesim prijetno streže in je prijazno poslušati, bodi si v petji ali godbi. Tako lepoglasje je zlasti pa tudi v človeških zmožnostih in dušnih močéh, ako n. p. um zmiraj bolj jasno Boga spoznava, volja čedalje rajši po njegovih zapovedih dela, spomin Boga in svete reči rad pred očmi ima in vse dogodbe in zadeve na Boga obrača. Takó lepo pa gotovo pri nobeni stvari niso bile vse moči zložene in v Boga obernjene, kakor pri Mariji, ktera ima v tem biti naš izgled, torej se Marija po pravici imenuje naše lepoglasje. Kdo pa je tudi za Bogom vreden od nas prejmati najlepše blagoglasje, to je, naj večí čast in povelečevanje, če ne Ona, ki je smela sama od sebe peti: „Odzdaj me bodo blagrovali vsi narodi!“ Kakor Ona, od ktere

sv. Anzelm piše: „Tudi naj veči hvala je preslaba, Marijo dostojno častiti.“ —

K cerkvenemu lepoglasju med vsim glasbinim orodjem nar več pripomorejo orglje. Razumni pravijo, da orglje so nar bolj umetno in ob enem nar bolj popolnoma glasbino orodje ali inštrument, ki ima silno razne in mnogotere glasove, kar daje skupaj slovesen, prazničen, resnočastitljiv, miločuten, ginljiv in globoko v dušo segajoč glas. Zavaljo tega so orglje glasbino orodje za cerkev, ki so bile že v stari zavezi znane in imenovane; v novi zavezi pa so že od naj bolj davnih časov veči del po vsih cerkvah v navadi. Orgeljni ljubeznjivi glasovi prijazno spremljajo vsaktere pesmi, ki se pojó Narvikšemu na čast, pa tudi v slavo Mariji Devici in svetnikom Božjim. Orgeljni, med seboj si lepo strežeči glasi Božjo službo silno povelečujejo, in njih blagoglasje pri sv. maši kakor na angelskih perutih dušo k Bogu povzdigujejo. „V nebesa, v nebesa!“ kličejo orglje vernikom in zbudjajo v sercih hrepenenje in goreče želje po nebeški domačiji. Otožno serce se pri njih milih glasih poživí, pozabi časne težave in serčne bolečine, pristuduje se mu posvetnost, in tožiti se mu začjenja po angelskem petji in ke-

rubinskem miloglasji v svetem raju, kjer ne bo nobene težave, nobene solze več. Ker je pa k ti kedanji sreči potreba, da Boga ponižno molimo, častimo, mu čisto serce ohranimo, ter mu zvesto služimo že na zemlji; torej nas orglje s petjem in vso harmonijo vred k hvali Božji budijo in nam kličejo, da bodimo zvesti hlapci Božji in vedni spolnovavci njegove svete volje, da bomo vredni kdaj slišati popolnoma lepo, večno orgeljno blagoglasje v nebesih. In ker nam Marija med vsimi svetniki s svojo mogočno prošnjo nar bolj pomaga, da Božjo voljo spolnujemo, pa tudi da se nam naše želje po Božji dobroti izhajajo, torej je po pravici, da orglje tolikrat spremljajo ravno Marijne pesmi, ter je ona naše pravo miloglasje, naša pesem, naše veselje, naše zdravje v žalosti in otožnosti.

Sv. Vincencij Pavljan se je svoje dni na barki peljal v Masilijo; prijadrajo pa morski tolovaji, premagajo po hudi bitvi mornarje in peljejo vse skupaj čez morje v Tunis v sužnjost. Tamkaj je bil Vincencij iz roke v roko prodajan v sužnjost, in poslednjič pride v oblast celo nekemu odpadniku, kjer se mu je prav hudo godilo. Ta odpadnik in poturčenec je bil francoski

zdravnik Ljudovik Merikur, ki so ga bili nekdanj morski tolovaji vjeli in za sužnja prodali. Hotel je ta zdravnik z neko sužnjo pobegniti, bil je pa zasačen in k smerti obsojen; le s to pogodbo, da je vero zatajil, so mu prizanesli in mu tudi sužnjo v zakon dali. Iz strahú pred smertjo in iz ljubezni do sužnje je bil postal izdajavec nad Bogom in svojo sveto vero. — Ali se ne dogodé tudi pri nas dostikrat iz slepe ljubezni take nesreče, da človek izdá Boga, svojo dušo in zveličanje, pa tudi svoj mir in časno srečo, ker ne pomisli, kam se pogrezne in kaj bo konec tacega djanja!

V tacih odpadnih rokah tedaj, hujši kakor v turški oblasti, je bil sv. Vincencij. In kako si je lajšal svoj nesrečni stan? V misli na svoje pregnanstvo je večkrat prepéval ginljivo pesem judov v babilonski sužnjosti: „Ob babilonskih vodah smo sedeli in se jokali, ko smo se spominjali Sijona; na verbe smo obesili svoje harpe,“ in pri besedah: „Kako bi môgli peti v tuji deželi?“ se je Vincencij milo oziral čez morje proti svoji ljubi domačiji, oblivalo so ga britke solze. S čim pa se je potolažil? . . . Neutogama je pretaknil in začel peti: „Češena bodi Kraljica, Mati milosti! k tebi vpijemo zapušeni Evini otroci . . .“

In lejte! berž ko je bila Marija njegova pesem, njegovo lepoglasje, so se mu ustavile solze, vtolažila se je žalost, in sladki mir se mu je vernil v dušo.

Marija, naše lepoglasje, je pa še veliko lepše vtolažila Vincenciju njegovo hrepenenje. Ona je velikoserčna pomočnica in močna tolažnica vsim, ki k nji pribežé. Zúlima, žena unega odpadnika, sliši petje pobožnega, serčno Bogu udanega moža, in je tako ginjena, da svetnika bolj natanko izprašuje, kakošna je njegova vera in kaj učí in zapoveduje. Ko je bila že dobro podučena, razodene možu, da je že večkrat govorila s keršanskim duhovnom zastran njegove vere in mu očita, zakaj je tako prelepo in častitljivo vero zapustil! Potem ga nagovori, da naj se zopet verne k veri svojih očetov, zakaj tudi ona da hoče biti kristjana. Kako se je mož odpadnik temu čudil, si lahko mislite. To je bila zanj nebeška pesem, sej ga ni moglo več mirú biti v njegovem sercu in ne sladkega miloglasja, odkar je bil Boga in vero zatajil. Obudile so se mu v sercu želje, da bi se z Bogom spravil, zopet spoznal sv. vero, ki jo je bil zatajil, in rešil svojo dušo. Pokliče Vincencija in posvétova se z njim, kakó bi vsi skúpaj

čez morje pobegnili. Čez deset mesecev res dobé priložnost, na ribiškem čolnu odidejo in čez tri dni viharnega morja stopijo ob francoskem obrežji na suho. Ljudovik Merikur je bil pred škofom cerkvenega izobčenja rešen in delal je pokoro, Zulima je bila keršena in z možem po keršansko zaročena, Vincencij pa je bil hvaljen po vsem Avinjonu, ker rešil je bil dvé duši iz časne in večne sužnjosti. Priložnost k temu pa je bila pevska melodija, in vzrok presladka Devica Marija, ki je naše lepoglasje.

Trojno vprašanje.

1. Ali v meni obudujejo orglje in petje svete občutke; ali ne pasem morebiti le posvetnih misel? — 2. Kakošno glasje je v mojem sercu, ali je lepoglasje, da išem z vsimi močmi naj popred Božjega kraljestva in njegove pravice? — 3. Ali nisem morebiti celo odpadnik, če ne z besedo, pa vendar z djanjem, ko bi, postavim, velikonočne spovedi ne opravljal, postov ne spolnoval, Božjo službo opušal ob nedeljah in praznikih?

Sklep.

Rad imam pšenično klasje,
 V zlate snope zvezano; —
 Rajši v sercu lepoglasje:
 Dviga dušo mi v nebó.
 To bo moja godba, to moj glas,
 To moj trud za zdaj, in večni čas.

Molitvica.

Na prošnjo presv. Marije Device nam dodeli, o premilostljivi Bog! da bomo z vsimi svojimi dušnimi in telesnimi močmi v edinosti tvojo voljo spolnovali in enkrat večno veselje dosegli. Amen.

Šmarnica.

Premišlujte, ktera reč kalí lepoglasje v vašem sercu, da ni morebiti čisto Bogu vdano: ali kako hudo poželenje, ali jeza in kletvinja, ali nezmernost v pijači?

. . . Molite enkrat „Pod tvojo pomoč pribežimo . . .“, da bi na prošnjo Marije Matere Božje zamogli ta zaderžek premagati in odpraviti.

Osemnajsti dan.

Marija naše prebivališče.

Učak Jakob je tiste silno davne čase nek-
daj popotval v Mezopotamijo. Obteče ga pa
noč, ves utruden léže na zémlo in kamen
si pod glavo dene. In imel je prečudno pri-
kazen v sanjah. Videl je lestev, ki je segla
z zemlje do nebés, in angeli so hodili po
nji gori in doli. Sveti strah ga obide,
zbudí se in kliče: „Kako strašen je ta kraj!
Zares, tukaj ni družega, kakor hiša
Božja!“

Ali poznate tisto stanovanje Božje,
kristjanje, ktereга podoba je bila ta lestev,
z omenjeno hišo Božjo?.. Marija je, pravo

stanovališe Najvikšega, sveta veža, v kateri sam Bog prebiva. To so preroki napovedovali, to je angel Gabriel oznanil, to evangelisti popisujejo. Zato sv. Andrej Jeruzalemski Marijo imenuje stanovališe nebes in zemlje; sv. Gregorij pa prebivališe vsake čednosti.

Večna modrost si je zidala hišo, se bere v pregovorih sv. pisma (Preg. 9, 1). Če je pa ta hiša, ki jo je zidala Večna modrost, Marija, kako lepa, kako častitljiva mora vender ta hiša biti! Zastran nje pravi sv. Bonaventura: „Ni ga lesketanja, ni je blišečnosti, ni je čednosti, da bi ne žaréla s častitljive Device Marije. Kadar pa hočemo žalost in častitljivost te hiše Božje na zemlji le nekoliko si misliti, nas mora prešiniti svet strah in spoštovanje in nas sili sklicati z očakom Jakopom: Kako strašnin je ta kraj! Ali se smemo prederzniti, da bi Marijo, stanovanje Najvišega imenovali tudi svoje stanovanje? — Smeš, kristjan; tudi tvoje stanovanje je Marija. Zakaj ona te ima po besedah sv. Bernarda kakor v svojem sercu, ako ji s spoštljivo ljubeznijo služiš in si ji vdan z vso dušo. O, spoznaj tedaj svoje bogastvo. Če si tudi ubožen s časnimi dobrotami, tvoje stanovanje v duhovnem pomenu je v presv.

sercu Marije Device. Ta slavni dvor je tako lep, tako bogat, tako častitljiv, kakor ni nobenega družega na zemlji. Kako pa še le dober, koristen, hladiven za uboge Adamove otroke!

L. 1836 je začel duhovni pastir Dufrique-Desgenettes (Düfriš-Deženet) uboge zgubljene sinove in hčere v Marijno presv. Serce zavračati, jim priporočati, da tukaj v tem stanovališu naj pomoči in pribežališa išejo v svoji zanemarjenosti in dušni nesreči. In kako šen je bil sad? Stermeli bi, ko bi ga vam le nekoliko zamogel popisati. Naj vam povém le samo kaj malega. L. 1835 je imel ta duhovni pastir samo 720 obhajil; berž pa ko so l. 1836 ljudje začeli Marijno presv. Serce častiti, se je očitno boljšalo in l. 1837 je bilo že 9950 obhajil. V deržinah, ki do tistihmal niso nikoli hodile v cerkev, so se potem starši in otroci med seboj skušali v spolnovanji keršanskih dolžnost in bogoljubnega življenja. Enako se je kazalo v vsakem stanu in starosti. Veliko mladih ljudi je verglo od sebe nesrečni jarem poželjivosti in se poprijelo svete resnosti in evangeljske čistosti; v sredi med pohujšanjem, spačenim ljudstvom so bili zvesti učenci Kristusovi. Možje in

žene od 30 do 70 let, ki se nikoli poprej niso pečali za vero in čedno življenje, ki niso bili nikoli nič podučeni v keršanskih resnicah, tudi v naj prvih in potrebnih ne, ki so imeli opraviti le s posvetno modrostjo, s kužljivimi bukvami in pa z nasitovanjem svojega poželenja: taki ljudje so začeli priprosto in pokorno, kakor dobre ovčice, hoditi poslušat keršansko podučevanje. Tudi krivoverci, judje, nejeverniki so luč sv. vere in zveličanje dobivali v Marijnem presv. Sercu. In pa pri vsih spreobrnjenih se je očitno kazalo, kako močna in mogočna je priprošnja presv. in preusmiljene Matere Marije. To češevanje presv. Marijnega Serca in priporočevanje grešnikov v to milo prebivališče se je iz glavnega mesta Pariza razglasilo po Francoskem vse na okrog, in po 200 in več ur deleč so hodili spreobrnjeni v glavno mesto, in pripovedovali so, kako so se spreobrnili kar hitro, ko so bili v Marijno Serce priporočeni. Nikoli niso mogli dopovedati, kako so zdaj veseli, kako srečni; pa da so zato prišli, da bi se tukaj po spreobrnjenji na vredno sv. Obhajilo pripravljali in se za toliko dobroto presv. Device zahvalili pred altarjem njenega presv. Serca. Zgledov bi se dalo

veliko povedati, tudi ste jih več v Šmarnicah že slišali, torej se le samo pri tem še nekoliko pomudimo, kako je Marija naše varno in zanesljivo stanovanje.

V visoki pesmi govori Ženin nevesti: Ti si kakor Davidov turn, ki je zidan z obrambami, tisoč škitov na njem visi, vse orožje močnih. Sv. Rupert te besede, ki se na Marijo obračajo, tako le razlaga: Kaj bi se bal, kateri stanuje med turnovimi zidovi; njegovi škiti odvrčajo tisoč skušnjav od njega; njegove obrambe ga branijo zoper vsacega sovražnika; njegovo orožje odganja vsako britkost in boječljivemu povrača serčnost. Ravno zato sv. Cerkev Marijo v lavretanskih litanijah pozdravlja za turn kralja Davida, zato vernike opominja, naj v Marijnem sercu išejo pribežališa zoper skušnjave in zoper greh. Brez števila zgledov priča, kako varna in zanesljiva bramba je Marija tistim, ki z zaupanjem pri nji pomoči išejo.

Mlado deklino, polno dušne in telesne lepote, je dolgo časa preganjal neusmiljen roparsk jastreb, zalezoval njeno nedolžnost, in nikoli in nikjer ni imela pred njim pokoja. Neki dan mora svojo žlahtnico več ur daleč obiskati in skoz gojzd popotovati. Kmali ko gredé moli sv. rožen-

kranec, spazi unega tolovaja za njo naglo dreti. V taki naj večji sili kliče Marijo na pomoč in priteče v kapelo, ki je bila v samotnem logu Mariji D. posvečena. V to kapelo k svoji ljubi nebeški Materi pribeži, poklekne, vzdigne roke in moli: O Marija, ne dopusti, da bi se reklo, otrok, ki je k tebi pribežal, je bil goljufan. Zgubljena sem, če mi ne pomagaš! O naredi, da bo ta kapela močen tabor, ki me bo varoval, prebivališče, ki mi zagotovi moje zveličanje, mojo deviško čast! Potem hočem zmiraj in vekomaj hvaliti tvoje usmiljenje, potem se ne bom več ločila od tvojega materinega serca, vekomaj naj bo in ostane moje prebivališče! — In glej! roparski preganjavec, ki je tudi v kapelo stopil, ji ni nič žalega storil. Ali so ga omečile solze nedolžnosti, ali molitev, ki je nadzemeljsko presvetlila to pošteno devico, ali ga je zadrževala roka Kristusove Matere: obstal je nepremakljiv; neutegoma pa je zapustil Marijino svetišče, ker njegova duša je bila smertno ranjena, ne pa ranjena za večno smert, ampak za smert, ktera oziví, ki novo življenje dá. Spoznal, spreobernal se je v boljšega človeka. —

Ali ni tedaj res, o kristjanje! da je

Marija varno in zanesljivo prebivališče? O ti uboga, od toliko sto in sto nevarnost preganjana mladost! pribeži v Marijno Serce, pribéži vsak dan v to častljivo, to zanesljivo stanovališče. Tukaj se opočij, tukaj se razveseljuj, tukaj zavarovaj svoje poštenje zoper hudobneže, svojo čast zoper oskrunovavce, svoj zlati zaklad zoper tatove, svoje zveličanje zoper hudobe!

Tri vprašanja.

1. Ali se zročim vsako jutro v Jezusovo in Marijno Serce? — 2. Ali išem tudi podnevi o kaki nevarnosti pribežališa v teh presv. Sercih? — 3. Ali ni morebiti moja prederznost tolika, da bi celo sam iskal hudih priložnost greha?

Sklep.

Moje vedno stanovanje,
In presladko prebivanje
Jezusa, Marije bo Sercé,
To so moje iskrene želje.

Dvoje sveto to ognjiše
 Bode moje pribežiše:
 Tu se moja sreča piše,
 Tu živeti je sladkó,
 Vmreti tù zveličavno!

Molitvica.

O Marija, Mati milosti, varno pribežališe grešnikov, zanesljivo stanovališe pravičnih in nedolžnih! Prosi za nas uboge grešnike zdaj in ob naši smertni uri. Zavoljo svoje revšine in grešnosti si komej upamo oči povzdigniti k tvojemu božjemu Sinu, ki smo ga tolikrat razžalili. Tvoje presveto in neomadežano Serce pa na novo poživlja naše upanje. K tebi tedaj pribežimo, o sveta Mati! da bi s priprošnjo tvojega presv. in neomadežanega Serca od dobrote trikrat svetega Boga dosegli dobroto vsih tistih milost, katerih potrebujemo: odpusjenje grehov, zveličanje duš, spre-

obernjenje in otenje svojih nesrečnih bratov — grešnikov. Amen.

Šmarnica.

Priporočite v Marijno presv. serce vsak enega grešnika za spreobrnjenje, in molite zanj trikrat do jutri češenamarijo.

Devetnajsti dan.

Marija naša pot k Jezusu.

Popotnik v daljno deželo je šel skoz temen gojzd, pot mu je čedalje manj znatna, na zadnje zgubi sléd — in k vsemu temu ga prehití še črna noč. Groza mu vsak trenutek rase in doseže naj višji stopinjo. . . . Neprevidoma pa se nebo razjasni, mesec prijazno posveti, milijone zvezd migljá z višnjevega neba, in — popotnik najde pravo pot, ktera ga pelje v preljubljeni domačijo.

Ta popotnik si ti, o človek v mračnem logu sedanjega življenja, in tvoja pot je Marija, tvoja Mati. Ta pot te bo peljala k Jezusu, tvojemu dobremu Pastirju. Pobožni Gerson je premišljeval besede sv. pisma: „Sin, glej svojo Mater!“ in je klical: Ti, o Jezus, si naš nebeški kažipot, ker nam kažeš svojo Mater, po kateri najdemo k tebi pot na dom. Marija tedaj je pot, prav varna, nezmotljiva pot k Jezusu.

„Oh, starček! ti si se zgubil, ti si zašel v življenji: ali bi želel k Jezusu nazaj priti?“ — „Serčno, preserčno rad, samo da bi še mogel!“ — „Ti mlad človek, ti človek v močnih moških letih, oh ti si na krivi poti, ti si Jezusa Pastirja zgubil; ali želiš nazaj k Njemu? — „Oh kako rad; ko bi mi le kdo pot pokazal!“ — „O ti ubogi, nesrečni otrok, ali tudi ti si se že zgubil, tudi ti nisi več pri Jezusu? Ali bi hotel k njemu se vrniti?“ — „O, kako serčno rad, ko bi le pot vedil!“ —

Vsak tedaj, ki ima le malo občutka in serca, vsak želi k Bogu, k Jezusu nazaj, če je na krivi poti. Usmiljeni Zveličar je nekdam djalo: Nobeden ne pride k Očetu, razun po meni; in sv. Bernard pristavlja: Nobeden ne pride k

Sinu, razun po Mariji. — Jezus je tedaj pot k Očetu, Marija pa je pot k Jezusu. Djal je Jezus: Jest sem pot, resnica in življenje; Marija pa sme reči: Jest sem pot, ki pelje k Jezusu. — V slovečih križanskih vojskah zoper Saracene je bilo nekaj keršanskih vojšakov slavnega vojvoda Tankreda odterganih od glavnega kardela; Robert Otvilski (Hauteville) jim pot pokaže in reče: Le samo po ti poti bote zopet dosegli svojega vojvoda. Tudi v vojski za zveličanje se dostikrat naméri, da greh kristjana odterga od njegovega vojvoda Kristusa; tudi takim nesrečnim se zamore klicati: Po ti poti zamorete zopet priti k Jezusu, in ta pot je Marija. Torej sv. Bonaventura ves razveseljen kliče: Ona je pot, ki nas pelje k Jezusu Kristusu!

Če si tedaj zašel, o milovanja vredni kristjan, približaj se k Mariji, ki je tvoja pot, in prosi jo za pomoč: O Marija, glej! tvoj otrok je zgubil Jezusa, je zapustil studenec žive vode in se podal k kalnim lužam, v katerih zdravja ni, ne sreče, ne mirú, ne zveličanja. Pokaži mi pot k Jezusu, o preljuba Mati! in prosi za-me, da me še enkrat — le še enkrat sprejme: zaterdim, sklenem, obljubim, da nikdar več ga ne bom zapustil. O moja Mati, kako

hudo se mi godí brez njega; hitro me pelji k njemu in pridobi mi milost in odpušenje?

Marija je neizrečeno dobra in usmiljena Mati; dostikrat je majhna reč vzrok, da koga k Jezusu nazaj pelje, ki je bil zgrešil pot zveličanja.

K velikemu služabniku Božjemu iz reda sv. Vincencija Pavljana je večkrat hodil neki človek zavoljo svojega spreobrnjenja. Ta sveti mož je umerl v sluhu svetosti l. 1831. Že več lét je živel ta človek v nar bolj studljivih nesnagah, in kolikor bolj je usmiljeni Bog zdaljševal njegovo življenje na zemlji, mu dati priložnost, da bi se spokoril, toliko bolj je množil svoje zadolženja, si težeje delal svoje spreobrnjenje. Pa, o neskončno modre pota usmiljenja Božjega! spreobrnjenje te duše, ki je ni moglo dognati toliko podukov in opominovanj skoz več lét, se je dopolnilo v migljeju, v trenutku! Uni grešnik stopi neki dan v stanico služabnika Božjega, se ozre na neko sveto podobo Matere Božje, ki je Mati, usmiljenje in pribežališe grešnikov; in glejte! tisti trenutek se mu milo storí, vse misli in želje se mu v migljeju spremené, začne kar precej sovražiti tisto nesnago, ki jo je ravnokar zamak-

njeno še ljubil; ljubiti pa tisto čistost, ktere ni znal poprej ljubiti, česiravno je zanjo že nekoliko skerbel. Ves presunjen je na duši in na telesu s tem samim pogledom na Marijno podobo, serce se mu začne topiti in sladke solze kesanja mu rosijo na lica. Spreobernjen je, v sodnji svete pokore potem odvezan, začne novo življenje pravega spokornika, hvaležen Mariji, ki mu je bila besednica pri Jezusu, pot k Jezusu, in preusmiljena rešenica.

Trojno vprašanje.

1. Po kateri poti pa jest hodim, ali hodim po tisti poti, ki v nebesa pelje? — 2. Če sem na poti v pogubljenje, ali me to kaj skerbí? — 3. Ali prosim svojo Mater Marijo, da bi me dobrotno vodila in pripeljala k Jezusu?

Sklep.

O Marija! ti si moja pot:
 Pelji k živ'mu me studencu,
 Pelji k častne zmage vencu,
 Pelji k viru vsih dobrót.

Na ti poti čem živeti,
 Na ti poti tudi umreti.
 Tá le pot je k miru zdaj,
 Tá mi pot je v sveti raj!

Molitvica.

O Marija, naša usmiljena mati!
 ozri se na tiste, kateri niso na pravi
 poti, in zavoljo toliko terpljenja svo-
 jega Sina, pa zavoljo toliko ljubezni,
 ki jo ti imaš do ubogih grešnikov,
 jim pokaži pravo pot in pripelji jih
 k Jezusu, dobremu Pastirju. Amen.

Šmarnica.

Prizadenite si, komu pravo pot poka-
 zati, ga postavim opomniti, da naj vredno
 spoved opravi, kletvinjo opustí, grešno za-
 vezo razdere itd. Pokličite v ta namen na
 pomoč Marijo, ki je naša pot, da bi se
 delo dobro izšlo.

Dvajseti dan.

Marija naša pot v nebesa.

Mli ubogi objokani Evini otroci gremo po poti, po kateri jih je že toliko milijonov pred nami šlo. Vemo sicer pot, po kateri gremo, pa je morebiti ne maramo premišljavati. Mrtvi nam torej kličejo, da naj pomislimo, kaj delamo, kako se pripravljamo. „Stoj popotnik!“ je njih glas, „stoj in beri: moja dogodba je tvoja dogodba! Včeraj sem bil jest, kar si danes ti; jutri boš ti, kar smo že mi. — Poglej sim k nam in uči se hoditi pravo pot! Tudi jest sem prebival v zložni hiši, ti reče eden, sem iskal jo zvišati, razširiti; to je bilo moje veselje. — Danes pa! . . . glej, kaj vidiš: nekatere zbite deske, — pa še té se lomijo, ko zemlja suje na-me! To je moja hiša . . . Pa molči! Le malo stopinj od tod čaka ravno taka hiša tudi tebe. Zanêsi se; ne boš ji odšel.

Tudi jest sem ljubil lišp in nečimer-

nost, ki oči slepi in serca moti; moje prizadevanje je bilo: dopasti! — Danes pa?.. le poglej! revna mertvaška rjuha obdaja moje razpadajoče ude in eno z drugim vse gre v truhnobo.

Tudi jest sem ljubil svoje telo in mu stregel dostikrat čezobilno in nespametno! — Kako je pa danes? . . . Netrezni moj želodec je živež gladovnih červov; nepokojne, k plesu nagnjene noge so mertvaške kosti; tolikrat lišpani obraz nima že kože več. — Tudi tebi se bo enkrat taka godila!

Tudi jest sem svetljubil, hodil na veselice in tamkej velikrat Boga žalil. Pa kako sem bil željen časti in hvale! Kako je moje serce dihtelo po ljubezni... Danes pa? . . . Le ozri se náme, kako sem samotен, zapušen. Vse, kar sem nečimerno ljubil, mi je zdaj očitanje.

Ti in tvoji živi tovarši hódite — dostikrat brez pomislika — po pokopališu in tlačite perst mojega groba. Pomislite pa, da tudi vas bo kmali pokrivala perst! Stori tedaj, delaj to, preden tvoja zadnja ura pride, kar boš takrat želel, da bi bil storil in delal.“

Kristjanje! ali niso žalostne take misli? Zares, silo otožne so, ki lahko vsako serce pobijejo. Vse drugač pa je vender, ako je

tvoje življenje z lučjo sv. vere obsevano in s solncem keršanske čednosti in dobrih del ogrevano. Ni se ti potlej treba bati poti v večnost, ako imaš dobrega vodnika in njegov glas poslušáš. In kdo ima boljšega vodnika, kakor mi, samo da hočemo. Premišljevali smo zadnjič, da Marija je naša pot, naša vodnica k Jezusu; kako je to tolaživno in veselo! Ona je pa tudi naša pot v nebesa, ona je naša vodnica k Bogu; kako je to polno preserčnega upanja! Sv. Cerkev Mariji prilastuje prelepe besede: Kdor mene najde, bo našel življenje in prejel zveličanje od Gospoda. Tedaj Marijo išimo, izvolimo si jo za pot, vodnico, in peljala nas bo k Gospodu Bogu, k zveličanju.“ Sv. Gregorij Nikomedijski pa piše priserčne besede: Hočeš zveličan biti? Ljubi Marijo. Hočeš vekomaj živeti? Ljubi Marijo. Hočeš v nebesa priti? Ljubi Marijo. Ona je pot, ki v nebesa pelje.

K nji tedaj, ki je varna in zanesljiva pot v nebesa, se vsak dan zateci, preljubi kristjan! Prosi to presveto Srednico med Bogom in med teboj, da te vodi po poti Božjih in cerkvenih zapoved, po poti ponižnosti in pokoršine, krotkosti

in čednosti, pravice in stanovitnosti — k Jezusu in v nebesa. To ravno je prava pot. Zgled Marijne svetosti nas vleče k Mariji, ker v nji je ogledalo, kako naj se Božje zapovedi natanko spolnujejo. Marija pa nas pelje k Jezusu, in oba, Jezus in Marija, nas peljeta v nebesa.

O kako srečni smo kristjani, da v Mariji imamo pot k Jezusu, pot v nebesa! Naša hvaležnost zato naj ne jenja s koncem dní, — na večne čase naj terpi. Marija je svojega Sina Jezusa srečno pripeljala nazaj v Nazaret iz daljnega Egipta. Marija je Jezusa — zgubivši ga v Jeruzalemu — spet našla čez tri dni in domu ga pripeljala. Enako nas, svoje duhovne otroke, vodi iz tuje dežele greha k Jezusu, s pregnanstva tega sveta v nebeško domačijo. O da bi jih veliko, o da bi vse pripeljala, — o da bi se izmed tukaj pričujočih nobeden ne zgubil!

V velikem mestu na Francoskem je neki človek živel štirinajst lét v nar hujših grehah, in bil je brezbožen grešnik. Ostudna poželjivost, ki ga je zmiraj morila in gonila kakor zvér, ga je gnala neki dan celo v cerkev, da bi tam oči pasel nad neko osebo. Ni vidil, kar je božjeropno želel; slišal pa je pridigarja, ki je z lece

govoril besede: „Ozri se, o Marija, z milostnim očesom na to čedo, in ako je kaka zgubljena ovčica vmés, oh, prosim te pri-serčno, bodi ji ti pot, ki najjo zopet pelje k Jezusu in pripelje v nebesa!“

Kakor ognjena pušica so te besede presunile dušo ubogemu grešniku. Enak obupanemu je bil gredé iz cerkve, kakor strašilo mu je bil odsihmal žalostni stan njegove duše vedno pred očmi, noč in dan ni imel več pokoja. Ko se je že več tednov dolgo boril sam seboj, se verne skesan k unemu duhovnu nazaj, se spové in poboljša za vselej.

Tri vprašanja.

1. Ali so ne mara tudi moje oči nenasitljive mesene paše? — 2. Ali sem že kterikrat prav prevdaril, da oko, ktero hoče Boga gledati, mora čisto biti? — 3. Kako mislim zavolj tega greha v prihodnje strahovati samega sebe?

Sklep.

Vém, da v grehu ni veselja,
 Greh je duši smertna pšica;
 Čednost le bo moja želja,
 Ki v nebó je pomočnica.
 Zdaj slovó dam zemlje prahu,
 Živel bodem v Božjem strahu,
 Da očišen grešnih zmót
 Najdem k Bogu srečno pót.

Molitvica.

O usmiljeni Jezus, ki si rekel: Jest sem pot, resnica in življenje; na prošnjo prečastitljive Matere Marije nam daj vse troje najti, namreč: pravo pot, resnico in življenje, da se po viharjih sedanjega življenja v Tebi vekomaj opočijemo. Amen.

Šmarnica.

Sv. Bonaventura imenuje Marijo „studenec usmiljenja.“ Priporoči naj vsaki do

jutri svojo nar hujši dušno in svojo nar hujši telesno potrebo v ta hladivni studenec usmiljenja; — storí naj pa to z velikim zaupanjem, zakaj Marijaje neusušljivi studenec usmiljenja.

En in dvajseti dan.

Marija naš biser.

Ni je hitro dražji reči, kakor so pravi biserji. Biserji se dobivajo z velikim trudom potopljavcev v morjih jutranje in večerne Indije, pa le pod vročim nebni pasom, in pa po nekterih rekah, n. p. na Češkem in Saksonskem. Biser je tedaj posebna lepa, draga, priljubljena reč, s katero naš Zveličar celo nebeško kraljestvo primérja. Rekel je nekdej učencem: Nebeško kraljestvo je enako kupcu, ki iše dobrih bisero. Kadar je našel drag biser, gre, prodá vse, kar ima, in si ga kupi. Ali ni

pa sam Jezus enako naredil, kakor ta kupec? Zapustil je prestol svojega Očeta, nebesa z vso njih častitljivostjo, ter je prišel na svet si pridobiti naj lepši biser Marijo za mater na zemlji. Marija tedaj je biser Jezusa Kristusa. Torej lepo pravi sv. Metod, da je Marija nebeški biser. Ker je bil pa Jezus sam s križa ta predragi biser v osebi sv. Janeza nam vsim izročil, zato se Marija po pravi pravici tudi naš biser imenuje. Marija, Mati Božja, je tedaj naš lep, dragi, nebeški biser.

Marija, nebeški biser, nam je pa zopet naj lepši podoba družega bisera, ki se imenuje Božji poklic, poklic človeka k čednosti in zveličanju, poklic v keršanstvo. O neizrečeno drag je ta biser! Narveči nesreča, iz ktere toliko hudega, toliko grehov izvira, je ta, ker se čisto malo ljudi jasno zavé svojega poklica, tako imenitnega, tako svetega, tako visokega poklica! Nebo in zemlja bi mogla stermeti in se čuditi o premisliku tega, kaj je človek in k čemu je poklican. O biser, ki ga nosiš, človek! pa ga ne poznaš: tvoj večni poklic! Ozmimo se nekoliko na Marijin poklic.

Marijo je Bog previdil od vekomaj in jo bil preodmenil, torej tudi pokli-

ca l. *) V prvo je bila poklicana k vednemu devištvu, ki se je že kakor mlada deklica popolnoma darovala Bogu v tempelju, in je storila obljubo, da bo kakor devica vse žive dni Bogu služila. . Drugi poklic je bil, kadar ji je angel prinesel naznanilo od Boga, da jo je odmenil za Mater edinorojenega Sinú Božjega. Po vsegamogočnosti Božji na Marijne besede: Glej, dekla sem Gospodova, je Beseda meso postala in med nami prebivala. . Tretje Marijno poklicanje je bilo s križa po umirajočem Bogu - človeku, njenem ljubljem Sinu. Z besedami Jezusovimi: „Glej, tvoj sin,“ s kazanjem na Janeza, je bila Marija poklicana za našo vesoljno Mater. . Poslednjič je bila poklicana o svojem častitljivem vnebovzetji. Takrat ji je zaklical nebeški kralj: „Pridi z Libana, moja nevesta, pridi z Libana, pridi! boš kronana.“ (Vis. p. 4.)

Ali pa nisi tudi ti, kristjan, od Boga preodmenjen in izvoljen? Ali nisi sprejet v naročje katoliške Cerkve brez svojega zasluženja? In ali nimaš v nji čezobilnih milost, da zamoreš oskerbeti in si pripraviti svoje zveličanje? O kristjan, ali

*) Gl. „Magnificat.“ Höllrigl, str. 268 id.

imaš jasno spoznanje? Ali veš, kaj je to? „Ako si katolišk kristjan,“ pravi sloveč pridigar, „poklekni, skleni roke, povzdigni v nebesa oči in izreci Bogu toliko zahval, kolikor je travic po poljih, listja po gozdih, žarkov v solncu, kapljic v morji.“ Ako si katolišk kristjan, veseli in raduj se, zakaj ti se šteješ v občino tistih, od katerih apostelj pravi: „Vi ste izvoljen narod, kraljevo duhovstvo, sveto ljudstvo, pridobljeno ljudstvo, da oznanujete moči Njega, ki vas je poklical iz temote v svojo prečudno luč.“ (1. Pet. 2.) — Poklican tedaj si, kristjan, k milosti; glej dobro in zvesto, da si zagotoviš tudi svoj poklic k večni časti! Ni ga namreč dražjega bisera na zemlji zate, kakor je tvoj poklic.

Od egiptovske kraljeve hčere in kraljice Kleópatre se bere, da je bila biser v kisu stopila in izpila, kar znese kakih dvajset milijonov goldinarjev vrednosti po našem. Več pa je vreden tvoj poklic, o kristjan, kakor ta biser, in veliko več zapaseš s svojo poželjivostjo, kakor je ta vladarica, ako svoj poklic zaveržeš, ako z ad eg á š, kar si prejel pri sv. kerstu in pozneje v svetih sakramentih. — V perzijanskem zalivu so bili menda nekđaj našli biser, ki so ga cenili na 460 zveznih terd-

njakov ali tolarjev. — Beneška samovlada je bila darovala turškemu cesarju biser za 100 tisoč tolarjev. Pa kaj so vsi ti in taki biserji proti Mariji, ki je naš nebeški biser? Kaj je vsa njih vrednost proti vrednosti našega poklica za večno zveličanje? Kaj je vsa njih lepota proti lepoti milosti, prijaznosti Božje v tvoji duši, ako je z grehom nisi otemnil!

Nikar se torej ne čudite, ako vas vera in cerkev tolikrat uči in opominja, da nikar ne pozabite, kaj ste, — da imejte pred očmi svoj večni poklic, nezmérno ceno in lepoto duše, ki je v stanu prijaznosti, gnade Božje. Nikar ne recite: Duhovni nas zmiraj zavračajo le samo na skerb za dušo in za večnost! Kdo bi pa ne, če ima le kolikaj razuma in zapopadka od tega, koliko je vreden stan gnade Božje, in kolika nesreča stan v smertnem grehu!

Sv. Peter Klaver, *) imenovan apostelj zamurcev, je imel posebno jasno spoznanje, kaj je vreden človek in koliko imeniten je njegov poklic; torej je imel pa tudi neizrečeno gorečnost za spreobranje zagrešenih, kakor je imel tudi ime-

*) Dr. Kerschbaumer. Mai-Predigten.

nitni dar take nesrečne Bogu pridobivati. Posebna pomoč k temu mu je bila Marija, pribežališe grešnikov, ktera sama nar bolj vé, kolik biser je na vekomaj zaveržen, ako grešnik umerje nespokoren. . . Nekdaj je bil med bolniki v bolnišnici terdovraten kalvinar, ki ni hotel nič slišati, da bi se povernil v naročje svoje matere katoliške cerkve, on se je božji milosti ustavljal. Z užaljenim srcem gre od njega Klaver, da bi družega bolnika, katoličana, pripravljal na ss. sakramente. Pa tudi ta se mu ni hotel udati; bil je namreč v smertnem sovraštvu s svojim bližnjim in nobeno prigovarjanje ga ni moglo nagniti, da bi se bil z neprijatlom spravil in tako zamogel tudi od Boga odpušanje pričakovati. Skorej zasmehovaje poslednjič reče: „Odpovém se maševanju, ako se uni kalvinar spreoberne.“ Osupnjen s temi besedami se verže Klaver na kolena in priserčno kliče k Mariji, Materi milosti. . . Ne terpi dolgo, kar pokličejo Klaverja h kalvincu, ker odmenil se je bil, da hoče v katoliški veri umreti. Klaver se oberne k nespokornemu katoličanu in mu reče: „Ali vidiš, moj sin, da Marija hoče po vsaki ceni, da se zveličaš!“ In glejte! potem ko je uni opravil spoznanje kato-

liške vere in spoved, se je tudi katoličan
vergel skesan Klaverju pred kolena. Ma-
rija nebeški biser, ki vé ceniti biser na-
šega večnega poklica, je bila obema pri-
dobila spreobrnjenje pri svojem Božjem
Sinu.

Trojno vprašanje.

1. Ali delam vsak dan kaj za svoj
večni poklic v mislih in željah? — 2. Ko-
liko delam vsak dan za ta biser v bese-
dah? — 3. Ali sem v takem stanu, da bi
mi saj moje majhne dobre dela zamogle v
zveličanje tekniti?

Sklep.

Vem, da unkraj nikdar konca ni;
To od zdaj mi bode pred očmi!

Tukaj je iskati gnade,

Tukaj zbirati zaklade,

Da me greh in prazne svetne sanje

V večno ne pogreznejo kesanje!

Molitvica.

Sprosi nam, o Marija! žark nebeške svetlobe, da jasno spoznamo in si globoko k sercu ženemo, kaj je naš pravi zaklad in iskanja vredni biser, da za njim hitimo in se vekomaj zveličamo. Amen.

Šmarnica.

Premišljuje do jutri, če išete tistih zakladov, katerih molj ne sné in rija ne vzame; in če nasprotno najdete, hitro preprezite in spremenite svoje djanje. Molite en očenaš, češ. M. za terdovratne grešnike.

Dva in dvajseti dan.

Marija naš škit z ljubeznijo.

Bog je naš Kralj, Marija je naša Kraljica. O kako častitljivega Kralja imamo, o kako dobra je naša Kraljica! Sv. Anzelm pravi, da je Kralj pravice odmenil Marijo za Kraljico usmiljenja; in sv. Janez Zlatoust govori častitljive besede, da Kralj nebes in zemlje je postavil Marijo za kraljevo varhinjo ali brambo keršanstva: torej jo sv. Janez Damascen po pravici imenuje škit. Marija tedaj je naš škit.

Škit je imenitno orodje, s katerim vojak svoj život brani in varuje pred sovražnikom. Torej so junaki in vitezi ob vsih časih veliko čislali svoje škite; tudi so si posebno lepe škite napravljali in jih zaljšali. V srebernem škitu kralja Alfonsa Aragonskega so bile tri zlate rože. Tudi naškitu, s katerim nebeška Kraljica svoje podložnike materno brani in varuje, so tri preimenitne zlate rožice, tri prelepe čed-

nosti in lastnosti, namreč: ljubezen, skerblijivost, in moč. To so tri prave kraljéve lastnosti, izmed katerih naj danes prvo malo prevdarimo.

V 21. poglavji skrivnega razodetja je popisano sveto mesto Jeruzalem, katero je od Boga iz nebes prišlo. Razlagavci spoznavajo v tem mestu podobo zmagovavne in vojskovavne Cerkve. Razsvitlovano je to mesto s svetlobo zveličavnega nauka našega Odrešenika, in obdajajo ga zid terdne vere keršanske Cerkve. Dvanajstere vrata so pastirji in učeniki, ki nas vodijo na pravo pot resnične vere; dvanajst podlagnih kamnov pod zidom pomeni dvanajst aposteljnov. Zlato, iz kterega so mestne tla, je podoba keršanske ljubezni, ki naj jo imajo verniki med seboj; studenec bistre vode pa, ki skoz mesto teče, so sveti zakramenti. Drevje, ki leto in dan neprenehoma cvete in sad rodí, so pobožni kristjanje, ki s svojimi čednostmi tako rekoč vedno zidajo in podpérajó sv. Cerkev.

Vidil je pa sv. Janez tudi imenitno, častitljivo ženo, ki je imela očí neprenehoma vperte na mesto in njegove prebivavce, in iz njenega obličja je žarela svetloba, na ktere ljubeznjivost so nehoté gle-

dale vse očí noč in dan. Ta žena je podoba prečešene Matere Gospodove in njene neizrečene ljubezni, ki jo ima do sv. Cerkve. . . Ni zastonj rečeno v sv. pismu: v očéh je serce, zakaj ljubezen serca se ne dá iz ničesar bolje spoznati, kakor iz očí. Ako tedaj vidimo, da preblažena Božja Mati ima svoje očí nepremakljivo obrnjene na keršansko Cerkev, moramo spoznati, da ima v svojem sercu veliko ljubezen do nje. Marija ljubi sv. Cerkev zato, ker je mati Njegova, ki je sv. poglavar Cerkve; ljubi jo zato, ker Marija je mati vsih otrók, kateri so po sv. Cerkvi poklicani k zveličanju; ljubi jo pa tudi zato, ker so ji dobro znane tiste bogoljubne duše sv. Cerkve, ktere se ravno po milosti njenega Sina in po njenih prošnjah znajdejo v keršanski Cerkvi. Iz teh vzrokov ljubi Marija Cerkev z ljubeznijo, ki se ne dá z ničemur na zemlji primérjati. Sv. Peter Damijan torej pravi: Bila bi nar večí nespamet misliti, da Marija, ker je popolnoma in do čistega v Boga zamaknjena, bi bila zato pozabila blagor keršanske Cerkve na zemlji. Prečudna in neizrekljiva je njena ljubezen, ki jo razodeva v ohranjenji, iskanji in pospeševanji Cerkvenega blagra. Iz Marijne

ljubezni ni izločen noben stan, nobena okolišina in britkost, noben kraj, noben človek, tudi noben grešnik ne. Mati ljubi otroke zavoľjo svojega preljubljenega Sina, kateri jih je s svojo predrago kervjo odrešil. Sin je dal svoji Materi vso oblast nad svojo keršansko Cerkvijo; — Mati, da bi dopadla svojemu preljubljenemu Sinu, ima najpriserčniši skerb za keršansko Cerkev. Sin Materi vse dovoli iz ljubezni do nje, Mati pa vse storí iz ljubezni do Sina. O prečudno lepa vez ljubezni med Božjim Sinom in njegovo Materjo! O zlati škit, ki z materno ljubeznijo Cerkev in njene otroke brani, varuje in zavétva!

V nekih bukvicah za šmarnične opravila, ki so v Rimu natisnjene, *) se bere ta-le dogodba. Leta 1814, 24. majnika, se je bil iz pregnanstva vernil v Rim nepozabljivi papež Pij VII. (Pervi Napoleon je bil nezdušnik, ki ga je preganjal.) Kmali po tistem času se je godilo to-le: Neki mladeneč z najboljšimi zmožnostmi dobí na prošnjo naše preljubeznjive Matere Marije naj cenejši dar, to je, poklic za rédovni ali klošterski stan, in pristopi v neki red velike popolnamosti. Perve mesce njego-

*) Maria Immacolata, Roma 1804.

vega novinstva ga je Bog bogatil s prelepimi darovi. V neki nedolžni šali pa, ki je njega zadevala, ni zaterl prvega gibljeja nejevolje, torej je za prvo nevoljo prišla druga, in potem tretja in še več, tako dolgo, da je zgubil poklic in se med svét povernil. Zdaj pa je začél dreti za veseljem mladosti, in nastopil ter hodil je z velikimi koraki pot pogubljenja. Vender sreča zanj, da Mati usmiljenja ga ni bila pozabila, dasiravno je on svoj pot koval meče za serce tolikanj dobrotljive Matere, in pa toliko bičev, ternov, križanje za njenega Sina. Kako tedaj ga je doteklo usmiljenje? Njegove mladostne razuzdanosti namreč so mu nakopale smertno, hudo in dolgo bolezen. V tem stanu pa je na prošnjo M. D. dosegel spreobrnjenje serca, dar naj gorečnišega češenja do naše nebeške Gospé. Prosil jo je s tolikim zupanjem, in tako terdno se je zanašal na njeno pomoč, da je duhovnu, ki mu je ob smertni postelji bil v pomoč, neki dan rekel: „Nočem umreti, ako ne pride Mati Božja me vzet.“ . . . O sladkost neizrečeno dobrotne Matere! Z veliko spodbudnostjo je še večkrat sprejel sveto Popotnico in poterjen je bil tudi s sv. poslednjim oljem ter je pohlevno umerl ob enem velikih Ma-

rijnih praznikov; četert ure poprej pa je bil dal dosti očitne znamenja, da je pri nogah svoje postelje vidil prečudno prikazen neomadežane Kraljice sv. raja. Ako Marija tako dela z grešniki, ki so tolikanj žalili njenega Sina, pravi pisavec, kako bo še le delala s tistimi, ki ga ljubijo?

Trojno vprašanje.

1. Marija brani sv. Cerkev kakor močen škit, ali se poganjam tudi jest za Cerkev, njene zapovedi, njene pravice? — 2. Ali sem serčno vdan in podložin njenim duhovnom? — 3. Če sem kterikrat v življenji Cerkev napadal, ji kakor bodi škodoval; ali zdaj to popravljam s toliko veči vdanostjo?

Sklep.

Da ostanem res kristjan,
Moram Cerkvi biti vdan,
Po junaško bom jo branil,
Njé pravic nikolj ne ranil;

Zgled mi je Marija Mati,
Kak' se je za njó vojsk'vati.

Z mano naj bo vsak

Cerkvi práv' junak,

Da edíni Cerkve sini, — ino hčere terdne
vere

Pridobimo si vojskó, — svet in pekel zma-
gamo.

Molitvica.

O Marija, škit svete Cerkve in
njena zvesta bramba! ponižaj njene
znotranje in zunanje sovražnike, in po-
magaj zlasti sv. Očetu papežu, da
pred koncem svojih dni na zemlji
veselo zmago obhajajo v čast
Božjo in hvalo tvojega neoma-
dežanega spočetja. Amen.

Šmarnica.

Premišlujte, v kateri reči se je vsa-
kemu poboljšati, da bo še bolj zvest
otrok sv. Cerkve in njen močen škit.
Molite očenaš in češenamarijo za poviša-
nje sv. Cerkve.

Tri in dvajseti dan.

Marija naš škit s skerbljivostjo in z močjo.

David, govoričši o svojem sinu Salomonu, ga imenuje brambo svojega ljudstva, in škit svojih podložnih, ter pravi, da s svojo brambo bode podložne tolažil in jih z blagrom in srečo napolnoval, da bo posebno škit tistim, ki so sicer od vsih zapušeni, pa mogočen, močen zavetnik revnim in slabim. — Salomon je večkrat v sv. pismu podoba Zveličarjeva in njegovi podložni so torej podoba vernikov nove zaveze, ter podoba keršanske občine in cerkve Gospodove. Kakor je Salomom skerbil za svoje podložne, jih tolažil, z blagrom napolnoval, tako skerbi kralj Kristus za svoje podložne, za svoje verne v novi zavezi, jih tolaži v britkostih in preganjanji ter je posebno škit zapušnim, — revežem in slabim mogočen zavetnik, on je namreč bramba priprostim kristjanom zoper mo-

gočne in ošabne, ki hočejo čolnič sv. Cerkve potopiti. Storil je pa Kristus v svoji cerkvi Marijo kakor močen stolp (turn) zoper sovražnike, in na tem turnu (po besedah sv. pisma) „visi tavžent škitov“, vse orožje močnih. „Če je torej sv. Cerkev še toliko preganjana od nejevernikov, zaničevana od brezbožnih, zapušana in izdajana od svojih lastnih otrók, se nam vendar nič ni bati. Zanesljivo smemo govoriti s sv. Bonaventuram: Odkar poznam ljubezen, skerblijivost in moč svete Device, se ne bojím več za čolnič Cerkve. Ako so viharji preganjanj še toliki in še tako silni, če je tudi sovražnikov brez števila: Marija je skerbna Mati Cerkve in vernikov, ona je močni škit, ki Cerkev zakriva, varuje in brani.

Vojska, v kateri se razodevajo bojevavci za sv. Cerkev, so posebno tudi procesije. Tukaj očitno spoznavamo Kristusa in se razodevamo za njegove vojšake, ker gremo za njegovim križem, in svojega Odršenika očitno pred ljudmi spoznavamo. Pa tudi tisti, ki procesiji naproti prihajajo ali memo nje gredó, dostikrat kažejo, kako šna je njih vera, ali če že ne vselej tega, gotovo pa se razodeva, koliko ima kdo svetega spoštovanja in strahú

Božjega. Nekteri, ki procesijo srečajo, se odkrijejo od deleč, ker nespodobno se jim zdí, da bi šli pokriti memo tistih, kateri na glas molijo in Boga hvalijo. Drugi se komaj in s težkim trudom še le takrat odkrijejo, kadar duhovna srečajo, pred križem pa morebiti še ne vsak! Drugi celo memo gredó, kakor turčini in divjaki, in mislil bi, da niso še nikoli bili med keršansko omikanimi ljudmi. Kakor bi bil zagovéden in robot tisti, ki bi pokrit sedel za mizo ali pa na klopi ležal, kadar drugi prav čedno in spodbudljivo molijo sv. roženkranc; ravno tako malo se podá, da keršanski človek memo procesije gre brez vsega spoštovanja, brez vere, brez upanja, brez ljubezni, brez čedne olike v glavi, brez blazega občutja v sercu. V tej reči je v nekterih mestih dosti več neolikanosti, kakor pa pri hribovcih, ki niso nikoli nobene šole vidili od znotraj; zakaj uni imajo natorni občutek, kaj se spodobi in kaj je lepo; po mestih pa je veliko taci, ki so zdravi um po šolah pustili, in delj časa ko so se učili, manj vere in strahú Božjega so ohranili, — zato, ker so krotitev opustili in niso ali nikoli po tem živeli, kakor so se učili, ali pa so pot modrosti z godej zapustili. Zdi

se jim torej sramotno in smešno, ako bi Bogú čast skazali in se pred njim ponižali, ter pokazali, da so keršeni. Modri jih dobro zaznamnuje, ko pravi: „Kdor po pravem potu hodi, in se Boga bojí, ga zaničuje uni, ki po nesramnem potu hodi.“ —

Tu so rečene le nekatere besede, ki pa tudi le nekatere zadevajo; namreč tiste, ki se pri procesijah ali drugih cerkvenih opravilih védejo prav divje, nečedno in neolikano, kakor da bi ne bili še nikoli poprej v življenji med čednimi in lepo izučeni ljudmi. Veliko pa bi se dalo še govoriti tudi o tem, kako se nekteri nevkretno in neobtesano vedejo pred sv. Rešnjim Telesom v cerkvi, na poti in po hišah, kadar se večna Dobrota k bolnikom spremlja. Tudi bi bilo marsikomu lepšega vedenja privošiti o priliki, ko se s keršansko častitljivostjo merliči spremljajo na pokopališe. Tisti, ki spremljavce srečujejo, in tisti, ki dostikrat zadej „sejim delajo“ s svojim kremljanjem, namesti da bi mislili, kaj tudi njih čaka, — bi se imeli v marsičem poboljšati. V tacih okolišinah namreč kristjan očitno pokaže, koliko ima vere in koliko spoštovanja do svetosti, sploh: koliko ima strahú Božjega.

Pred nekterimi leti pride v neki vasi na Milanskem domú gospodič, ki je bil častnik pri znanem rovarju Garibaldu. Bil je tako spačen, brezbožen in hudovoljin, da je pohujšanje sejal ne le samo med prijatli in znanci, ampak celo v svoji lastni deržini; še svojo lastno mater je okužil z zaničevanjem sv. vere in verskih opravíl, dasiravno je bila poprej zmiraj pobožna žena in posebna prijateljica cerkve in svetih opravíl. Spaka je tega garibaldoviča toliko zanesla in ga tako vse sramožljivosti olušila, da je neki dan z okna zasmehoval in očitno zasramoval duhovne in ljudi, ki so resnobni in poterti med petjem psalmov in med molitvami spremljali merliča na pokopališe. Ta nespodobnost in velika prederznost je vse serca močno pretresla in zbudila silno nejevoljo. — Kaj se zgodí? . . . Čez tri dni na tanko tisto uro, ko se je godilo omenjeno oskrunovanje, se mu njegova uboga uboga mati, zadeta od mertvuda, pred kolena na tla zgrudi; . . . in neverški garibalduh, ker je bil edíni sin, se je mógel ponižati ter prositi duhovstvo in ljudstvo, da naj pridejo na pokop njegove matere. — Ali ni tu očitna roka Gospo-

dova, ki je udarila brezbožne in zasramovavce njegove svete vere. . .

Pa bi utegnil kdo reči: to se je le tako priménilo. Naj ti bo; vprašam te pa: ali želiš, da bi se tudi tebi kaj takega priménilo, ki ti morebiti ni ravno tuja reč, svetosti zaničevati?

Bog sam se vojskuje za svojo sv. Cerkev in za svoje svetišče, in Marija je močen škit, ki ima skerb za to; torej se mu ne bo prav izšlo, kdor se prederzne Cerkvi in njenemu svetišču spoštovanje jemati, jih skruniti in gerditi.

Tri vprašanja.

1. Kako se obnašam pred sv. Rešnjim Telesom v cerkvi in na poti? — 2. Ali molim pri procesijah in se odkrivam, kadar memo njih grem? — 3. Ali spoznavam sploh svojo vero pred ljudmi? —

Sklep.

Vem, če vero bom zatájal,
In svetosti sramotíl,
Pred Sodnikom ne bom shajal,
Milosti ne bom dobíl.

Vera je naj vikši drago,
 Ona zlato je okó,
 Ona je edíno blago,
 Ki čez grob veljalo bo.

Ni na pródaj dar nebeški
 Za noben ozir človeški!
 Pričal bodem noč in dan,
 Da sem verni res kristjan,
 Vero bom spoznaval zdaj,
 Da zvelíča me kedaj!

Molitvica.

Sv. Marija, Mati Božja! sprosi nam milost, nez merno dobroto sv. vere ljubiti in prav ceniti, pred svetom terditi in po njenih naukih živeti do konca zemeljskega popotvanja. Amen.

Šmarnica.

Sprašujte vest, če ste se morebiti že kterikrat zoper vero pregrešili, in po-

pravljajte, kar je pomanjkljivega. —
Molite enkrat skesanje ali grevingo v
znamnje spokornega serca.

^v Štir in dvajseti dan.

Marija naša pomočnica I.

Med Marijnimi podobami je posebno pri-
serčna tista, ko Marija Ježuška ima v na-
ročji in mu zaupljivo v prijazni obrazek
gleda, kakor da bi ga nekaj prosila. Kaj
ga prosi? za koga prosi? To nam kaže
podoba nebeškega Deteta v naročji Mate-
rinem; z očmi namreč nezmérno ljubez-
njivo po ljudéh gleda, ročico pa ima
stegnjeno proti Materi, kakor bi hotel
reči: Nič ne maraj, preljuba Mati, vse te
bom slišal; le povej, kar želiš za svoje
otroke, moje brate? Ta podoba je Marija
naša Pomočnica, ki se v litanijah imenuje
Pomoč kristjanov. Kako je Marija res
Pomočnica nam kristjanom, lepo in

obširno popisuje sv. Bernard. On pravi, da Marija je vsem vse postala, vsim odpira naročje usmiljenja, da vsi prejemajo od njene preobilnosti, jetnik rešenje, bolnik zdravje, žalostni tolažbo, grešnik prizanesenje, pravični dobroto, angel veselje.

Odkod pa je prelepo in za naše užajljene serca tako hladivno ime „Pomoč kristjanov?“ Nobeni sovražniki ob nekem času za keršansko ime niso bili tako strašni kakor turki; še dandanašnji po vsi naši deželi stare in mlade merzlo skoz kostí preletí, kadar slišijo to ime naj strahovitišega keršanskega sovražnika. Leta 1571 so bili turki pod Selim-om zbrali brez števila brodovja, morskih vojnih bark, pri Lepantu v srednjem morju, da bi vse keršanstvo z njimi napadli in ga do čistega pokončali, ter vse pod svoj jarem spravili. Bil je takrat v Rimu sv. papež Pij V, mož poln gorečnosti za sv. vero in poln zaupanja na Marijno pomoč. Že v začetku vojske je bil zapovedal, da naj verniki po vsem svetu očitne molitve in poste opravljajo, da bi se Božja pravica utolažila in bi sprosil pomoč Gospodovo. Cele trume romarjev so popotvale na božjo pot v slovečo Loreto; vse po svetu je klečalo okrog altarjev Ma-

tere Božje, skorej vsa Evropa je molila, povsod so v procesijah pomoči prosili in druge pobožnosti obhajali. In ne zastoj. Sv. Oče Pij V je vikšemu vojvodu poslal svoj blagoslov, pa tudi ob enem zagotovilo, da bo turka zmagal. — Kakor nekdanj Mozes, tako je papež med gorečo bitvo roke v nebo povzdigoval in molil za zmago na prošnjo Marije Device.

Zares so bili 7. vinotoka Turki pobiti pri Lepantu. Pij V, ki je bil ravno v opravilu s svojimi kardinali, neutegoma prejenja, vprè oči v nebo in čez nekaj trenutkov reče: Zdaj pa le v kraj delo, imenitniši opravilo imamo; zahvalimo Boga za zmago, ki jo je dodelil keršanskemu orožju. Res se je skazalo, da ravno ob tem času, ko je Pij te besede govoril, je bilo razločeno. Sv. papež je iz vikšega razsvitljenja vse vedil, kako se je to godilo, in bil je tako prepričan, da zmaga je pripisovati Marijni brambi, da je v vedni spomin na to dogodbo ukazal v lavrentanske litanije privzeti priimek: „Pomoč kristjanov, za nas Boga prosi!“ in postavil je tudi praznik „Marije Zmagovavke.“ Vesoljni keršanski svet se je silno veselil te zmage in preslavljal ob enem vred sv. papeža, Pij pa je vso čast

prilastoval Bogu na mogočno prošnjo Marije Device.

Preljubi kristjanje! Tudi mi smo Marijne pomoči prav zeló potrebni; potrebni smo je vsak dan, potrebni v vsakem stanu in starosti, potrebni v življenji in v smerti. Kako Marija pomoč skazuje, imamo zgledov brez vsega števila. Naj povém k temu le eno samo dogodbo, kako je Marija naša pomočnica ob smertni uri. . . Duhoven na Parskem je bil l. 1856 poklican k bolni deklici, ktera je hudó nečisto živela, zdaj pa je bila viditi skesana. Duhoven vse skerbno opravi. Čez dvanajst dni prične deklina umirati in duhoven je tudi zdaj pri nji. Z vsim je lepo prevedena, — pa kar neutegoma prihaja črna v obličje, oči ji strahoto šterlé, lasje se ježijo, in neprevidoma zavpije: „Pogubljena sem, pogubljena v dno pekla, hudobe, hudobe!“ Duhoven ji reče, naj kliče — „Jezus in Marija.“ Odgovori: „Ne morem, ko bi mogla, bi bila rešena!“ .. Vpije le še dalje in z grozo imenuje hudobe z navadno gerdo besedo. Pričujoči obledujejo, se jokajo, roke vijejo. Vse zastonj; bolna vedno vpije, da jo bodo hudobni duhovi vzeli. Pokropí jo duhoven z blagoslovljeno vodó, — pa zastonj; ne vé si več pomagati in reče pri-

čujočim, naj z njim molijo sv. rožni venec (roženkranc). . . Med molitvijo postane deklica bolj pokojna, poslednjič se čisto umiri. Duhoven ji reče, naj izreče „Jezus.“ Odgovorila je: „Marija!“ Vpraša jo, če so hudobni duhovi odstopili. Odgovori, da. Reci: „Jezus“; in izrekla ga je. Duhoven dalje moli, in tudi bolna z njim moli, — pridno izgovarja: „Jezus, Marija.“ Hudobne nakazni so odjenjale in umerla je mirno čez pol ure.“ (Beispiele und Erz. v. P. Fr. Ehmig, Regensb. 1869.)

Lejte tedaj, kako lepo, kako usmiljeno se je Marija tudi tukaj skazala našo Pomočnico! Bódimó torej njeni zvesti otroci, priporočujmo se vsak dan v njeno pomoč, posebno pa o smertni uri.

Tri vprašanja.

1. Ali sem morebiti ravno jest s svojimi grehi kriv hudih šib, ki nas večkrat zadevajo? — 2. Ali kličem v dušnih in telesnih nevarnostih v Marijo, „pomoč kristjanov?“ — 3. Ali se priporočujem Mariji večkrat, da bi mogel spolnovati, kar sem sklenil o velikonočni spovedi?

Sklep.

Če napada me skušnjava,
 Če zapuša dušna moč, . . .
 Kakoršna je kolj težava:
 Ti Marija si pomoč;
 K tebi v stiski bežal bom,
 Kakor na svoj lastni dom:
 Moja duša in telo
 Tvoja naj lastina bo!

Molitvica.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o pre-
 sveta naša srednica, naše pribežališe,
 naša pomočnica! Ne zaverzi naših pro-
 šenj, temuč vselej nas milostno sliši
 in usliši. Amen.

Šmarnica.

Sv. Bernard imenuje Marijo „naj do-
 brotljivši Mater“; premisli vsak domá do

jutri, če je vreden tako dobrotljive Matere?

Op. Mesec majnik se h koncu nagiba in spovedi za šmarnične odpustke ni več odlašati.

Pet in dvajseti dan.

Marija naša pomočnica II.

Sv. Bernard pravi zastran Marije: „Ona je nekđaj od Boga obljubljena žena, ki je imela stari kači glavo streti z nogo svoje moči; zalezovala je sicer (kača) z mnogimi zvijačami Njeno peto, — pa zastonj . . . zaterti so zalezovavci, poteptani spodmikovavci, overženi obrekovavci, in blaženo jo bodo imenovali vsi narodje. Zdaj pa, če beseda luna pomeni Cerkev, imaš srednico vidno zaznamnjano: Žena namreč opasana s solncem, in luna je pod njenimi nogami.“ S tem je dosti jasno rečeno,

kako je Marija varhinja in bramba sv. Cerkve ter njena vedna pomočnica in srednica med Jezusom, solncem pravice, s katerim je opasana, in med Cerkvijo, katero ima pred seboj, da je sovražnik zatreči ne more.

Ozerli smo se bili včeraj na to, kako je papež Pij V po zmagi pri Lepantu Mariji dal primek „pomoč kristjanov“ in postavil praznik Marije Zmagovavke. Ni pa bilo še praznika z imenom: „Pomoč kristjanov.“ Ta praznik je vstanovil za katoliški svet še le pobožni častitljivi papež Pij VII l. 1813, in obhaja se 24. t. m. Godilo se je tako-le:

Francoski cesar Napoleon I, častí lakomen mož, je segal z veliko prederznostjo tudi v pravice sv. rimskega Sedeža. Délež sv. Petra, namreč tiste dežele, ki jih je bil cesar Karol Véliki daroval Cerkvi, je hotel Napoleon za se pograbití. Vsi takratni vladarji so se tresli pred Napoleonom I, le sv. Oče Pij VII se mu je ustavljal s prečudno serčnostjo. Ves katoliški in nekatoliški svét je stermel, ko je papež izrekel izobčenje ali preklicanje čez Napoleona I — 10. rožnika 1809. — Kakor sploh zaslepljeni ljudje, tako je delal zdaj Napoleon; menil je, da pre-

more maševanju Božjemu kljubovati ter je v svoji silni prederznosti svojemu generalu Rodet-u ukazal celo sv. Očeta se lotiti. Francoski vojaki in žandarji so po fakinsko lestve (lojtre) pristavili k papeževi dvorani, okna pobili in se zmuzali v stanovališče sv. Očeta, ki je častitljiv sedel v roketu in štoli na stolu ter beričev pričakoval. Delj časa je stal general Radet, prešinovan s sveto grozo, poslednjič se bliža sv. Očetu in tirja v cesarjevem imenu, da naj se svojim deželam odpové.

Ker se pa sv. Oče temu ni mogel vdati, je bil v zapertem vozu iz Rima odpeljan kakor jetnik, v prvo na Francosko, potlej pa zopet v Savono, primorsko sardinsko mesto poleg Genove. Pet lét je mogel biti sv. Oče jetnik v tem mestu. Velike so bile zmešnjave, ki jih je ošabni Napoleon delal v katoliški Cerkvi, zlo nespodobno je ravnal z namestnikom Kristusovim: vendar pa, kakor nekdej pri sv. Pavlu v ječi, tako tudi tukaj beseda Božja ni bila vklejnena. Pobožni Pij je zaupal v Boga in Marijo, svoje in Cerkvene skerbí je zročil in priporočil presv. Božji Materi, in neprenehoma jo je na pomoč klical — mogočno nebeško Kraljico in Mater vsih vernikov.

L. 1812 so papeža pripeljali v Fontênbló (Fontainebleau), mesto blizo Pariza, kjer mu je Napoleon nove krivice delal ter ga v cesarskem dvoru prisilil svojim deželam odpovedati se. Papež pa je to odpoved slovesno preklical in zopet so ga jetnika vlekli v Savono. Ali Pij pa je terdno zaupal v Marijno pomoč, in upanje ni bilo osramoteno. Pregovor pravi: Kadar jabelko dozori, pa cepne. Tako se je godilo tudi prederznemu Napoleonu. Zasmehoval je papeževo izobčenje ter djal, da zato njegovim vojakom ne bodo puše odpadle iz rók. Pa čujte, in častite pravico Božjo, ktera se za nedolžne vojskuje! Napoleonovim vojšakom so res puše padle iz rok! Tri leta pozneje se je v vojnem naznanilu, ki je prišlo od francoske vojske iz Rusovskega, bralo prav po besedi to-le: „Našim soldatom odpada orožje iz rók (namreč od mraza).

Božje povračevanje in pravično maševanje se je pa še v drugem prigodljeju skazalo tako jasno in očitno, da se preganjavci in zatiravci sv. Cerkve pač zares imajo zakaj bati in tresti. Napoleon, premagan l. 1813 v véliki bitvi narodov, je bil primoran v ravno tisti stanici v Fontênbló-u podpisati pismo,

da se vladanju odpové, v kateri sobi je bil Pija VII prisilil, da naj se s podpisom odpové gospodovanju čez svoje dežele. Močna roka nebeške Kraljice je Pija papeža l. 1813 zopet peljala v Rim na sedež sv. Petra; 24. majnika je obhajal v Rimu častitljivo zmago, vse ljudstvo se je silno radovalo in vesoljni katoliški svet je bil napolnjen z veseljem in novim življenjem.

V dokaz pa, koliko zaupanje je pobožni papež stavil v pomoč preusmiljene Marije Device, se spodobi pristaviti še tole. V Savoni, kjer je bil Pij VII v pregnanstvu, je v neki cerkvi sloveča milostna podoba Marije Device z imenom „Mati milosti.“ Veliko češenje je imel Kristusov namestnik do te podobe in bil je oblubo storil, jo slovesno kronati. Kronanje kake podobe je cerkveno opravilo in znamenje, da se ji smé potlej posebno češenje skazovati. Tako opravilo je bilo l. 1864 tudi v Barbani, na pomórskem otoku; opravljali so ga s papeževim privoljenjem mil. goriški vikši škof. Uno milostno podobo v Savoni tedaj je bil Pij VII pred svojim odhodom iz sužnjosti sam venčal ter ji lastnoročno postavil na glavo zlato krono. Očitno in slovesno je za-

terdoval, da z mogočno pomočjo Božje Matere, ki jo je priserčno na pomoč klical, in tudi vsemu keršanstvu jo klicati zapovedal, je rešen iz svojih stisk. Ko je torej zopet slovesno prišel v Rim, je dal zapoved, da od tistihmal naj se vsako leto 24. majnika obhaja praznik Marije Device z imenom „Pomoč kristjanov“, in da ta praznik naj bo vedni spomin in zahvala Bogu in naši Materi Mariji za to rešenje in za toliko dobrót, ki jih je prejel on in sv. Cerkev na njeno mogočno prošnjo.

Tri vprašanja.

1. Ali sem vdan in dober otrok sv. Cerkve in se veselím njenega razširjanja, žalujem pa, kadar Cerkev terpi in je preganjana? — 2. Ali molim za sv. Očeta papeža, ki so tudi sedaj v pregnanstvu, in sicer kakor v pregnanstvu v svoji lastni hiši? — 3. Ali sem tudi dober otrok svoje domače farne cerkve?

Sklep.

Marija, naša Pomočnica,
Mi vselej zvesta bo vodnica:

Tud' jest čem Cerkev bolj ljubiti,
 Podpirati vse njé naprave,
 Pokoren, zvést otrok ji biti,
 Spošt'vanje imeti do nje glave.
 Marija ti pa mi nocoj
 Resnični sklep poterdi moj!

Molitvica.

Prosimo te, Mati našega Odrešnika in Pomoč kristjanov, skaži tudi sedanjemu svojemu zvestemu služabniku Leonu XIII svojo pomoč, da vse svoje sovražnike premaga in da Cerkev tvojega Sina v svojem življenji mogočno poveliča. Amen.

Šmarnica.

Molite očenaš in češenamarijo za povišanje sv. Matere katoliške Cerkve, in kdor lahko more, prav storí, ako pristopi h kaki bratovšini za razširjanje sv. vere, če morebiti še pri nobeni ni vpisan (Sv. Cirila in Metoda, apostoljstva molitve itd.).

Šest in dvajseti dan.

Marija katoliških dežel Kraljica.

Kralji in cesarji vsih katoliških dežel so ob nekdanjih, bolj vérnih časih svoje kraljestva in cesarstva izročevali v brambo nebeške Kraljice, Marije Device. Prečudna in imenitna je pa tudi pomoč, ki jim jo je Marija tolikrat pridobila. Ozmó se nekoliko na Poljsko kraljestvo, nekdej sloveče s sveto katoliško vero.

Pod vladanjem poljskega kralja Kazimira je poljski narod terpel strašne nadloge. Tataři, Kozaki, Rusi in Švedi so ga stiskali od vsih strani; zlasti Švedi so razširjali nezmérne britkosti po deželi. „Vse v kervi plava, in kar pade, pade na merliče;“ s temi kratkimi besedami je zaznamnjál pisavec tistega časa takratni žalostni stan na Poljskem. Kralj in kraljica sta mogla bežati v Šlezijo in tamkaj v pomanjkanji pričakovati, kaj bo konec teh žalostnih dogodb njunega ljudstva. Dobrot-

ljivi Bog pa ni bil pozabil katoliške Polonije.

Švedi pod svojim kraljem Karolom Gustavom so se bili prederznili napasti in ropati samostan in slovečo božjepotno cerkev v Čenstohavu. S 70 mnih in le samo s 100 vojaki ter nekterimi plemenitniki je bil sklenil prednik Avguštin Kordezki braniti se zoper krivoverske napadnike. Pobožni mnih so molili, k Bogu in Mariji za pomoč klicali, vojšaki pa so se vojskovali kakor levi. Ob enem samem dnevu so krivoverci petkrat ponovili napad, 340 topovskih krogelj izstrelili na sveto poslopje, in dasiravno je obleganje terpelo dva mesca in so po prvem napadu sovražniki napade še ponavljali, vendar niso nič opravili. Stekli od jeze in vsi sramoteni so odšli ravno božični praznik; popisovanja pa pripovedujejo čudežne reči, kako jih je Marija branila zoper sovražnike.

Po ti dogodbi so se boječi oserčili in pobožna kraljica Ljudovika je kralju svetovala, da naj se ojači, zaupa na brambo Marije Device, naj se v deželo verne in vse kraljestvo izroči pod brambo in pomoč Marije Device. Zgodovinar pravi: „Kralj Kazimir je bolj zaupal v vsegamogočnega Boga in presveto Devico, kakor pa na člo-

veško pomoč, in svoje povernjenje na Poljsko je pripisoval previdnosti Božji. Torej je Boga in naj čistejši Devico na pomoč poklical in z nebesi zavezo storil, Božji volji in ravnanju se je slovesno zročil ter v Lvovu v stoljni cerkvi očitno in glasno obljubo storil l. 1656 l. mal. travna.“ Opravil je spoved, je bil obhajan od papeževega poslanca Petra Viklo-ta, potem je jel na glas svojo obljubo moliti, rekoč: „Vélika Mati Boga in človeka in sveta Devica! Jest Janez Kazimir, po milosti tvojega Sina, Kralja kraljev in mojega Gospoda, in po tvoji milosti, kralj, se veržem pred tvoje presvete kolena in te sprejemem in izvolim za svojo brambo in varhinjo in za Kraljico svojega kraljestva. Tvojemu posebnemu varstvu in brambi zapupam samega sebe, svoje Poljsko kraljestvo, véliko vojvodino Litvánijo itd., vojni obojega kraljestva in vse ljudstva. Ponižno prosim tvoje pomoči in zavétja v pričujočih stiskah mojega kraljestva zoper sovražnike svete rimske Cerkve. In ker po tvojih velikih dobrotah čutim, da sem s svojim poljskim ljudstvom tebi zavezan k novi in goreči službi, torej v svojem in v imenu svojih staršinov, ministrov, svojega plemstva in

ljudstva obljubim, da bom tvojemu Sinu Jezusu Kristusu, našemu Zveličarju, razširjal čast, hvalo in slavo po vsih okrajinah Poljskega kraljestva, in da bom tudi tebi pokoren. Tudi obljubim, ako po usmiljenji tvojega Sina premagam Švede, za to skerbeti, da se bo obletnica s preišljevanjem milosti Božje in tvoje dobrote, o neomadežana Devica! slovesno obhajala po vsem mojem kraljestvu do konca sveta.“ ..

Še več reči je kralj govoril in obetal. Duhovstvo, starašinstvo, ministri, plemstvo in viteštvo in neštivilne množice ljudstva so poslušale globoko v serce ginjene in pretresene, kar je kralj obetal, vse se je v solzah jokalo, vse molilo in nepopisljivo veselje je prešinovalo pričujočih serca, zakaj vsi so se terdno zanesli, da po Božjem usmiljenji in Marijni brambobodo zdaj zmagali sovražnika. Res je Marija pomagala. Švedi so bili s sramoto izgnani iz dežele, kakor zgodovina priča, in katoliški Poljaki od tistega časa imenujejo preblaženo Devico: „Kraljico pólske krone.“ Poljsko ljudstvo, kakor je znano in se večkrat nad vojšaki vidi, je posebno pobožno, Materi Božji serčno vdano še dandanašnji. Smé se reči, da čez polovico ljudstva škapulir nosi; po vsem Poljskem

je sabota zderžin dan v čast Matere Božje, veliko jih še ob sredah mesa ne je; skorej po vsih mestnih farah so roženkranske bratovšine in se roženkranec vsak dan poje, in po veliko krajih tudi dnevnic Matere Božje.

Da ubogi Poljaki niso pozabili obljube svojega bogoljubnega kralja Kazimira, so pokazali 1. mal. travna 1856, ko so v Parizu v cerkvi Marije Device v nebo vzete slovesno obhajali dvestoletnico te ginljive dogodbe. Veliko število Poljakov iz vsih stanov, v Parizu pričujočih, se je bilo zbralo, in č. o. Aleksander Jelovicki iz reda Kristovega vstajenja (resurekcionistov) iz Rima, je z ogovorom slovesnost povzdignil. Kakor je Marija sploh katoliških dežel Kraljica, tako je tudi Kraljica naše dežele. Kdo ima veči ljubezen do svojih, kakor kraljica? In ktera kraljica more več dobrega storiti, kakor nebeška Kraljica? Priporočujmo torej prav priserčno našo deželo in vse njene prebivalce tej mogočni nebeški Kraljici. Hiše, polja, premoženje, naša duša in naše telo, naše življenje in našo smert — vse vse bodi priporočeno in izročeno naši Kraljici!

Trojno vprašanje.

1. Tudi jest s svojim dušnim in telesnim gospodarstvom sem kakor majhen kralj: ali sem že zročil to kraljestvo do čistega v Božjo čast in Marijno češenje, da bi me ne premagal sovražnik moje duše? —
2. Morebiti me pa že peklenški sovražnik ima v oblasti; kaj bom storil, kakošno obljubo daroval, da se rešim? —
3. Ali molim kterikrat za svojo domačijo, da bi jo Bog obvaroval lakote, hude vojske, pobojev in sploh velikih pregréh, še posebno pa krivoverstva in nevere?

Sklep.

Um in pamet in spomin,
 Dušo mojo in teló
 Sprejmi v last, o Božji Sin!
 Dar naj tud' Marijin bo,
 Da sovražna kdaj pošast
 Ne dobí me pod oblast.

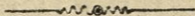
Molitvica.

O Marija! vse, kar tvoje nar čistejši roke Bogu darujejo, on z do-

padajenjem sprejme. Z vsimi svojimi revnostmi tedaj k tebi pribežimo, tebi se čisto vdamo in darujemo. Kakor da bi bili popolnoma tvoji, tako nas ti daruj večnemu Očetu in božjemu Odrešeniku, in prosi Boga, da zavoljo Jezusovega zasluženja in iz ljubezni do tebe naj nas tako sprejme in posvetí, da nas nikoli noben smertni greh več od njega ne odloči. Amen.

Šmarnica.

Naložite si iz češenja do Marijnega darovanja kak majhen darček, n. pr., v jedi si kaj pritergati, kako težji delo dobrovoljno opraviti, ali težavo dobroserčno poterpeti.

Sedem in dvajseti dan.

Marija naša beseda.

Kako čudna reč je beseda! Duh misli, razodene voljo, nekako nezapopadljivo pritisne na telesne počutke, kakor persti na strune ali na orglje, in človek spregovori. Kaj in kako spregovori? To, kar in kakor naréka njegova duša; torej govoriti zamore le sam človek, ker le on sam ima dušo. Uči opico deset, dvajset let, uči ktero hočeš žival, nobena ne bo govorila, ker duše nima; le posamezne besede se nektere živali naučijo — človeka posnemaje izgovarjati. Tudi so ljudje že veliko imenitnih reči iznašli, tega pa še nihče ni iznašel, da bi zamogel s kakim orodjem ali napravo do čistega človeški glas posnemati ali govoriti, — menda zato ne, ker tudi duše ne more nobeni stvari dati, kar je le v Božjih rokah. Kakoršna tedaj je tvoja duša, o človek,

tá ko je tvoje govorjenje. Skerbi za lepo dušo, in lepo bo tudi tvoje govorjenje.

Iz sv. pisma vemo le samo sedem prilik, pri katerih je Marija govorila; govorila pa je vselej besede blagra in zveličanja, govorila s povzdignjeno besedo duhovnega veselja in priserčne ljubezni. O preblaga Devica! z edino besedo: „zgodí se mi!“ si na novo poživila tisti svet, ki ga je vsegamogočni Bog z besedo „Bodi!“ iz nič poklical. Kakor je lepo solnce, tako lepo tvojo dušo so naznanovale besede: „Kako se bo zgodilo, ker moža ne poznam?“ Tisto čednost pa, ki je Boga poklicala z nebés, namreč ponižnost, si skazala z besedami: „Glej, dekla sem Gospodova.“ O kako polna ljubezeni in globoko iz serca je bila beseda tvoje materne skerbljivosti: „Sin, zakaj si nama to storil?“ in kako nam v prid je bil nauk: „Vse storite, kar koli vam poreče!“ Poslednjič pa, kazaje na tisto vino, ktero je imel svet pozneje okušati pri angelski mizi, si bila besednica za goste pri svojem Sinu ter si ga s prošnjo opomnila: „Vina nimajo;“ s tem pa si posrednje ti prvi čudež storila. Bodi torej, o Marija! naša beseda, bodi nam besednica, bodi nam učenica v govor-

jenji! Tvoja beseda je namreč močna, ona je ljubeznjiva, je uslišanja vredna pred Gospodom; mi pa smo revni in grešni, nismo vredni z Bogom govoriti.

Job je svoje dni govoril: „Božji jezi se ne more nihče ustavljati in pred njim se sklanjajo, kateri nosijo zemlje krog. Kaj pa sem še le jest, da bi se mu odgovarjal in s svojimi usti z njim govoril? Ko bi imel tudi pravico, bi ne hotel besédvati.“

Kristjanje! ako Job tako govori, ki Bog sam priča, da ga ob njegovem času ni bilo na zemlji, kateri bi mu bil enak v čednosti in svetosti; kaj bomo pa rekli mi, ki nas tolikanj težko stane se premagati, ki imamo tako malo čednosti in toliko greha? Kam se hočemo obrniti, h kateremu besedniku in zavetniku pribežati? .. K Materi, o kristjan! ktera prosi za otroke pri Očetu; k Mariji, od ktere pravi Cerkev v naši njenega vnebovzetja: Zato, o Bog! si jo poklical iz tega življenja, da pri tebi zaupljivo prosi zavolj naših grehov. Marija je in ostane tedaj naša živa besednica pred Božjim tronom. Sv. Efrem zato nekako po človeško pravi: Marija je milostna tistim, kateri jo prosijo; k svojemu razserdenemu Sinu govori sladke besede, in On z njimi ginjen se utolaži.

O kristjan! rad ti verjamem, da se tvoje serce strese in prestraši, ako si v hudih grehah in se na neskončno svetega Boga spomniš; oberni se tedaj k Mariji, priserčno jo prosi, naj bo tvoja besednica; zaterdi in obljubi ji, da ostaneš za vselej Bogu zvest, ako te še enkrat z njim spravi, ter ti odpušenje pridobi. Pri-kupuj se njenim prošnjam z molitvijo, z milošnjo, z zatajevanjem, s popravljanjem pohujšanja, storjene škode, in vsega, kar si hudega storil, posebno pa z zapušenjem greha in grešnih priložnost in nevarnost. Obiskuj cerkve in pobožne opravila, kjer se utegne tvoje serce k poboljšanju do čistega omečiti.

V nekih šmarničnih bukvah (Maria Immacolata 1834) iz rimskega mesta se tole bere: V prvih letih 19. stoletja se je bila neka keršanska žena podala na pot pregrehe in je bila tako zašla v razberzdanosti, da se nič več ni menila za svojo vést. Božja beseda je zadevala na njeno serce kakor na terdo skalo, in ker je že dolgo časa greh na greh nakladala, je bilo viditi, da njeno večno pogubljenje je kakor gotovo. Neki dan v majniku se podá v cerkev neomadežane Ma-

tere Božje, kjer so se ravno šmarnice slovesno obhajale. H koncu opravila nesrečna grešnica dá majhen denar milošnje ubožni osebi, ki se ji je bila s prošnjo približala: in lejte! tisti trenutek je spremenjena v sercu, v mislih, v ravnílu svojega življenja; lejte! v migljeju preterga težko in dolgo verigo svojih strašnih grehov. Čisto spreobrnjena gre pred sodnji stol sv. pokore, se verne v naročje Očeta usmiljenja, in doseže popolnoma mir z Jezusom, Sinom neomadežane Matere Marije. O neizrečena milost Božja na prošnje Marije Device! O blagor usmiljenim grešnikom, ker tudi oni usmiljenje dose-gajo!

Trojno vprašanje.

1. Ali sem tudi jest modrih besedí po zgledu Marije Device? — 2. Ali sem besednik med Bogom in ljudmi, ter po svoji zmožnosti s svojo besedo greh odvracam, pa dobro razširjam? — 3. Ali morebiti besedo imam kakor meč, da z njo prisekujem in žalim svojega bližnjega?

Sklep.

Beseda res je velik Božji dar,
 Al sad njé tud' na tehtnico bo djan;
 Bogá z njó žaliti nikolj nikar,
 Da kdaj zaveržen ne boš sodnji dan!
 Marija! ti modrosti zgled in moč mi bod',
 Da krivega v besed' ne najde me Gospod.

Molitvica.

O Marija, sedež modrosti! sprosi
 mi neprecenljivi dar, da bom s
 svojim jezikom vselej razširjal Božjo
 čast, tvojo hvalo, svojo in svojega
 bližnjega časno srečo in večni blagor.
 Amen.

Šmarnica.

Premišljuje to-le nepremakljivo res-
 nico sv. evangelija: „Jest pa vam povém,
 da človek bo od vsake nepotrebne
 besede odgovor dajal ob dnevu sodbe

Božje.“ Molite trikrat: Čast bodi Očetu, Sinu itd. za dar, da bi vse vaše govorjenje služilo Bogu na čast, bližnjemu v spodbudo.

Osem in dvajseti dan.

Marija naša besednica.

Silna je moč besede. Na edíno kraljévo ali cesarsko besedo se neštevilne vojskine kardela zaženejo v boj in smert. Beséda stori, da je tisuče serc žalostnih ali pa veselih, serčnih ali pa pobitih. Na Mozesovo besedo se je morje razdelilo; na Jozvatovo besedo se je zoper natorni ték solnce ustavilo, to je, dan se pridaljšal; kakor je Elija usta odperl ali pa zaperl, se je odperlo ali pa zaperlo nebó. Na mašnikovo besedo se grehi zbrišejo, Bog sam z nebés na zémľjo pride. . . Pa tudi kadar Marija besedo povzame, se godé velike rečí. Kadar Marija za svoje otroke besedo spregovori, ta beseda ima silo veliko moč:

Marija namreč je naj močnejši besednica pri Bogu, kateri njen glas vselej poslušá, njene prošnje nikoli ne odbije, zato ji Cerkev daje lepi primek „naša Besednica,“ na kar je že včerajšnje premissljevanje nekoliko namérjalo. Lepo pravi torej sv. Bernardin Sienski: „Kaj se pač dá primérjati z materno Marijno priprošnjo? Ona stojí za nas prosijoča ob desnici svojega Sina, kakor Kraljica; ona je kraljeva hči po častitljivem sprejetji in nevésta naj višjega Kralja po častitljivem sprejetji, in tako ondi stojí, da za nas prosi zoper jezo Sodnikovo.“

Ravno zato ima tudi beseda vernikov veliko moč, kadar z zaupanjem Marijo pokličejo v kakih britkostih. Povém naj izmed neštevilnih le nektere zglede, kakor so popisani v starih zapisnikih.

Leta 1756 je bil Lorenc Nosan v Dólu s tremi velikimi nadlogami obdan; bil je namreč gluh, imel neko hudo bolezen na nogah, in vrat mu je bil tako razboljen in zatékel, da ni mogel nobene jedi vžiti: na edino besedo pa, s katero se je bil obljubil k Mariji Devici na Dobrovo, mu je bolezen odjenjala in bil je vsih tréh nadlog tako rešen, da se je v praznik mali Šmaren

tistega leta sam prišel zahvalit k Materi Božji na Dobrovo.

Ravno tisto leto gospa Uršula Dimnica, iz predmestja v Ljubljani, zavoljo sušenja gerla in kerča v ustih, tri dni ni mogla čisto nobene reči — tudi juhe ne vžiti: klic k Mariji Devici, s katerim se na Dobrovo obljubi, pa pomaga, da ji v treh urah odleže in se popolnoma ozdravi.

Deklica Marija Križaj iz Polhovega gradca, hudo bolna l. 1755., je na obljubo k Mariji Devici na Dobrovi kar precej ozdravela. (Te tri dogodbe so iz Dobrovskega zapisnika od ondotnega vikarija Jern. Zupanca 1756.)

Uršula Krajnica (Krainertza) iz Ižanske fare je bila l. 1738 na nogah in rokah tako otekla, da se 12 tednov ni mogla nič ganiti. Ko nobeno zdravilo nič ne izdá, se obljubi še na Žalostno goro, in kmali potem je zdrava do čistega in popolnoma.

Neka deklica iz Kamnika, v Presarski fari, je bila l. 1734 na paši tako zbolela, da so jo mogli domú nesti, in ko pride duhoven, kateri je bil poklican, ni bilo skorej nobenega znamenja življenja več pri nji. Duhoven hoče torej domú iti in jo zapustiti kakor mertvo; kar mu pride v misel in opomni pričujoče, da naj deklico pripo-

ročé Žalostni Materi Božji na Žalostni gori, ter naj molijo z njim očenaš in češenamarijo. Komej se to zgodí, se verne čez malo časa deklica k zavesti, prosi za spoved in sv. Obhajilo, in se ozdravi. (Iz zapisnika na Žal. gori 1740.)

Kako močna je tedaj beseda tistih, ki k Mariji kličejo! Po pravici pravi sv. Bernard: Nikoli ne izrečeš zastonj imena Marije, ker vsakikrat ti odgovorí s kako milostjo (gnado). Njen glas prešine nebesa in je enak Mozesovi palici, ktera je iz skale vodo izvabila. Kadar ona govóri, se odprè iz oblakov studenec milosti, ko bi bili tudi zaklenjeni kakor kamen in pečina. Veliko je molil véliki duhoven Onija za svoje ljudstvo, še več Abraham za Sodomo in Gomoro, iz ust obéh so se cedili sladki glasi prošnje kakor méd; vender pa nista mogla doseči popolnoma rešenja, kakor Marija. Marijin glas nikoli ne zmolkne s prošnjo, nikoli ni premagan z naveličanjem, nikoli strášen z boječnostjo, da bi se prošena reč odrekla, nikoli razdražen ni zavolj obilnih pregreškov. Vsak dan nam milosti izprosuje, ako jo kličemo, s češenjem imenujemo, ter nagibamo, da besedo za nas postavlja in nam odgovarja z uslišanjem.

Lepa in močna je zaupljiva beseda,

ki pricvete iz tvojega serca, o kristjan, in se naglo zedini s srcem tvoje Matere Marije. Ena reč pa me vender straši in se bojím, da ta tvoj glas velikrat oslabí, to namreč, da beseda prihaja iz preveč omadežanih ust in izvira iz serca, ki ni „studenc bistre vode.“ Povej mi svojo misel, ali more imeti beseda čist glas do Marije Device, ako je po ravno ti poti, skoz ravno tisto gerlo teklo in še morebiti teče cele potoke kletvinj, umazanih besed, bruhanj zoper bližnjega in morda zoper Boga samega in njegovo presveto previdnost? Povej mi, zakaj pa vender kolneš in hudo govoriš, ker véš, da s tem Boga žališ, bližnjega pohujšaš, otroke ukolneš, sam pa čez vse nar bolj nesrečen s tem postaneš! . . . Zdi se mi, da Marija vam pričujočim tako-le govori:

Moji priserčno ljubljene otroci, veste, kaj vas prosim? Nikar več ne kolnite! Bili ste že v Šmarnicah in drugod opominjani, podučevani, svarjeni, da ne smete kleti; vi pa še zmiraj kolnete, in pa morebiti še zmiraj hujši! . . . Kaj je tedaj storiti? . . . Če bote kleli, ne bote zveličani; če bote vi kleli, bodo tudi vaši otroci, vaši tovarši in prijatli še dalje kleli in kletvinja ne bo nikoli jenjala! . . . Poslušajte te-

daj, moji otroci, v imenu svojega Sina Jezusa vas prosim, nikar naj nobeden izmed vas v svojem življenji nobenkrat več ne zakolne. Spolnite serčno ta sklep, storite ga danes le za nekaj časa, sklenite, da do velicega Šmarna nobeden ne bo zaklel; veliki Šmaren pa ta sklep ponovite do drugega mojega praznika, kterega hočete, in tako bote poslednjič dosegli, da v svojem življenji več kleli ne bote. Jest pa tistim, ki bodo to spolnovali, obljubim posebno pomoč v življenji in za zadnjo uro. — Druga Marijna prošnja je pa ta: Moji otroci, pojdite od nocoj nazaj med svet kakor misijonarji, in zatirajte kletvinjo tudi pri družih, zakaj kletvinja z nečistostjo ste dvě peklenki sestri, ki jezo Božjo nar hujši dražite k maševanju.

Tri vprašanja.

1. Ali sem bil tudi jest preklinjevalec do zdaj? — 2. Ali bom uslišal za svojo stran današnjo prošnjo Matere Božje, da bo potlej tudi ona meni besednica pri Bogu? — 3. Ali jih bom mogel v svo-

jem življenji kletvinje odvaditi toliko,
kolikor sem jih morebiti s kletvinjo po-
hujšal?

Sklep.

Méd in strup nikolj ne teče
'z enega na svetu vira;
Kdor iz ust kletvinjo meče,
Sveti raj mu v sercu umira:
Serce v zlato hočem spremeniti,
Nikdar več s kletvinjo ga skruniti,
Da bo vertič Marijin,
V njem prebival Božji Sin.

Molitvica.

O Marija, ki si bila nékdaj svo-
jega zgubljenega Jezusa v tempeljnu
našla; sprosi mi milost, da tudi moje
serce spremeni v svéti tempelj, iz
kterega ne bo nikoli več ne kletvinje
in ne druge nečedne besede. Amen.

Šmarnica.

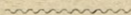
Preštejte vsak po svojih letih, koliko
dni že živite na zemlji, in kdor je more-

biti vsak dan eno k drugemu kaj zaklel, če tudi z manjši kletvinjo, se bo morebiti sodbe prestrašil in toliko gotovše spolnoval ravno izrečeno Marijno prošnjo. Preberite tudi v ta namen iz keršanskega nauka, kar druga Božja zapoved zapoveduje in prepoveduje.

Devet in dvajseti dan.

Marija naš pregovor.

Nekteri človek se navadi, da ima svoj pot kake navadne besede v ustih. To se imenuje njegov pregovor. Če so lepe, hvale vredne besede, je to dobro in čislavno; če mu je v navadi pa kaka kletvinja ali druge nesnažne besede, ali nemarno imenovanje svetih imen, je to zmiraj ponavljani greh in posebno tudi bližnjemu spotika. — Vojvoda Henrik Avstrijski je bil v vsih rečéh tako v Božjo voljo vdan, da je pri vsaki priložnosti ponavljal pregovor: „Tako mi Bog!“ (Ja somirgott), menda kakor bi

hotel reči: Tako mi je Bog dal, bo dal, ali pomagal; od tod je dobil primek „Takomibog“. Ljudovik Bogatnik, parski vojvoda, je imel pregovor: „Jezus, ti si moje veselje!“ Ta pregovor je tudi podpisoval pod svoje ime v vsih ukazih in pisnih. Neki duhoven pastir, ki je že davno v grobu (Bog mu daj večni pokoj!), je imel podučljivi pregovor: „Hvala Bogú, da je tako!“ da namreč ni še hujše, kar bi bilo lahko, ako bi Bog ne obvaroval. Ranjki ban hervaški Jelačič je imel pregovor: „Ako Bog dade i sreča junáčka! Če Bog dá in junaška sreča.“ Za vojaškega in viteškega moža je to prav lep pregovor. . Cesar Ferdinand je imel silo lep pregovor: „Bramba pravici“ (Recta tueri!) Sedanji cesarski pregovor je: „Unitis viribus. Z edínimi močmí!“ To kaže, da naj bodo vsi podložni z njim edíni v dobrem, potlej bi se dalo vse dobro doseči. . . Slovenski serčni pregovor je: „Vse za vero, dom, cesarja!“ . . Iz ust Kranjcev v posebej pa se prav pogosto sliši pregovor: „Jezus, Marija in sv. Jožef!“ velikrat pa samo „Jezus“, ali pa „Marija.“ Tudi se sliši velikrat vzklic: „Mati nebeška!“ Ne smejo se pa te besede izrekovati brez pobožnosti, ali v norčiji, jezì itd., ampak vselej spoštljivo.

Naš pregovor je tedaj „Marija.“ Tega presv. imena pa ne smemo nepridoma in brez spoštovanja imenovati, kar bi bilo zoper drugo Božjo zapoved; ampak vselej ga moramo s svetim spoštovanjem in češenjem na pomoč klicati. Otroci se nikoli ne utrudijo, nikoli ne naveličajo imenovati in klicati svoje matere; materno ime je zmiraj prijetno, vselej sladko in ljubeznjivo. Tako naj bo tudi nam ime „Marija,“ — sej ona je naša Mati. Prav lepa priložnost, da nam bo ime Marija velikrat in vredno v ustih, je pogosta molitev sv. rožnega venca, rožnikranca. Angeli v nebesih zmiraj z novo gorečnostjo ponavljajo „svet, svet, svet!“ — angelom primérno kličejo tudi Marijni otroci na zemlji v priserčnih molitvah: „Marija,“ „Marija!“ Kakor se slavčevega petja človek ne naveliča, tako je tudi ime Marija dobremu kristjanu zmiraj kakor nova, kakor sladka pesmica, ki vselej, ko se s češenjem izreče, ljubezen do te presv. Matere v sercu pomnoži, in zmiraj nove milosti, dobrote pridobiva.

Sv. Edvard, angleški kralj, ni nikoli nikomur kaj odrekel, česar ga je prosil v imenu Marije Device; ravno tako se smemo

zanašati, da bo nam Kralj nebés in zemlje dal in dodelil, česar ga prosimo v imenu Božje Matere. Od tod ravno je velika moč sv. rožnega venca, s katerim je Cerkev toliko odpustikov sklenila, in ki so ga svetniki tolikrat in tako radi molili.

Kaj pa je to, „rožni véneec“? Véneec v natori je lepo spleten, zložen ali zvit šopek cvetlic ali rožic raznoterih barv in dišáv, kar se po nemško imenuje „kranc“, od tod beseda „roženkranc.“ Kadar govorimo od „rožnega venca,“ si mislimo vselej venček iz duhovnih cvetlic, ki so stokrat lepši memo vsih natornih rožic, in naj lepši rožica v duhovnem véneecu za „Jezusom“ je rožica „Marija.“ Rožni venec je Marijin venec, zato je ta molitev Mariji toliko draga, nam pa nezmérno koristna in za vsak dober sad rodovitna.

Blaženi Klemen Hofbauer je zmiraj natihoma molil roženkranc, kterege je nosil v roki, koderkoli je šel po poti. Imenoval je to molitev svojo bukvarnico, biblijoteko, in nar močnejši pomoček za spreobernjenje grešnikov, zlasti umirajočih. Kadar sem poklican k bolniku, je djal, kjer že naprej vé, da ni pripravljen k spovedi, ali da od spovedi kar nič

noče slišati, in med potjo molim rožni vé-
nec: mi gre vse po vošilu in volji berž
ko tje pridem. Verjemite mi, Mati Božja
vse stori in nobeden ni zapušen, kdor jo
za resnico kliče, da naj zanj (pri Bogu)
prosi. . . Iz tega se tudi vi lahko prepri-
čate, kako dobro storite, kadar z duhov-
nom vred molite sv. rožni venec, ko gre
bolnika oskerbovat s sv. Popotnico za zad-
njo uro.

Ker ste sami prepričani, kako dobro
je pogosto sv. rožni vénc moliti, torej vas
k temu blezo ni treba še budit in opo-
minjati; prepričajte se pa še bolj
s adú te molitve iz naslednje dogodbe:

Šolarček je mógel vsak dan z družimi
vred hoditi v drugo daljno vas v šolo.
Drugi otroci so po poti igrali in razsa-
jali, ta pa je imel gredé opraviti z bra-
njem in molitvijo. Jezni zavoljo tega so
poredni tovarši iskali priložnost ga pri star-
ših zatožiti. Spazili so bili, da nekaj pred
njimi vselej skriva, kadar so ga nepre-
vidoma prehiteli, česar pa nikoli niso
mogli dobiti. To tedaj poredni nevoš-
ljivci povedó zvečer materi nedolžnega Ja-
nézka. — Mati se bojí, da bi ne bilo kaj
napčnega; neki večer, ko domu pride, ga
nesterpljivo popade in mu preiše žepe.

Našla pa ni družega kakor kosček kake 4 palce dolzega lesá, po katerem je bilo deset zaréz narejenih. „Kaj je to“, zarezí mati, „čimu ta les?“ „Ljuba mati,“ ji fantič pohlevno odgovorí, „ta les mi je za to, da nanj molim rožni venec naše ljube Gospé“ (Marije Device). — Mati Božja pa je to prelepo češenje tudi bogato povernila: vodila je bogoljubnega Janezka tako, da je prišel v duhovski stan; večkrat se mu je prikazala, in mu pripomogla, da je bil vstanovnik benediktinskih pridigarjev Marijnega sv. serca in je l. 1855 v sluhu svetosti umerl. Ime mu je O. Janez Kerstnik Murad serca Jezusovega. (Huguet.)

Kako malo je pa med sedanjimi nehvaležnimi otroci taci bogoljubnih šolarjev in študentov! Po pravici se ljudje pritožujejo čez njih razuzdanost celo v cerkvi, čez njih neobtesanost, da za svarjenje ne marajo in celó duhovnov ne spoštujejo. — Take kužljive otroke in pa tudi njih starše britka šiba čaka. Milostno Mater Marijo prosímo, da poboljšanje sprosi obojim; tudi sami naj v ta namen začnó bolj pobožno sv. rožni venec moliti, za napake pa pokoro delati.

Trojno vprašanje.

1. Ali molim v cerkvi med sv. mašo roženkranc, ako morebiti maše iz bukev ne berem? — 2. Duhovni imajo vsak dan svoje dnevnice, ljudstvo neduhovsko pa svoj rožni venec: ali se moli pri nas ta lepa molitev? — 3. Ali imam morebiti razvado, da naj svetejši imena in druge svete reči nepridoma imenujem? Če je to, ali si prizadevam, da se odvadim?

Sklep.

Kar je rôsa za cvetlice,
 Kar cvetlice so za pólje,
 Je molitev za dušice,
 To mazílo je naj bolje;
 Torej duh se moj s telesa
 Vedno dvigal bo v nebesa,
 In v molitvi pregoreči
 Si iskal pomoč' naj veči;
 In Marija, imé sladkó
 Vedno moj pregovor bo.

Molitvica.

O Marija! tvoje sladko ime nam
 bodi besednik pri tvojem božjem

Sinu, pregovor v življenji, bramba zoper skušnjave, otenje v nevarnosti in pomoč v zadnji sili. Amen.

Šmarnica.

Začnite bolj z veseljem zopet moliti po vsih hišah sv. „roženkranc“, da postane Marija „vaš pregovor“ — čezdalje bolj in bolj.

Trideseti dan.

Marija naš studenec.

Mislite si naj lepši vert na zemlji, k temu pa toliko sušo, da bi na zadnje tudi iz potokov in vodnjakov več ne bilo vode, iz katerih se je vert namakal skoz dolgo časa. Vse cvetje se usuši in umira, vse prelepe drevesca venejo, vsa zelenjáv gine, vse je rujavo, izsušeno, poparjeno na daljo in širjavo. Zjutraj pride obupani vertnar z dru-

gimi delavci in hoče vse velo in suho z verta potrebiti: najde pa po nekem čudu vse zopet zeleno, vse živo, vse rasteče, in premilo duhteče. Ali se ne bo zavzel in zaklical: Tu je mogel pràv angel z nebés po noči po vertu hoditi, da je vse tako lepo popravil in poživil!

Kristjanje! ta izsušeni vert je podoba revnega sveta, kakoršen je bil, dokler ni Vsegamogočni svojega studenca razlil če-zenj, dokler ni svoje pomoči poslal na zémlo v nezmérni obilnosti. Ta studenec pa je ravno Marija. Sv. Jeronim pravi: „Marija je polna milosti (gnade), iz té (milosti) je izpeljanih veliko potočkov, ki zemljo namakajo in se zlivajo čez vesoljni zemeljski vert.“ Sv. Peter Damijan pa piše: „Preblažena Devica je bila tisti studenec, ki se je delil v štiri reke, in ni rosil in namakal le samo nebeškega raja, ampak tudi obširni zemeljski krog, na novo poživil ubogi človeški rod, ki ga je bil greh vse hujši izsušil, kakor pa solnčna vročina cvetlice unega verta. In sv. Bonaventura kliče: Naša nebeška Mati ima vse darove in gnade Božje, ktere so razdeljene v drugih svetnikih; torej ona govori: V polnosti svetnikov je moje stanováliše. To poterjuje angel Gabriel, ki priča, da je

Marija milost našla pri Gospodu in jo imenuje milosti polno. To poterjuje nebeški Ženin, ki jo v visoki pesmi imenuje „studentec vertov, vodnjak žive vode, ki šumeče z Libana teče.“

Kaj pa ima ubogo človeštvo iz tega nebeškega studentca? Perviĉ imamo od nje začetek in konec vseh dobrót in dobroto samo: Jezusa Kristusa; drugiĉ imajo in dobivajo skoz njene roke nezmérne milosti tisti, ki so zvesti hlapci in deklet svojega Gospoda in vse svoje življenje pošteno gospodarijo s svojimi zročnimi talenti; tretjiĉ dosežejo dostikrat po nji milost tisti, ki so talente Gospodove zapravljali. Zastran poslednjih naj spregovorim nekatere besede.

Hudo je žuganje v sv. evangeliju takim, ki Božjo gnado v hudo obraĉajo, talente zakopujejo. — Gospod protí, da nepridnega hlapca bo vergel v vnanje teme, kjer bo jok in škripanje z zobmi (Mat. 25). V priliki od delavcev v vinogradu Gospod brez dela stoječim očita: „Kaj stojite tukaj ves ljubi dan brez dela?“ (Mat. 20.) Origen (Tract. in Matth. 10) k temu pristavlja: „Kaj stojimo mi kristjanje tukaj na tem svetu brez dela, ki smo bili precej v začetku pri sv. kerstu na delo

najeti? Hišni oče v evangeliju dolží lenobe tiste, ki vender niso bili najeti, namreč tiste ljudi, ki so kakor ubožni delavci morebiti zato na tergu stali, da bi bili delo dobili; dolží tiste, ki so le en sam dan stali brez dela: kaj bi bil še le djal, ko bi jih bil našel cele tedne, cele mesce brez dela? Ako so uni postopanja dolžni, ki vender niso najeti, kaj še le bo, ako so tisti brez dela, ki so vender že najeti in vdninani?“ — Hudo žuga Gospod tistim, ki dobre dela usmiljenja opušajo: „Lačen sem bil, in mi niste dali jesti!“ (Mat. 25.) — Nespametnih devic Gospod na vse njih prošnje ni hotel sprejeti. (Mat. 25.) — Še hujši je s tistimi, ki Božje darove, blage zmožnosti naravnost v greh obračajo, ki so prava ljulika, ktera dobro žito morí. „Poberite ljuliko in zvezite jo v snopke, da se sežge (Mat. 13), bo rekel Sodnik. „Kdor v mésu seje, bo od mesa žel pogubljenje“ (Gal. 6), priča apostelj Njega, kteri bo sodil.

Zarés so pomislíka vredne take beséde, ktere morajo globoko v dušo pri-grevati vsakemu, kteri je slabo gospodaril s talenti, ktere mu je Gospod izročil. Kje je pomoč, kje je studenec, da se bo skesani revež ohladil? . . . Bog sam, ne-

skončna milost, ki noče smerti grešnikove, ga nam je odperl pri Materi milosti Mariji, ki je „naš Studenec“. Zémeljšk studenec se lahko usuši, kadar mu vira zmanjka, od koder se vlaga stéka; neusušljiv pa je studenec, kadar njegove žile v morje deržé. In ravno visokoblažena Mati Gospodova zajéma svoje bogate milosti iz globočine morja, kakor je pisano v Sirahovih bukvah, namreč: „Globočino morja sem prederla in se po morskih valovih sprehajala.“ (Sir. 24, 8.) Da pa Marija morje teh milost obilno v prid svojih otrók obrača, pričajo vsi učeniki in na milijone spokornikov. Sv. Kazimir zavoljo tega Marijo imenuje „studenec tolažila,“ in sv. Efrem „studenec zveličanja,“ ker nobeden, ki k nji pribeží, ne gre brez tolažbe od nje.

Pol ure od Kaire, vélikega mesta v Egiptu, je majhna kapelica, ki izročila pripovedujejo, da je bila stanovanje Jezusa, Marije in sv. Jožefa, dokler so bili na begu v Egiptu. Ne deleč od te kapele je studenec, „Mataria“ imenovan. Imenitno posebno pa in spomina vredno je, kar izročila pravijo, da ta studenec je na Marijno molitev iz tal privrél. Mali Jezus sam, ki je studenec dal, je tukaj tudi vodo zajemal, sv. Jožef je po-njo hodil, in Marija

tančice prala in jih sušila na solncu. Blažena Katarina z Emeriha v svojih razodenjih pravi, da že ob času svete Družine so imeli in rabili ljudje ta studenec kakor zdravilno vodo; že veliko pozneje je služil celo Mohamedanom v zdravilo zoper razno gobovo bolezen, in so se torej v njem kopali.

Vse to so prav lepe podobe tega, kar Marija tudi v duhovnem svetu dela. Tam, kjer je velika suša, brez gnade v sercu grešnikovem, Marija izmoli velikrat studenec žive vode, studenec spokornih solz iz posvetnih očí, studenec zdravja bolnemu in nepokojnemu sercu, studenec očiščenja takim, ki so gobovi na duši. Jezus sam dá taki studenec na prošnjo svoje Matere in veseli dan se obhaja med svetniki v nebesih zavoljo grešnika, kateri se spokorí.

Okoli leta 1830 je živel v enem naj imenitniših laških mést človek, ki je bil strahovito vdan pijanosti in mnogim drugim pregreham. Brez sadú je prejemal ss. sakramente, ker prejemal jih je brez priprave. Čez mnogo in mnogo lét se snide z nekim Marijnim častivcem, ki je dobro vedil, v kakošnem stanu je ta s predrago kervjo Marijnega Sina odkupljena duša. Letá mu popiše britkost večnih kazen, potem

mu svetva kakor dober pomoček k spreobrnjenju, da naj po dvakrat na dan moli sv. rožnikranec.

Prečudna je res moč molitve. Ta človek spolnuje, kakor mu je bilo rečeno, in kmali — skorej naglo skusi prečudni sad molitve. Odpovedal se je navadnim pregreham, zlasti pijančevanju, vidno vidno se je bil spreménil, in jel je studiti, kar je poprej ljubil. Postal je prečudno zmeren; noben človek ga ni mogel napraviti, da bi bil preveč pil, akoravno so si prizadevali. . . In glejte, prečudne studence Božje milosti: čez malo časa zbolí, za smert zbolí. O, kako je on hvalil, častil, in poveličeval dobroto in milost Najvišjega, ki ga je tako ljubeznjivo, tako dobro, usmiljeno pripravljaj k srečni smerti na prošnjo Marije Device!

O grešniki! pritecite tudi vi k studencu milosti, k Mariji Devici. Pritecite precej in nikar ne grešíte na Božjo milost, da milosti ne zamudite!

Trojno vprašanje.

1. Ali ti ljubiš tisti prijetni, zdravilni studenec, ki ga je postavil Jezus za uboge grešnike in se mu sv. pokora pravi? — 2. Ali si bil za Šmarnice pri tem studencu? — 3. Ko bi vedil, da drugo leto ne bo več na tem svetu Šmarnic za-te, kaj bi storil?

Sklep.

Če me tare v sercu suša,
 Če je v grehah moja duša,
 Poiskal bom prave pote
 In zapustil grešne zmote.
 Ti studenec, o Marija!
 Bodi v tem mi tovaršija,
 Da spokorno moje delo
 Srečno bode se začelo;
 Konec pa njegov da je
 Dušno mi zveličanje!

Molitvica.

O milostljiva Mati Marija, studenec Božjih milost! prosim te, obrni studenec vsih Jezusovih zasluženj in

milost na-me, ubozega grešnika; da po tvoji materni prošnji saj brez smertnega greha živim in se večnega pogubljenja obvarujem. Amen.

Šmarnica.

Molite nocoj pred Marijno podobo tisto molitev sv. Bernarda: „Spomni se, o preusmiljena Devica (ali pa eno Češenamarijo), da bi se na Marijno prošnjo mogel vsak tistega greha očistiti, kateri je nar bolj na poti njegovemu zveličanju.

En in trideseti dan.

Marija naša Kraljica, varhinja, posebej ljubljanskega mesta.

Neštevilne trume angelov in nezmerne množice izvoljenih iz vsih narodov in rodov, iz vsih ljudstev in jezikov so pred sedežem trojedinega Boga in Jagnjeta, ki

neprenehoma Boga molijo in preslavljujejo: „Slava našemu Bogu, ki sedi na tronu, in Jagnjetu!“ (Raz. 7.) Sin Božji je ob enem očiten vsim pravičnim kakor „Jaguje Božje, ki je bilo umorjeno,“ njegova kri, njegove rane se leskečejo v neizrečeni častitljivosti, ter njih svitloba nebo in zemljo napolnuje. Pa tudi „nebeška Kraljica stoji ob njegovi desnici, v zlatem oblačilu, v pisanem ogrinjalu“ (Ps. 44); „ona je hiši lepota in plen delí“ (Ps. 67), žarí se namreč v polnosti vsih milost kakor naša srednica in besednica. Kralj častí ji je na glavo posadil pervensko krono izmed vsih stvari, kronal jo je za Kraljico nebés in zemlje. O kako nezmérne kardela podložnih svoji častitljivi Kraljici v veličastno obličje gledajo! Sveta cerkev jo pozdravlja v litanijah za Kraljico angelov, očakov, prerokov, aposteljnov, spričevavcev, spoznavavcev, devic in vsih svetnikov, pri- stavlja pa še kakor posebno častitljiv primek: „Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta.“ Tolika prednost namreč jo vredno dela, da je nad vsemi drugimi Kraljica. —

Ako se pomisli, kako posebno Slovenci Marijo časté, koliko cerkev in oltarjev je Mariji posvečenih, koliko kapelic in zna-

menj ima Marija postavljenih po naših deželah, kako imenitne Marijne božje pota so po naših krajih in s koliko gorečnostjo jih ljudje obiskujejo, kako so razširjene Marijne bratovšine med nami, — ako se vse to prevdari, se smé po pravici reči, da je Marija še prav posebno naša Kraljica.

[*) Poglejmo pa, če ni morebiti Marija tudi posebna varhinja Ljubljanskega mesta?]

Naj se kdo ozre na sedanjo ali nekdanjo Ljubljano, nikakor ne bo mogel tajiti, da je Ljubljana Marijno mesto. Izmed ljubljanskih duhovnij ali fará je ena posebej Mariji posvečena, namreč frančiškanska, in vse druge cerkve po mestu s farnimi vred imajo več ali manj altarjev Mariji Devici posvečenih. Visoko na čelu frančiškanske cerkve stoji velikanska podoba Marije Device lavretanske s kraljevim žezlom v roki kakor Kraljica, ki gleda nad vse Ljubljansko mesto. Gotovo več kot polovica Ljubljančanov je zapisanih v razne bratovšine Marije Device; Marijni prazniki

*) Kar je med kambama, se utegne izpustiti pri očitnem branji, ako kdo misli, da ni kraju primérno, — dasiravno ni brez poduka tudi za kraje zunaj Ljubljane in se povsod lahko bere.

se obhajajo z veliko častitljivostjo; Šmarnice v Marijnem mescu se opravljajo ne le po farnih, ampak tudi po družih cerkvah in kapelah in skorej v vsaki hiši imajo otroci z odrašenimi vred svoj šmarnični altar, — kako radi pa se verniki tega Marijnega opravila vdeležujejo, — tudi sami veste in vidite. Koliko češenje pa imajo Ljubljančanje posebej in zase do Marije, koliko je po hišah Marijnih podob, bukev in družih svetinj, je dobro znano.

Tako je zdaj. Kako je bilo pa v nekdanjih časih? Kolikor je staro keršanstvo v Ljubljani, toliko je staro tukaj posebno češenje Marije Device. V dokaz tega naj vam razložim le kaj malega. — Sv. Peter, pervak sv. cerkve, prav poseben častivec Marije D., je l. 44 poslal v Oglej sv. Marka evangelista, ki je bil v Marijnem češenji nedvomljivo enak svojemu poglavarju, in že leta 50 po Kristusovem rojstvu je oglejski škof in učenc sv. Marka, namreč sv. Hermagora, na Kranjskem oznanoval sv. evangelij; l. 70 pa je oglejski vikši škof dal škofa tudi ljubljanskim vernikom. More se brez nevarnosti terditi, da kakoršni so bili učenički, taki tudi učenci, in torej že prvi Ljubljanski prebivavci posebni častivci Ma-

rije D., kakor so še zdaj. Ravno to pa priča tudi nadaljna zgodovina tega mesta. Ozrúmo se zavoljo tesnega časa le na eno samo reč, ki ima posebno tehtnost in kaže, kako goreči častivci Marije D. so bili nekdanji deželni stanovi z ljudstvom ljubljanskega mesta vred:

L. 1664 — 11. prosenca so bili stanovi kranjske dežele v deželnem očitnem zboru obljubili, da bo mesto vse čase z naprej slovesno obhajalo in praznovalo god prečistega spočetja Marije Device, se v predpraznik postilo, pa da bodo stanovi na tergu pri sv. Jakopu postavili postavo ali štatvo neomadežanega spočetja Marije Device, vsako leto v imenovani praznik obhajali k tej podobi slovesno procesijo in vsako saboto ondi litanije imeli. Ta spominek so bili pobožni spredniki postavili l. 1682 v dvojni spomin in iz dvojne obljube. Pervič zavoljo Turkov, ki so bili v te kraje divjaško prihrumeli, ter so žugali mesto in ljudi pokončati: na priprošnjo in pomoč Marije D. pa so bili premagani in odgnani; — drugič zato, ker na Marijino prošnjo je bila potihnila strašna kuga. . . Ker pa nekaj teh obljub ni bilo spolnovanih, so nekdanji pobožni deželni stanovi l. 1722 to obljubo

obnovili in škofa prosili za privoljenje in za pomoč k temu, da bi se omenjene slovesnosti natanko in še bolj praznično opravljale. Sto in šestdeset lét je podoba na imenovanem prostoru stala in pričala pobožnost stanov in mesta. Še le pred nekaj leti, ko se je hotla podreti, so jo odmaknili, pa le zato, da se kmali zopet toliko bolj častitljivo postavi; zakaj Marija ni jenjala biti častitljiva in hvaljena Kraljica Ljubljanskega mesta, kakor je bila od nékdaj. To se je tudi zgodilo; postavljena je bila v vsi častitljivosti sredi št. jakopskega terga pred nekaterimi leti. Poprejšnji steber in prelepa podoba je ostala, drugo je vse po večem novo: Podstavni kamen je prišel že nekaj časa poprej iz Jeruzalema — prav z Oljske gore; na znamenju so namestovani vsi patroni ljubljanskih farnih cerkev, ker na verhu je Mati Božja, spodej na okrog pa so: sv. Janez Kerstnik, sv. Peter, sv. Jakop in sv. Nikolaj. *) Povejte, če ni to lepo znamenje, da je Marija prava Kraljica Ljubljanskega mesta.]

Ker je pa Marija tako častitljiva naša varhinja in Kraljica, bodimo njeni zvesti

*) Priprave so se godile pod prejšnjim župnikom preč. g. Fr. Hrovatom, postavljenje pa pod sedanjim preč. g. Gust. Köstlnom.

podložni in pokorni otroci, priporočujmo se ji v dušnih in telesnih potrebah, imejmo pred očmi njene kraljeve lastnosti in prelepe čednosti, ter se skazujmo vredni svoje Kraljice s posnemanjem njenih čednost. (Ljubljančani posebej naj Bogu čast in Mariji češenje in ljubezen skazujejo tudi z zvestim posvečevanjem nedelj in praznikov. Res žalostno je, da tudi v Ljubljani je več prodajalnic odprtih ob svetih praznikih. Bog je zmeraj eden in ravno tisti: ne dražimo svete njegove pravice!)

Da se ne potopimo v hudih viharjih sedanjega življenja v morje pogubljenja, ozirajmo se na dvanajstere zvezde Marije Kraljice: Pervi zvezdi se pravi: „Devica brez madeža spočeta“ — o sveti mi, da bom živel brez madeža! — Druga zvezda: „Devica brez poželenja mesá“ — o pomagaj mi zatirati hudo poželenje! — Tretja zvezda: „Marija brez otemnjenja uma“ — o razsvetluj mi um, da krive pota spoznam in se jih ogibam! — Četerta zvezda: „Marija brez uporne volje“ — o sprosi mi, da bo moja volja vselej Božji volji podveržena! — Peta zvezda: „Marija vselej brez greha“ — o vari tudi mene vsega greha! — Šesta, sedma in osma zvezda: „Devica pred rojstvom, ob rojstvu in po

rojstvu“ — o varuj me greha, naj sem v mladosti, odrašenosti ali starosti! — Deveta zvezda: „Marija v gnadi zmiraj rasteča“ — o pridobi tudi meni to milost! — Deseta zvezda: „Marija, ki se je brez bolečin iz sveta ločila“ — o sprosi mi milost, da se jest brez greha ločim iz tega sveta! — Enajsta zvezda: „Marija z dušo in s telesom v nebesa vzeta“ — Marija, pomagaj, da pridem za tabo! — Dvanajsta zvezda: „Marija Kraljica nebés in zemlje kronana“ — oh naša Kraljica, sprosi vsim svojim otrokom krono stanovitnosti do konca!

Tri vprašanja.

1. Ker zdaj vém, da je Marija naša Kraljica, ali si bom zanaprej bolj prizadjal njen dober podložin biti? — 2. Ali se bom trudil ji tudi družih zvestih otrók pridobiti? — 3. Če sem morebiti Sina svoje Kraljice enkrat ali večkrat križal, kako bom to krivico popravljal in poravnal?

Sklep.

O Marija, sveta Dvica!
 Ti ostaneš nam Kraljica;
 Tebi hoče biti zvésto
 Vekomaj Ljubljansko mesto: *)
 Ti si naša Mati zdaj,
 Ti veselje vekomaj!

Molitvica.

O presveta, o preblažena Mati in naša Kraljica! Ti si naše upanje, naše veselje, naša pomoč, naše pribežališe. Ozri se na nas nocoj, ko šmarnično opravilo sklepamo, sprejmi naše čenjenje, usliši naše prošnje, poterdi naše sklepe in prinesi jih pred sedež svojega božjega Sina Jezusa Kristusa. Prosi ga, da se usmili grešnikov, poterdi spokornike, ohrani nedolžne in vse zveliča. Ne dopusti, o Marija, de bi se kdo pogubil, kateri je to šmarnično opravilo obiskoval. Amen.

*) Zunaj Ljubljane se bere: Vsaka vas in vsako mesto.

Šmarnica.

V skušnjavah in nevarnostih skoz leto
kličite k Mariji: Moja Kraljica, varuj
svojega otroka! — Ne pozabite nobeno jutro
in večer, v Marijno varstvo izročiti se.

Sveta maša. *

Molitev pred sveto mašo k Materi Božji.

O dobrotljiva in usmiljena Mati, preblazena Devica Marija! Jest revni in nevredni grešnik z vso priserčnostjo in ljubeznijo k tebi pribežim, in prosim te pri tvoji dobroti: kakor si pri svojem preljubeznjivem Sinu visečem na križu stala, tako stoj tudi pri mašniku in pri nas ubogih grešnikih, ki bomo ravno tega tvojega Sina darovali

*) Ta maša (iz šmarnic od v. č. škofijstva poterjenih l. 1872) je sestavljena po maši „od sv. Križa“ v mašnih bukvah s pridjanimi molitvami k Materi Božji in svetnikom. Želeti je namreč, da bi verniki zlasti v Šmarnicah molili za terpečo sv. Cerkev in za jetnika papeža, da bi na prošnje Marije Device po sv. Križu otenje svojega križa dosegel.

nebeškemu Očetu. Sprosi nam moč in milost, da bomo v Božjo naj viši čast in v svoje zveličanje to sv. mašo za žive in mertve vredno opraviti zamogli. Amen.

Oče naš, Češena si Marija.
Čast bodi.

Pristop.

V Križu našega Gospoda Jezusa Kristusa se hočemo hvaliti, ker v njem je naše zveličanje, življenje in vstajenje, po katerem smo oteti in rešeni. *)

Gospod naš Bog, usmili se nas; blagoslovi nas k vsemu dobremu; pokaži nam svojo dobrotno prijaznost, in bodi nam vselej milostljiv. **)

Čast bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu.

Kakor je bilo v začetku, zdaj in na vse večne čase. Amen.

Slava.

Čast bodi Bogu na višavah, in mir

*) Gal. 6.

**) Ps. 66.

ljudem na zemlji, ki so dobre volje, Hvalimo te, častimo te, molimo te, preslavljamo te, zahvalujemo te zavoljo tvoje velike časti, Gospod Bog, Kralj nebeški, Bog vsegamogočni Oče! Gospod, edinorojeni Sin, Jezus Kristus! Gospod Bog, Jagnje Božje, Sin Očetov, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas! Ki odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo ponižno molitev. Ki sediš ob desnici Očetovi, usmili se nas! Ker ti sam si svet. Ti sam si Gospod. Ti sam si najviši, Jezus Kristus, s sv. Duhom, v časti Boga Očeta. Amen.

Molitve.

O Bog, ti si s predrago kervjó svojega edinorojenega Sina posvetil zastavo Križa, s ktereга nam novo življenje teče; dodeli nam, prosimo, da tisti, kateri se veselijo nad častjó tega svetega Križa, se povsod tudi tvoje brambe vdeležijo. Po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem.

Prosimo te, o Bog! brani nas zoper vse dušne in telesne nevarnosti, in na prošnjo blažene in častitljive vselej Device Marije, varha sv. Jožefa, svetih aposteljnov Petra in Pavla, našega pomočnika (pomočnice) I., in vsih Svétih nam dobrotno dodeli mir in varnost na duši in na telesu, da po zatertih nasprotjih in vsih zmotah tebi tvoja Cerkev v pokoju in prostosti služi. Po ravno tem Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

L i s t.

(Fil. 2.)

Bratje! Kristus se je za nas pokornega storil do smerti, smerti pa na križu. Zato ga je tudi Bog povišal, in mu je dal imé, katero je čez vse imena (se prikloni): da naj se v imenu Jezusovem vsako koleno pripogne teh, ki so v nebesih, na zemlji, in pod zemljo, in da naj vsak jezik spričuje, da je Jezus Kristus v časti Boga Očeta.

Očisti mi, o sveti Duh, serce in ustnice, da bom zmožen tvoje svete nauke premišljovati, spolnovati in jih tudi pred bližnjim pričati. Amen.

Evangelij.

(Mat. 20.)

Tisti čas je vzel Jezus dvanajstere učence posebej k sebi, in jim je rekel: Glejte, gremo gori v Jeruzalem, in Sin človekov bo izdan velikim duhovnom in pismarjem, in ga bodo obsodili k smerti, in ga bodo izdali nevernikom zaničevati, bičati in križati, in tretji dan bo od smerti vstal.

Po znamenji sv. Križa in na prošnje naše milostne Matere Marije brani, o Gospod, svoje ljudstvo vsakterega zalezovanja vsih sovražnikov: da ti bomo prijetno službo opravljali, in ti bode vseč naša daritev.

Darovanje.

Sprejmi, sv. Oče, vsegamogočni večni Bog! to neomadežano daritev,

ktero jest nevredni tvoj služabnik darujem tebi, svojemu živemu in pravemu Bogu, za svoje neštevilne grehe, zamere in zanikernosti, in za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristjane, žive in mertve; naj meni in njim tekne v blagor in večno življenje. Amen.

Darujem ti tudi, o Gospod! kelih zveličanja, in prosimo tvojo dobroto: naj se kakor prijetno dišilo vzdiguje pred obličje tvojega božjega Veličastva za naše in za vesoljnega sveta zveličanje.

Sprejmi, o sveta Trojica! ta dar, ki ti ga darujemo v spomin terpljenja, vstajenja in vnebohoda Gospoda našega Jezusa Kristusa, in na čast blažene vselej Device Marije, sv. Janeza Kerstnika, in svetih aposteljnov Petra in Pavla, teh in vseh Svetih: naj njim tékne v čast, nam pa v zveličanje, in naj oni za nas milostno prosijo v nebesih, ki njih spomin obhajamo na

zemlji. Po ravno tem Kristusu, Gospodu našem.

Tihe molitve.

Ponižno te prosimo, o Gospod, na nas ta daritev na altarji očisti vsih naših razžaljenj in grehov, ker je tudi na križnem altarji odvzela greh in razžaljenje vesoljnega sveta. Po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem.

Usliši nas, o Bog, naš Rešenik, v moči tega zakramenta in na prošnjo presvete Marije Device nas vari vsih dušnih in telesnih sovražnikov; dodeli nam milost v pričujočem in zveličanje v prihodnjem življenji, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Predglasje.

Z mašnikom povzdignem serce k tebi, o Gospod in Bog; ker zarés, vredno in pravično, spodobno in zveličavno je, da tebi vedno in povsod

zahvalo kličemo, o sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog! Ti si zveličanje človeškega rodú na lesu Križa vstanovil, da od koder je izvirala smert, od tam na novo življenje vstane, in kateri je na lesu premagal, naj bo tudi on na lesu premagan po Kristusu, Gospodu našem, po katerem tvoje Veličastvo hvalijo angeli, molijo gospodstva, se moči tresejo. Nebesa in nebeške kreposti ter blaženi serafi te v združenem razveseljevanji preslavljajo. Prosimo, zapovej, da tudi naši glasi naj se k njim pridružijo, ki te prep오니žno poveličujemo, rekoč: Svét, svét, svét, Gospod, Bog vojenstev! Polno je nebo in zemlja tvoje slave. Čast na višavah! Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem!

Pred povzdigovanjem.

Ponižno te prosimo, o predobrotljivi nebeški Oče, po Jezusu Kristusu tvojem edinorojenem Sinu, sprejmi in

posveti to našo daritev, ki ti jo darujemo za tvojo sveto katoliško Cerkev. Vmiri, vari, zedini in vladaj jo po vesoljnem svetu, ponižaj in spreoberni milostno njene sovražnike, da tvojemu kraljestvu več ne škodujejo in ne pogubé svojih neumerljivih duš. Ozri se milostno na našega papeža Leona in reši jih na prošnjo Marije Device iz rók njih sovražnikov, daj jim častitljivo zmago doživeti v tvojo najviši slavo in v veselje svete matere katoliške Cerkve. Vodi vse naše duhovske in deželske oblastnike po poti vere, čednosti in zveličanja. Spomni in usmili se tudi vsih tistih, za ktere sem posebno dolžan moliti. (Imenuj jih z besedo ali v mislih.) Oberni svoje milostne oči pa tudi na vse pričujoče, na njih potrebe in na vse tiste, za ktere prosijo. Po Jezusu Kristusu, na prošnje Marije Device, svetih aposteljnov, mučencev in vsih svetnikov in svetnic Božjih dobrotno usliši vsih molitve in

prošnje in stori, da tekne ta daritev vsim v odpušenje grehov, serčno tolažilo in v večno zveličanje.

K povzdigovanju sv. Rešnjega Telesa.

Bodi češen in hvaljen pravi, živi Bog, Jezus Kristus pod podobo kruha! O Jezus, tebi živim; o Jezus, tebi umerjem; o predobrotljivi Jezus, tvoj sem živ in mertev!

K povzdigovanju sv. Rešnje Kervi.

Češen in hvaljen bodi, o pravi, živi Bog, Jezus Kristus pod podobo vina! O Jezus, bodi mi milostljiv; o Jezus, bodi mi usmiljen; o predobrotljivi Jezus, daj, da tv oja draga Kri nad menoj ne bo zgubljena!

Po povzdigovanji.

O dobrotljivi nebeški Oče! v živem spominu na zveličavno terpljenje, od smerti vstajenje in častitljivi vnebohod našega Zveličarja Jezusa Kristusa — Tebi z mašnikom vred ponižno darujemo prečisti dar, sveti dar, neomažežani dar na altarji, sveti Kruh večnega življenja, in Kelih neprenehljivega zveličanja. Glej potolažen na ta naš Dar, kakor si se ozerl na dar pravičnega Abeljna, na dar očaka Abrahama, in na dar, ktereга ti je daroval duhoven Melkisedek.

Preponižno prosimo, naj tvoj sveti angel, o vsegamogočni Bog! to presveto daritev z našimi prošnjami vred daruje na visokem altarji pred tvojim božjim Veličastvom. Vsi, kateri se tega darovanja vdeležujemo, naj bodemo napolnovani z vsim nebeškim blagoslovom in Božjo milostjo, po ravno tem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Spomni se tudi, o Gospod, svojih

služabnikov in služabnic, ki so se iz sveta ločili in so pred nami šli v večnost z znamenjem sv. vere. (Imenuj jih z besedo ali v mislih, za ktere si posebno namenjen moliti.)

Usmili se pa tudi nas grešnikov, svojih služabnikov, ki v tvoje nezmerno usmiljenje zaupamo, da nam bodeš delež podelil s preblaženo Devico Marijo, s ss. aposteljni in z vsimi svojimi svetimi. Ne glej na naše zasluženje, ampak na svojo prizanašljivost, in dodeli nam priti v njih blaženo družbo, po Kristusu, Gospodu našem.

Oče naš.

(Moli z mašnikom očenaš, potem se na persi terkaj in reci z njim:)

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, usmili se nas!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, dodeli nam mir!

Pred mašnikovim obhajilom.

Usmiljeni Gospod Jezus Kristus, ki si po volji nebeškega Očeta in s sodjanjem sv. Duha za nas na križu umerl, svet odrešil in poživil; tudi zdaj me zavoljo svojega tukaj pričujočega presv. Telesa in svoje predrage Kervi dobrotno reši vsih mojih grehov in slehernega zlega; stori, da se vselej zvesto tvojih zapoved deržim ter se nikoli po grehu od tebe ne ločim. Dodeli mojemu sercu z vero, upanjem in ljubeznijo vred pravi mir; vmiri pa tudi vesoljno svojo sveto katoliško Cerkev; spreoberni terdovratne, poterdi omahujoče in ohrani nedolžne; dodeli, da vživanje presvetega tvojega Telesa in tvoje Kervi ne bo nikomur v pogubljenje, temuč da tekne vsim v telesni in dušni blagor in v večno življenje. Amen.

K zavživanju.

O Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

Odpusti mi, o neskončno usmiljeni Zveličar! vse moje grehe, ktere iz zgolj čiste ljubezni do tebe preserčno obžalujem, in stori tudi mene deležnega presvetega Telesa in Kerví, ktero mašnik zdaj vživa. Te nezmérne skrivnosti naj napolnijo tudi moje serce z nebeškim tolažilom, naj naklonijo meni in mojim vsaktero dušno in telesno pomoč. Telo in kri našega Gospoda Jezusa Kristusa naj ohrani in poživlja naše duše v večno življenje. Amen.

Poslednje molitve.

Po znamenji sv. Križa reši nas naših sovražnikov, o Gospod, naš dobrotljivi Bog! Ostani vselej pri nas, in ki nas s častitljivostjo sv. Križa razveseljuješ, daj, da v tem sv. znamenji

tudi vselej pomoč najdemo in se vsih dušnih in telesnih sovražnikov obvarujemo.

Prosimo, o Gospod Bog! naj nas očisti in poterjuje ta dar svete maše, ki smo ga ravno obhajali. Na prošnjo blažene Device in Božje porodnice Marije, našega varha sv. Jožefa, ss. aposteljnov Petra in Pavla, in pa varha pričujoče cerkve I., naj nam doseže spravo za vse naše napake, in rešenje iz vsakterih težáv.

Dodeli, o neskončno dobrotljivi Bog, zlasti sv. materi katoliški Cerkvi z njenim terpečim poglavarjem častitljivo zmago nad vsimi sovražniki in zmotami, njenim nasprotnikom pa spoznanje, skesanje in resnično spreobrnjenje, da vsi zedinjeno hvalijo tebe, pravega Boga. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog vekomaj. Amen.

Lavretanske litanije.

(Ob praznikih Matere Božje in ob sabotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
 Bog Sin, Odrešenik svetá,
 Bog sveti Duh,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Sveta Marija,
 Sveta Mati Božja,
 Sveta devic Devica,
 Mati Kristusova,
 Mati milosti Božje,
 Mati prečista,
 Mati brez madeža,
 Mati nedolžna,
 Mati presveta,
 Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica modra,

} usmili
 se nas!

za nas Boga prosí!

Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja mirú in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežalise grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznovavcev,
 Kraljica devic,

za nas Boga prosil

Kraljica vseh svetnikov, za nas Boga prosi!
Kraljica brez madeža izvirnega greha spo-
četa, za nas Boga prosi!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ; za-
nesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
usliši nas o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš i. t. d. Češena Marija i. t. d.

Molitve.

I. K presvetemu rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog! kteri si nam v prečudnem za-
kramentu spomin svojega terpljenja zapu-
stil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti
tvojega Telesa in tvoje Kervi tako častiti,
da sad tvojega odrešenja vedno v sebi ču-
timo. (Kteri živiš in kraljuješ z Bogom

Očetom v edinosti svetega Duha Bog ve-
komaj. Amen.)

2. K sveti Devici, Materi Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnost. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porod-
nica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Dodeli nam, svojim služabnikom, pro-
simo, Gospod Bog! da vedno zdravje na
duši in na telesu uživamo, in da bomo po
častitih prošnjah presvete Marije vselej De-
vice sedanje žalosti rešeni in večnega ve-
selja deležni.

3. K sveti Devici, Materi Mariji.

(Od 1. adventne nedelje do božiča.)

Usmiljena Mati Zveličarjeva, ki osta-
neš vrata nebeške in zgodnja danica! po-

magaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati! ti, ki si svojega stvarnika prečudno rodila, devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela češenje, usmili se grešnikov.

V. Angel Gospodov je oznanil Mariji.

O. In je spočela od svetega Duha.

M o l i m o.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naše serca vlij, da, ki smo po angelovem oznanjenju včlovečenje Kristusa, tvojega Sina, spoznali, po njegovem terpljenju in križu častitljivo vstajenje dosežemo.

(Od božiča do svečnice.)

Usmiljena Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeške in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega Stvarnika prečudno rodila, Devica, pred in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela češenje, usmili se grešnikov.

V. Po porodu si Devica čista ostala.

O. Prosi za nas, Božja porodnica!

M o l i m o .

Bog, kateri si po rodovitnem devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večnega zveličanja dodelil, daj, prosimo, da njo za nas prositi čutimo, po kateri nam je sreča došla prejeti življenja začetnika, Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sina tvojega.

(Od svečnice do velicega četrtega.)

Bodi češena, nebes kraljica, češena angelov gospa; češena korenina, češena ti, ki si svetu pravo luč rodila! Bodi pozdravljena, Devica častita, memo vseh lepa; bodi pozdravljena, preljubeznjiva, in prosi za nas Kristusa!

V. Hvalimo te, Devica presveta.

O. Daj nam moč zoper sovražnike tvoje.

M o l i m o .

Dodeli, milostljivi Bog, brambo naši slabosti, da, ki svete Božje porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošenj od svojih grehov vstanemo.

(Od velike sabote do 1. nedelje po binkoštih.)

Veseli se, Kraljica nebeška, aleluja! Kterega si zaslužila nositi, aleluja! je vstal

od smerti, kakor je rekel, aleluja! Prosi za nas Boga, aleluja!

V. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja!

O. Ker je Gospod res vstal, aleluja!

M o l i m o.

O Bog, ki si po vstajenji svojega Sina Gospoda našega Jezusa Kristusa svet razveselil; dodeli, prosimo, da po njegovi Materi Devici Mariji veselje večnega življenja dosežemo.

(Od 1. nedelje po binkoštih do 1. adventne nedelje.)

Češena bodi, Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas; in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad tvojega telesa: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zlega in večne smerti rešeni.

4. K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, kterega je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

5. Za vse potrebe.

Gospod! ponižno te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezí, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere ljube Device Marije in vseh svojih svetnikov nas

svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pahištvo v vsi svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatle od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude željé; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijatlom in neprijatlom, in obvaruj to duhovnijo z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mertvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse keršansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena Marija i. t. d.
(petkrat.)

Sveti križev pot.

Priprava.

S teboj se v duhu sklenem, o preusmiljeni Jezus! in želim s tisto gorečnostjo tvoje britko terpljenje premišljevati, s katero je tvoje presveto Serce bilo napolnjeno, kadar si s težkim križem obložen po kervavi poti šel proti gori mertvaških glav. Daj mi milost zavolj tega križevega pota, da svoje grehe spoznam, obžalujem in se za vselej in resnično poboljšam, da mi tvoje britko terpljenje ne bo v pogubljenje, ampak v večno življenje.

I. Postanek.

Jezus v smert obsojen.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Zahvalim se ti, o predobrotljivi Jezus, da si se za mene v smertno sodbo vdal, in prosim te, dodeli mi, da iz ljubezni do tebe

vse krive sodbe čez me mirno terpím, da nikogar ne sodim, da vse pregrehe svojega jezika obžalujem in da bom enkrat milostljivo sojen. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

II. Postanek.

Jezus vzame križ na ramo.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O predobrotljivi Jezus, ki si z veseljem za me križ objél in voljno nesel; dodeli mi, da iz ljubezni do tebe vse zopernosti in nadloge voljno prenašam, da zoper bližnjega ne godernjam, za teboj serčno hodim po poti križev ter zaslužim tvojo ljubezen. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

III. Postanek.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O usmiljeni Jezus, ki oslavljen pod

težkim križem padeš, pa neizmerna ljubezen te spet vzdigne; daj mi moč, da iz dušne dremote vstanem, tebe iz celega serca ljubim, vse sovražne zapeljivce srečno prepomagam, in nikdar več ne padem v pregreho; daj mi tudi veliko milost, da večkrat katerega svojih tovaršev iz greha vzdignem. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

IV. Postanek.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O moj usmiljeni Jezus! zavoljo žalosti, ktera je presunila tvoje Serce in Serce tvoje Matere Marije, ko sta se na poti srečala, te prosim, odpusti mi vso žalost, katero sem kdaj tvojemu in Marijnemu Sercu storil, ko sem posvetnemu veselju svoje serce odperl. In dodeli mi to posebno milost, da se slabe družine vselej varujem in le pri tebi veselja išem. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

V. Postanek.

Simon Cirenejec pomaga Jezusu križ nesti.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O milostljivi Jezus! ki ti nobeden noče v pomoč priti, in ptujec je primoran za teboj križ nesti; daj, da vsako nehvaležnost od svetá voljno in v duhu pokore prenašam, podpiraj mojo slabost, ker na potu proti nebesom pešam, in dodeli mi, svoj križ objeti in poterpežljivo za teboj nositi. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

VI. Postanek.

Veronika podá Jezusu potni pert.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O ljubeznjivi Jezus, ki si podobo svojega presvetega obličja Veroniki v pertu zapustil; prosim te, vtisni tudi v moje serce in v moj spomin podobo svojega kervavega

obličja, da vedno tvoje britko terpljenje preišlujem in zmiraj svoje grehe objokujem. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

VII. Postanek.

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O terpeči Jezus! ki ves oslavljen in razboljen že v drugič pod križem padeš; usmili se, usmili se moje grešne duše, ki je že tolikrat v greh zabredla; o daj mi spet vstati in zares ne več grešiti. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

VIII. Postanek.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O usmiljeni Jezus! ki si Jeruzalem-

skim ženam rekel: Nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci; daj mojim očem grenke solze, da ne objokujem samo tvojega britkega terpljenja, ampak veliko bolj svoje grehe, da pri tebi odpušanje in pokoj vestí zadobím. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

IX. Postanek.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O Jezus, ki v silnih težavah in bolečinah v tretjič na zemljo padeš; ponižno te prosim, odpusti mi, ker tolikrat spet v grehe padem, vari me strašne dušne slepote, dodeli mi se resnično spreobrniti in ponižno do konca v tvoji milosti živeti. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

X. Postanek.

Jezusa slečejo in mu žolca dajo piti.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O predobrotljivi Jezus, kolike bolečine si terpel, ko so ti oblačilo z raztepenega in vsega ranjenega života potegnili in te hotli z žolcem napojiti! O Zveličar! ki si mogel tolikanj terpeti za ošabnost v obleki, za nesramnost in nezmernost v jedi in pijači; dodeli mi, da ljubim sramožljivost, se varujem radovidnih pogledov in se ogibljem zapeljive družine, da zatajam in pokorim svoje truplo in s tistimi, ki so čistega serca, v nebeško veselje pridem. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

XI. Postanek.

Jezusa na križ pribijejo.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O preljubeznjivi Jezus, ki so te v nezmernih bolečinah za roke in noge z

ojstrimi žebli na križ pribili; odpusti mi moje nagnjusne grehe, zavolj katerih si to terpel, pribij me seboj na križ in napolni me s takim studom do greha, da te nikdar več ne razžalim. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

XII. Postanek.

Jezus na križu umerje.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O brez vse mere usmiljeni Jezus! ki si s ternjevo krono na glavi na križ pribit v neznanih bolečinah svojo nedolžno kri prelil, svojo Mater svetemu Janezu, svojo dušo nebeškemu Očetu zročil, glavo nagnil in umerl; kaj češ, da naj ti jest za toliko ljubezen povernem? Odmreti čem vsakemu grehu in le tebi živeti; pomagaj mi, o Jezus! Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

XIII. Postanek.

Jezusa s križa snamejo in njegovi prežalostni Materi
v naročje položé.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O Marija, prežalostna Mati! kako je bilo prebodeno tvoje serce z mečem neizrečene žalosti, ko si imela svojega preljubega Sina vsega ranjenega, mertvega v naročju. Oh sprosi mi milost, da z nobenim smertnim grehom več Jezusovega terpljenja in tvoje žalosti ne ponovim, ter spokor in mirno umerjem. Amen.

Očenaš, Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

XIV. Postanek.

Jezusa v grob položé.

Molimo te, o Kriste, in te hvalimo;
Ker si s svojim križem svet odrešil.

O križani Jezus, ki z dišavami pomaziljen, v tančice povit v grobu počivaš; dodeli mi milost, da zamorem s čistim,

treznim in poterpežljivim življenjem v tebi počivati, po tebi hrepeneti, presveto Rešnje Telo pogosto in vredno uživati, tvoje bitko terpljenje s pridom premišljevati in se po mirni in zveličavni smerti s teboj na vekomaj opočiti. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas!

Sklep.

Ponižno te prosimo, o usmiljeni Jezus! sprejmi dobrotljivo to moje premišljevanje tvojega bitkega terpljenja, in stóri, da bo tebi v čast in zahvalo, meni pa v resnično poboljšanje in v večno življenje. To mi dodeli na prošnjo svoje ljube Matere Marije. Amen.

Vernih duše naj po milosti Božji v miru počivajo. Amen.

Očenaš. Češenamarija. Čast bodi. Šestkrat; zadnjikrat v namen svetega Očeta papeža.

Kazalo.

	Stran
Vvod	3
Pervi dan. Marija zgled nedolžnosti	4
Drugi dan. Marija tolažilo spokornikov	11
Tretji dan. Marija naša luč	18
Četerti dan. Marija naša Zgodnja danica	25
Peti dan. Marija naše solnce	31
Šesti dan. Marija naša cvetlica	40
Sedmi dan. Marija naš perstan	47
Osmi dan. Marija naša podoba	54
Deveti dan. Marija naše orožje	60
Deseti dan. Marija naše pribežališe	66
Enajsti dan. Marija naša rumena roža	72
Dvanajsti dan. Marija naša vinska roža	78
Trinajsti dan. Marija naša vinska roža (v drugič)	85
Štirnajsti dan. Marija naše sidro	91
Petnajsti dan. Marija naša pesem	102
Šestnajsti dan. Marija naša glasba	108
Sedemnajsti dan. Marija naše lepoglasje	114
Osemnajsti dan. Marija naše prebivališe	121
Devetnajsti dan. Marija naša pot k Jezusu	129
Dvajseti dan. Marija naša pot v nebesa	135
En in dvajseti dan. Marija naš biser	141
Dva in dvajseti dan. Marija naš škit z lju-beznijo	149
Tri in dvajseti dan. Marija naš škit s skerb-ljivostjo in z močjo	156
Štir in dvajseti dan. Marija naša pomočnica I.	163
Pet in dvajseti dan. Marija naša pomočnica II.	169

	Stran
Šest in dvajseti dan. Marija katoliških dežel Kraljica	176
Sedem in dvajseti dan. Marija naša beseda .	183
Osem in dvajseti dan. Marija naša besednica	189
Devet in dvajseti dan. Marija naš pregovor .	196
Trideseti dan. Marija naš studenec	203
En in trideseti dan. Marija naša Kraljica, varhinja, posebej ljubljanskega mesta . .	211
—————	
Sveta maša	221
Lavretanske litanije	236
Sveti križev pot	245

Opomba. Izmed raznih virov za to delo bodi zlasti imenovan; „Der Marien-Prediger, eine homil. Zeitschrift“ od Ljud. Emmingerja v Regensburgu.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000320686

